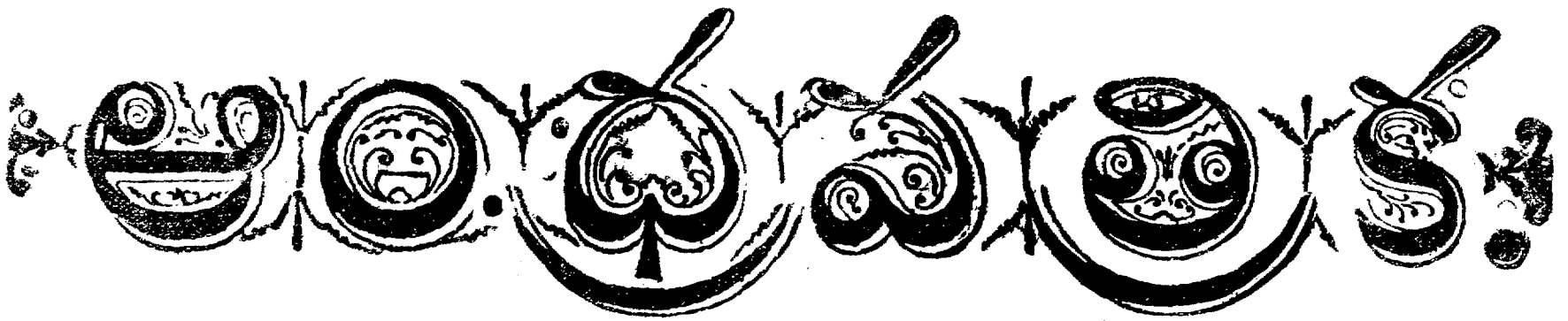

Register No. M. 1118.

Post Box No. 212.

విజ్ఞాన వార్త 1-8-0-1-6

Telephone No. 544.

ప్రతి దినము ప్రకటింపఁబడును.

311006

Vol. 11
సంపుటము ౧౧

చెన్న పట్టణము 1924 వ సం॥ ఆగష్టు నెల 5-వ తేది మంగళవారము
శ్రీ రక్తాక్షి నామ సంవత్సరము, శ్రావణమాస శుద్ధ పంచమి గి.

No. 108
సంచిక ౧౦౮

ఆమృతాంజనము అన్ని నొప్పులకు మంచిమందు

అప్పు గొప్పవారిచే వేలకు వేలు యోగ్యతావల్లములు పొందియున్నది సంపదాన చీటి కూచి కొనిన మోసముగలుగదు.

ఆమృతాంజనము నకలవిధ

తలనొప్పుల మాన్పును, గాయపుబోల్ల కాపును,
చర్మపు నొప్పుల బారదోలును, పోట్లగొట్టును.
బెణుకుల భేదించును వాపుల రూపుమాపును.
దగ్గును తగ్గించును దురదనుతొలగించును.

నొప్పులకు నంజీవివంటిది

ఈమందును తుదగగానే చెమట కట్టుటవలన శరీర
మందలి నుష్కదార్థములను తొలగించి దేహమున
కారోగ్యము గలిగించును. నొప్పులు తీసివేసును.
విదేశములలో కూడ వాడుచున్నారు.

చక్క-నిడబ్బితో నహా సీసా 1-క ర్పు 0-10-0; డజన్ 1-క ర్పు 6-4-0. ప్రతియింట నుండదగినది!

ఆమృతాంజనం డిపో, 6, 7 తంబు శెట్టివీధి మద్రాసు లేక, బొంబాయి.

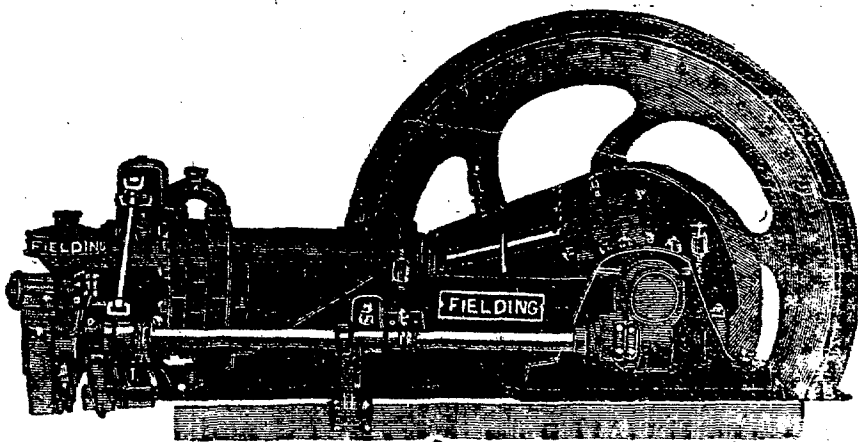
“ఫీల్డింగు”

ప్రసిద్ధి కెక్కిన క్విక్ స్టార్టింగు

వేటెంటు శమిడిశల్ క్రూడు ఆయిలు యంజను

STARTS IN TWO MINUTES FROM COLD

586

యీ యంజను సుమారు రెండే నిమిషములలో వేపరై జరు చల్లని స్థితిలో నుండగనే
స్టార్ట్ కాగలదు.

యెటువంటి క్రూడు ఆయిలుతో నైనను అతి సంతృప్తికరముగా పనిచేయును. క్రూడు
అయిలు ఖర్చు బహు స్వల్పము. యీ యంజనును నడిపించుటకు యెక్కువ సామర్థ్యమును,
యెక్కువ అనుభవమును అవసరములేదు.

సోల్ యేజెంట్లు:—

చుర్రెఫోన్
నెం 690 రు.

డి. యల్. శాస్త్రి అండుకో.,
12, తంబు శెట్టివీధి, మద్రాసు.

పోస్టుబాక్సు
నెం 203 రు.

(953) వెల్లింగుటన్ సినిమా

2.8.24 శనివారమునుండి 8.8.24 శుక్రవారమువరకు
సాయంత్రము 8-15 ప్రదర్శనము 2 ఆటలు రాత్రి 9-30
శని, ఆదివారములందు మధ్యాహ్నము 8-15 కూడ గలదు
డబుల్ సిరియల్ అట్రాక్షన్ ది బరిగాన్
ట్రయల్ ఆటవారం ఎడ్డిపోలో అశ్శత
సాహసకార్యములు వాని పింగుడగరు మొదలగు
నవి గలవు ఇంటర్ నేషనల్ న్యూస్ గూడ చూప
బడును. (6 భాగములు)

ఇంపీరియల్ సినిమా తిరువల్లిక్కేణి

2.8.24 లేని శనివారమునుండి 8.8.24 లేని శుక్రవారమువరకు
సాయంత్రము 8-15 ప్రదర్శనము 2 ఆటలు రాత్రి 9-30
శని, ఆదివారములందు మధ్యాహ్నము 8-15 కూడ గలదు.
రెండు అద్భుతమైన ఆటలు ప్రదర్శింపబడుచు
కాపైవ్ క్లబ్బు! ఎడ్డిపోలో రెండవవారిను.

2 నతివీరమతి శూరురాలైన రసపుత్ర రాణి
7 అద్భుతమైన కీర్తి.

మదన కామేశ్వర లేహ్యము.

దుర్ముల పాలిటి సంతతి మేహము, నిక్కాక శుక్ల నవ్వు
దు నిశ్చయిత, అతిమాత్రము, వీటిని హతించి మంచి బాలునిన,
యావ్యమును, కాంతిని, నీర్వృద్ధిని, సంతాపప్రాప్తిని కలిగించు
వల్లపరాచము. 2 డబ్బులను వాడును. 1

20 తులముల డబ్బి ట్టు 1-1-1. వి.పి. నాస్తి 1-1-0,
3335 కి. శి. పి. ఆంధ్ర కంపెనీ,

ఆయిక్వేద మూలం వెరదేటి, శెల్లానికల్లు.

చెన్న పురి బజారుధరలు

ఆగస్టు నెల 5 వ తేది మంగళవారము

భాస్కరులు

Table with 3 columns: Item, Price, and Quantity. Includes items like 'చియ్యము బస్తా' and 'మినుగులు'.

(2) సవర్ణ బాస్కరులు

Table with 3 columns: Item, Price, and Quantity. Includes items like 'కలలు బస్తా' and 'కలలు'.

(3) బి నే పిస్తువులు

Table with 3 columns: Item, Price, and Quantity. Includes items like 'బియ్యము' and 'బియ్యము'.

(4) పల్లెటూరు పస్తువులు

Table with 3 columns: Item, Price, and Quantity. Includes items like 'చాయపసుపు' and 'చాయపసుపు'.

(5) జనుము

Table with 3 columns: Item, Price, and Quantity. Includes items like 'కట్టలు రథం' and 'చదరం'.

(6) లోహములు

Table with 3 columns: Item, Price, and Quantity. Includes items like 'కెండి 100 రులంకు' and 'కెండి'.

(7) రంగులు లలిజరైను

Table with 3 columns: Item, Price, and Quantity. Includes items like 'అక్షయస్థాన' and 'అక్షయస్థాన'.

నాణ్యమైన బసీనులు

Text describing the quality and availability of various goods, including cotton and silk.

ఆంధ్ర ఖద్దరు బ్యాంక్ లిమిటెడ్

1. ఆంధ్ర ఖద్దరు బ్యాంక్ కార్యస్థానము యీ నెల 5 వ తేదీనుండి బంపించునట్టి గుంటూరు మార్కెట్.

2. జూలై 24 వ తేదీనవచ్చిన "యంతుండి" పత్రికలో రాష్ట్ర ఖద్దరు బోర్డులనుండి సరిగ్గా నివేదికలు అభిలభ్యత.

3. జూలై 24 వ తేదీనవచ్చిన "యంతుండి" పత్రికలో రాష్ట్ర ఖద్దరు బోర్డులనుండి సరిగ్గా నివేదికలు అభిలభ్యత.

4. జూలై 24 వ తేదీనవచ్చిన "యంతుండి" పత్రికలో రాష్ట్ర ఖద్దరు బోర్డులనుండి సరిగ్గా నివేదికలు అభిలభ్యత.

5. జూలై 24 వ తేదీనవచ్చిన "యంతుండి" పత్రికలో రాష్ట్ర ఖద్దరు బోర్డులనుండి సరిగ్గా నివేదికలు అభిలభ్యత.

6. జూలై 24 వ తేదీనవచ్చిన "యంతుండి" పత్రికలో రాష్ట్ర ఖద్దరు బోర్డులనుండి సరిగ్గా నివేదికలు అభిలభ్యత.

7. జూలై 24 వ తేదీనవచ్చిన "యంతుండి" పత్రికలో రాష్ట్ర ఖద్దరు బోర్డులనుండి సరిగ్గా నివేదికలు అభిలభ్యత.

8. జూలై 24 వ తేదీనవచ్చిన "యంతుండి" పత్రికలో రాష్ట్ర ఖద్దరు బోర్డులనుండి సరిగ్గా నివేదికలు అభిలభ్యత.

9. జూలై 24 వ తేదీనవచ్చిన "యంతుండి" పత్రికలో రాష్ట్ర ఖద్దరు బోర్డులనుండి సరిగ్గా నివేదికలు అభిలభ్యత.

10. జూలై 24 వ తేదీనవచ్చిన "యంతుండి" పత్రికలో రాష్ట్ర ఖద్దరు బోర్డులనుండి సరిగ్గా నివేదికలు అభిలభ్యత.

11. జూలై 24 వ తేదీనవచ్చిన "యంతుండి" పత్రికలో రాష్ట్ర ఖద్దరు బోర్డులనుండి సరిగ్గా నివేదికలు అభిలభ్యత.

12. జూలై 24 వ తేదీనవచ్చిన "యంతుండి" పత్రికలో రాష్ట్ర ఖద్దరు బోర్డులనుండి సరిగ్గా నివేదికలు అభిలభ్యత.

13. జూలై 24 వ తేదీనవచ్చిన "యంతుండి" పత్రికలో రాష్ట్ర ఖద్దరు బోర్డులనుండి సరిగ్గా నివేదికలు అభిలభ్యత.

14. జూలై 24 వ తేదీనవచ్చిన "యంతుండి" పత్రికలో రాష్ట్ర ఖద్దరు బోర్డులనుండి సరిగ్గా నివేదికలు అభిలభ్యత.

15. జూలై 24 వ తేదీనవచ్చిన "యంతుండి" పత్రికలో రాష్ట్ర ఖద్దరు బోర్డులనుండి సరిగ్గా నివేదికలు అభిలభ్యత.

16. జూలై 24 వ తేదీనవచ్చిన "యంతుండి" పత్రికలో రాష్ట్ర ఖద్దరు బోర్డులనుండి సరిగ్గా నివేదికలు అభిలభ్యత.

17. జూలై 24 వ తేదీనవచ్చిన "యంతుండి" పత్రికలో రాష్ట్ర ఖద్దరు బోర్డులనుండి సరిగ్గా నివేదికలు అభిలభ్యత.

18. జూలై 24 వ తేదీనవచ్చిన "యంతుండి" పత్రికలో రాష్ట్ర ఖద్దరు బోర్డులనుండి సరిగ్గా నివేదికలు అభిలభ్యత.

19. జూలై 24 వ తేదీనవచ్చిన "యంతుండి" పత్రికలో రాష్ట్ర ఖద్దరు బోర్డులనుండి సరిగ్గా నివేదికలు అభిలభ్యత.

20. జూలై 24 వ తేదీనవచ్చిన "యంతుండి" పత్రికలో రాష్ట్ర ఖద్దరు బోర్డులనుండి సరిగ్గా నివేదికలు అభిలభ్యత.

కాదగిన కొన్ని ప్రదేశములలో అందులో హెచ్చుకొని పోయినందున, ఆ బోర్డువారు సూచించినట్లుగా, ఈ బోర్డువారు సూచించినట్లుగా, ఈ బోర్డువారు సూచించినట్లుగా.

5. హెచ్చుగా ఖాదీ తయారై విక్రయముగాక నిలువ యుండి ముందు ఉత్పత్తికి ఆటంకములవారికి ఏవిధమున మనము సహాయపడగలము తెలుపగోరుచున్నాము. ఖాదీ భీమా మీద అప్పిచ్చినయెడల నుపకారము కలుగగలదా?

6. ప్రైవేటు ఖద్దరు వర్తకులకు సహాయముచేయుటకు గూర్చి అభిలభ్యత ఖద్దరు బోర్డువారు యాక్రింది సలహా చేసియున్నారు. వీనినిగూర్చి తాము ఖద్దరు వర్తకులతో సంప్ర తించి తమకు తోచినయోచనలను ఇటువలె పంపగోరెదము.

7. మిజిల్లలో దూది యేయేరకములు, యేయేరకము దొరకేది, వారమురోజుల కొకపర్యాయము వాకు తెలుపువలె డడలెను. నూలు ఖద్దరు రకములవారికిరాలు వాకు తెలుప గోరెదము.

1. సంవత్సరము మొత్తముమీద అమ్మిన ఖద్దరుమీద నూటికి 2 వంతున సహాయము చేయవచ్చును. 2. ఈ సంవత్సరం జూలై 1 నుండి చేయబడిన విక్రయములలో యెన్నికలోకి వచ్చును. 3. గజం 1 కి రు 1.00.00 గాని తక్కువ కిమ్మకు గాని అమ్మిన సరకుమొత్తమే గణించబడును. 4. గిట్టింపుపర మీద నూటికి రు 6 1/2 లు మించనిలాభముతో అమ్మినసరకే గణనలోనికి వచ్చును. 5. చిల్లరవిక్రయములలో ఆటంకించబ డును. తడవకు రు 100 లుగాని అంతకు తక్కువగాని అమ్మకము చిల్లరవిక్రయ మనబడును. 6. పెట్టుబడికి రెట్టిం పుకీక్కుతున్న నను విక్రయము జరిగియుండునలెను. 7. సంవత్సర ములో రు 1500 లకు తక్కువగాని విక్రయ ముండునలెను. 8. ఆరుకాణములో పడుగుపేక భద్రవనములతో నేసిన బట్టమొత్తమే అమ్మకముండునలెను. కత్తికట్ట అమ్మకమునకు ఉంచరాదు. 9. వారిలెక్కలు ఖాదీ ఉత్పత్తిస్థానములు తని ఖాదీ లోబడియుండునలెను. 10. అభిలభ్యత ఖద్దరుసంఘము వారు ఇష్టమైనసహాయముచేయవచ్చును.

సంఖ్య, } గొల్లపూడి సీతారామశాస్త్రి, } కార్యదర్శి. } 2-8-24.

ఖోష్టు కరిసితులు

పిషావరు, ఆగస్టు 2:—జాతివైషమ్యములు పెరుగు చున్నవనియు పోట్లాటలు రావచ్చుననియు ఖోష్టునుండి వచ్చిన ప్రయాణికులు చెప్పుచున్నారు. ఖోష్టుజాతులు కొంత మంది వారిలో వారు పోట్లాడుకొను చున్నట్లు కనబడు చున్నది. (అ. ప్రె.)

టూరి పుబోరు

కాగితపు పత్రికను గురించి విచారణ

డెహరాడూన్, ఆగస్టు 2:—టూరి పుబోరు వారు నే డిక్టేటర్ సమాజేష్టె ఖోష్టు ఎకానమిక్స్ పిషావరు గారిని రెయిటింగారిని కాగితపు పత్రికము కావలసిన ముద్రము పులను గురించి పూర్తిగా ఫర్మీ చేసిరి. (అ. ప్రె.)

సక్సన్ దంతచూరము

సోటిలోని సకలవ్యాధులను మాన్యును

పండ్లనోప్పులు, ఇసుకలో నెత్తురు చీముకాటులు వాముల దీనివ లన స్వస్థమగును. నాలుకమీద పాములు తొలగను. ఇదిస్వదేశ మారికలక్షణముతోను భౌతికభద్రవ్యములతోను చేయబడినది

1 డబ్బీ 0.2-0. టి. ఎస్. స్వామినాథశాస్త్రి. డబ్బీ 1.4-0

1191 నెం. 1 ఎ. ఆలంకార విశ్లేషణ తిరువల్లి కేసీ మద్రాసు.

Advertisement for 'వద్యాణములు' (Medicines) featuring an image of a medicine bottle and text describing its benefits for various ailments.

సర్. మాల్ కాం హైలీ

పురపాలక సంఘ సన్మానపత్రమునకు జవాబు

అమృతవతి, ఆగస్టు 1:—పురపాలక సంఘ సన్మానపత్రమునకు జవాబు చెప్పమ, తనవంతు నమస్కము తెలియజేసి నందుకు సభ్యులకు వందనము లర్పించి సర్ మాల్ కాం హైలీగా పిలుచుచున్నాను.

ఆకాలీగందర్వగోళపు ఫలితము

ఇక్కడను మంచునందుటకు వస్తువులవిలువ తగ్గిపోవుట కును గలకారణములనుకూర్చి నేనువిచారించుచుంటిని. సాధారణముగా అందరినీ రైతులకును సంబంధించుకారణములే మిక్కిలి సంబంధించియున్నవి. కాని ఒకప్పుడు వృద్ధిలోనికిరావలసియున్న వర్తకవ్యాపారములన్నియు మంచుగిందుటకు అమృతవతి శ్రేణిప్రభావముగా యేర్పరచుకొని ఆకాలీగందర్వమునకు వర్తకలే కారణమని మీరందరను అంగీకరింతురు. వర్తకమునకు కావలసియున్న శాంతివాతావరణమును మీ భంగపరచుచున్నార. ఆక్రమణయువలనను ఇతరుల సొత్తును అపహరింపవలెననివారు జేయుచున్న ప్రయత్నములవలనను వర్తకులు అమృతవతివారు నకు సరకులు పంపుటకు జంకుచున్నారు. మీరు కొలదిమందియే యైనను శాంతిజీవనమునకు భంగము కలుగజేయుచున్నారు.

అబద్ధపు వదంతులు తొలగి చదువుట

నేనుచెప్పినట్టి విషయమును కలిగించినందుకు మీరు తమను తప్పుచేసినట్లు చెప్పండి. మీయన నేను మీ శాంతిని ముట్టకునని మీ శాంతికి హరితభంగము కలిగించుటకు వచ్చుచున్నానని మీలోనందఱును ప్రబలియున్నవి. మైనికులను సమకూర్చుటగాని బంగారుదేవాలయమును బ్రవలల కొట్టుటకు బాంబులను ఫిరంగులను మొదలగువానిని చేకూర్చుటగాని మీకు కనబడుటలేదు. ఇంక నీవిషయము నుచ్చట వదిలివేసి అటువంటి అబద్ధపు వదంతులను వ్యాపింపజేసిన వారిని హస్తాస్పదులనుగా ఖదలివేయుటమే మంచిదని నాకు తోచుచున్నది.

హెచ్చరిక

నాకు తెలియకయే మీకు నేను భయమును కలిగించి యున్నయెడల నా తమవరకు తోడు కొంత హెచ్చరికగా గూడ మాట్లాడెదను. మీరును కొంత బాధ్యత వహించి వనిచేయుచున్నారు గావున ప్రజాభివృద్ధి కై శాంతిని క్రమపద్ధతిని నెలకొల్పుటయను ప్రభుత్వమువారి ముఖ్యవిధిని నెరవేర్చుచున్న ప్రభుత్వము వారి నడుగుటకు మీకు సూక్ష్మ కలదు. మీలో ఒక చిన్న సంఘము వారు దౌర్జన్యమును బూని అధికసంఖ్యకుల శాంతికి భంగము కలుగజేసివేయుట ప్రభుత్వమువారును తమవిధిని నెరవేర్చుటయందున్నార. నెరవేర్చుదురు. నిమిషకోర్టులు మీకై డిక్రీల నిచ్చియున్నయెడల ఆడిక్రీల నమూనాలోనికి తేవలసి యున్నది. మీకుగాని నాకుగాని ఏమనుష్యునియెడలగాని ఏసంఘమునెడలగాని శిక్షలు తగ్గువలెను. శాంతివాతావరణమును వీలైనయెడల సద్బాధమును సమకూడవలెనని మనమందరమును కోరుచున్నాము. మీ పట్టాభివృద్ధిని ఆదర్శముగా సాధ్యమై కావలెనని మనమందరము కోరుచున్నాము. అయినను ప్రజలందరికంటెను ప్రభుత్వమే గొప్పదనిన్ని ప్రజలలో ఏతరగతి వారుకూడ న్యాయవార్తలను నతిక్రమింపరాదనిన్ని సామాన్య పౌరులుగా వారు చేయవలసియున్న పనులను చేయవలసియేయున్నారనిన్ని మీరందరను అంగీకరించుచున్నారు. మీ సన్మానపత్రములో మీచెప్పిన సిక్కు అతివాదులనుగూర్చి సిక్కుసంఘములో బాధ్యతగల సభ్యులుగూడ మనయభిప్రాయముతో నేగింపుచున్నారని నేను నమ్ముచున్నాను.

తమకాత సన్మానపత్రములో చెప్పిన స్థానికవిషయములను గూర్చి గవర్నరుకు సూచించెను.

మీకష్టములు గొప్పవని నాకు తెలుసును. అయినను ఈ సంఘమువారు ఇదివరలో జేసినవనిని గురించి కూడ నాకు తెలుసును. ప్రస్తుతము మీ పురపాలక సంఘాధ్యక్షుని బుద్ధివిశేషమువలనను చిరకాలమునుండియు ఆలస్యమే జేయుచున్నసభ్యులు అందుటబట్టి యును యావత్తులను గడచెదరని నేను గట్టిగా నమ్ముచున్నాను.

కీషసమస్య

ప్రస్తుతము అందరికీ నెట్లో అట్లే మీకును ఆర్థికవిషయముక కీషసమస్యగా నుండుచున్నది. కాని రాష్ట్రములో సాధనసంపత్తి విశేషముగా నున్నది. అభివృద్ధిచేయు మనము ప్రారంభావస్థగా నున్నాము. మార్పుచేయు మనకు కనబడినంతనే వచ్చుచున్న విశ్వేంద్రలాభములను అమృతవతి నగరముకూడ త్వరగా అనుభవించును. (అ. ప్రె.)

వరదల సహాయ నిధి మదరాసు

ఒకవిన్నపము

క్రిమాన్ ఎస్. శ్రీనివాసయ్యంగారు (వాయుమన్నార):— సౌందర్య మహాలలో ఆగస్టు 1 వ తేదీన జరిగిన సభయందు వరదల సహాయనిధి వనూలుజేయుటకు ఒకఉపసంఘమేర్పరచబడెను. ఆసంఘము తరపున వరదల సహాయనిధికి విరాళముల సోపానముని విన్నవించుకొనుచున్నాను. ములబారు, కోయింబత్తూరు, తిరుచనాపల్లి, తంజావూరు, దక్షిణకన్యా జిల్లాలులో (ఎక్కువ నష్టపోయిన జిల్లాలు) సహాయకార్యములు జరిపించుటకు సమర్థము లగుసంఘము లేర్పరచబడినవి.

సోదర సోదరీమహాలారా! ఇదివర కన్నడు లేనంతయొక్కసగా వరదలు ఒక్కొక్కటిని వచ్చి ముంచివేయుటచే వేలకొలది మన దేశీయులు ఆహారగృహవసతులు లేక నిలిచియున్నామనోహరమైనట్టిదియు, అతి సుందరమైనదియు నగు ములబారు దేశము, ఫలసంతమును కావేరీదెల్టాయు, పారిశ్రామిక జాతులచే నిండియుండు ఈ ప్రాంతములు రెండును నిర్భక్తములైనః పెద్దపెద్ద స్థల విస్తీర్ణములు నీటిచే నిండియున్నవి. లేదా వరదలచే నిర్మూలించబడి కుక్కప్రదేశములైనవి. వేలకొలది గృహములు కూలినవి. ముం దాధారములుగ గణింపబడు విత్తులను, పశువులు నీటిప్రవాహముచే కొట్టుకొనిపోయినవి. మనసోదర సోదరీమహాలు పసిబిడ్డలతో సహా, సకల ఆకలు నశించినవారయి చెప్పజాలనట్టి దురవస్థకునొనరిరి. ఇది వారు చేసిన నేరము గాదు నశించిన ఆత్మలు రెక్కజేసి పూర్తిగా బాగుచేసి, మరల సంస్థాపిత మునర్పవలెనన్న ఎంతయో కాలము పట్టును. కొట్టుకొలది భవము కావలెను. ఎక్కువ సంస్థాపన మొనర్చి ఆ కార్యము నెరవేర్చినగాని, మన సోదరులను మరలముఖమునుండి తక్షించినవారము కాబాలము. గౌరవనీయులగు మన సోదరులు, క్రిందటివారములో మనవలెనే యేమియో రుగ క యున్న వారు ఇంతలో ఆట్టి దురవస్థను పొందిరనుట దలంప గుండె బ్రవలగనట్లున్నది. సత్వరముగ సహాయము జేయుట అత్యవసరము. విశంబమును జేసిన చాలహాని కలదు. ఈదురవస్థనుకే సంభవింపక యితరులకు సంభవించుట ప్రమాదవశమే యనవచ్చును. కావున, దైవముఖమున, మానవనీచక్ర మాతృభూమియందు గల ప్రేమచే మీరెల్లరు దయదలచి సహాయము జేయవలెనని కోరుచున్నాము.

వెంటనే చెల్లించువారు ద్విగణితకృతసహాయ మొనర్చినట్లును. భవము ఈదిగువ వారికి పరిపవచ్చును: (1) ఇండియన్ బ్యాంక్, మదరాసు (2) ఎస్. శ్రీనివాసయ్యంగారు "అబ్దుల్ భాను" లజా మైలాపూరు (3) ఎస్. సత్యమూర్తిగారు. 75, వెల్లూరిపేటి, పరశువాకం.

ఎస్. శ్రీనివాసయ్యంగారు,

అధ్యక్షుడు, వరదలసహాయనిధి, మదరాసు.

Table with 2 columns: Donor Name and Amount. Includes entries like 'ఈదిగువ చందాలు కొన్ని వాగ్దానములును కొన్ని చెల్లించబడినవి ముట్టినవి.' and lists of names and amounts.

వరదలసహాయము-మైసూరు

(స్వకీయవిలేఖరి)

వెంగుళూరు, ఆగస్టు 3:—వెంగుళూరు పురపాలక సంఘమువారు వరదలసహాయమునకుగాను రూ 8000 ప్రత్యేకించుటకు నిన్నటి సభలో తీర్మానించిరి. వరదలసహాయము యేర్పాటులు జేయుటకుగాను మైసూరులో దివానుగారి అధ్యక్షతక్రింద బహిరంగసభ జరిగినది. ఇక్కడగూడ 5 వ తేదీన సభ జరుగును. దివానుగారు విచ్చేయ నున్నారు.

తలకుజయంతి

మైసూరులో 1 వ తేదీన లోకమాన్య తలకు వర్ధంతి ఉత్సవము సందర్భమున బహిరంగసభ జరిగినది.

శ్రీ కృష్ణారావు కర్నూటపత్రికా సంపాదకు లుపన్యసించిరి. వెంగుళూరులో గాంధీ మైదానమున జరిగిన సభగాక వైశ్య హోస్టలునందు వేరొకసభ నేడు జరుగును.

కీర్తిశేషులైన హెచ్. కృష్ణశాస్త్రిగారు

ప్రతినిధుల సభాసభ్యుడును, మైసూరుజిల్లా బోర్డు ఉపాధ్యక్షుడును అగు హెచ్. కృష్ణశాస్త్రిగారు జూలయి 28 వ తేదీన పరమపదించిరని యెల్లెటటు చింతించుచున్నాను మైసూరు సంస్కరణలయినయనున యీతని ప్రయాసమును మునుపజాలరు. ఆయనబోవుటచే మైసూరురాష్ట్రము గొప్ప సంస్కృత పండితుని గోల్పోయెను.

బొంబాయి రాష్ట్రీయ కాంగ్రెసుసంఘమువారు దక్షిణదేశపు వరదలసహాయనిధులకై 2వేల రూపాయల విరాళ మొసంగిరి.

సాము శాసనసభ

నల్లి మెంటరీ డిమాండులు ఆమోదింపబడెను

హిల్లాగు, ఆగస్టు 2:—నేటి ఆసాము శాసనసభలో క్రిందటిసభలో నిరాకరింపబడిన రు 261870 ను గ్రాంట్లు చేయుదు గవర్నరుగారిచ్చిన సర్టిఫికేటులను గాల్ వెబ్బెన్యూగారు ఆధి క సభ్యుడు ల్లెల్లెనంచెను. సుమారు రు 65,000 ఆరు సజ్జి మెంటరీ డిమాండులు ఆమోదింపబడెను. (అ. ప్రె.)

పాట్నా హైకోర్టు సెలవులు

పాట్నా, ఆగస్టు 2:—పాట్నా హైకోర్టు సెలవుల నిమిత్తమై ఆగస్టు 8 తేదీన మూసివేయబడి అక్టోబరు 27 తేదీన తిరిగి తెరవబడును. అ. ప్రె.

మద్రాసు గవర్నరు

ఉదకమండలము, ఆగస్టు 8:—రైలుయేర్పాట్లు సరి చేయబడిన వెంటనే గవర్నరు తంజావూరు తిరుచనాపల్లి జిల్లా లకు పోవలె ననుకొనుచున్నాడని తెలియుచున్నది.

తాత్కాలికముగా చేసికొన్న యేర్పాట్ల ప్రకారము గవర్నరు ఆగస్టు 18 తేదీన చెన్నపురి వచ్చి వెంగుళూరునందా ఉదకమండలము వెళ్లును. గవర్నరు యీ పర్యాయము చెన్నపురిలో 5 దినములే ఉండును. (అ. ప్రె.)

బొంబాయి

బాహ్యభూలా అను ప్రసిద్ధిచెందిన హంతకుడు పట్టు కొనబడియుండుటవలన కైరాజిల్లాలోని సిఫ్ పూరు గ్రామము శాంతముగా నున్నది. ప్రభుత్వమువారు అడివనల్ పోలీసుదళమును తీసివేసియున్నారు.

శేడు యస్. యస్. చైనాలో పోవుచున్నవారిలో రాలిన్నను ప్రభువుగాక సాండ్ హార్టు మిలిటరీ కళాశాలలో ఉధువుకొనబడు రిగరు భారతీయులు పోయియున్నారు. (అ. ప్రె.)

ట్యూటికోరిన్ పోర్టు ట్రస్టు

ట్యూటికోరిన్, ఆగస్టు 2:—ట్యూటికోరిన్ పోర్టు ట్రస్టులోనికి ట్యూటికోరిన్ పురపాలకసంఘమువారు యొన్ను కొనిన రావుబహుదూర్ (హెచ్ ఫర్నాండెజా యల్.యల్. సి., పి. వి. కుతలలింగంపిల్లగార్లను ప్రభుత్వమువారు ఆమోదించియున్నారు. పని తొందరగా ప్రారంభింపబడుటకు ప్రభుత్వమువారు అగ్గత్యుని ఉపాధ్యక్షుని నియమింతురని తెలియుచున్నది. (అ. ప్రె.)

దక్షిణాంధియావరదలసహాయము

వైశిష్టాగారి బహిరంగసభ

గవర్నరుగారి అధ్యక్షత పాఠలసానుభూతి

మదరాసు పీఠీపుగారు యేర్పాటుజేసిన ప్రకారము దక్షిణాంధియా వరదల దుస్థితిని తొలగించి ఉపశమన ప్రయత్నములగుర్చి ఆలోచించుటకుగాను నిన్నసాయంకాలము విక్టోరియా పబ్లికులోలో చైన్మ పురిపాటల బహిరంగసభ జరిగెను. గవర్నరుగారు అధ్యక్షత వహించిరి. చాలమంది పాఠలు తెల్లవారుగూడ విచ్చేసిరి. ప్రభుత్వోద్యోగులలో ముఖ్యులు నయ చేసి యుండిరి. గా|| సర్. మ. హాబీబుల్లా సాహేబుగారు, గా|| పి. పి. రామస్వామి అయ్యగారు, గా|| పానగలు రాజు గా|| న్యా|| స్పెన్సరు, గా|| నా|| కుమారస్వామిశాస్త్రి గా|| న్యా|| వేపా రామేశం న్యా|| వెంకట సుబ్బారావు, న్యా|| మాధవను నాయకు. న్యా|| వి. వి. శ్రీనివాసయ్యంగారు టి. వి. శేషగిరిఅయ్యరు, మాగదూగలు, సర్. కె. వి. రెడ్డినాయుడు, డి. బి., తిరువలపిల్లై, రా. బి., డి. తణికాచలం చెట్టి టి. వరదరాజులు నాయకులు, గా|| జి. ఎ. నల్లేశను మున్నగువారులు వచ్చియుండిరి.

ఖానుబహదూరు ఉపన్యాస సాహేబుగారు సభ గావించుటకు గల కారణోద్దేశములను తెలిపి కొందరు ముఖ్యులవద్ద నుండి వచ్చిన సానుభూతి లేఖలను జరివి కార్యక్రమము ప్రారంభించెను.

పిదప డి. బి., వి. తిరువల పిల్లైగారు గవర్నరుగారిని అధ్యక్షులుగా ప్రతిపాదించిరి. గవర్నరుగారు అధ్యక్షత వహించిన పిదప సర్. పి. త్యాగరాజు చెట్టిగారు రాజాలకుండినందున, ఆయన స్థానే రా. బి., డి. తణికాచలం చెట్టిగారు యీ దినన తీర్మానమును ప్రతిపాదించిరి.

సానుభూతి, విన్నపముల తీర్మానము

“ఈ రాష్ట్రమునందు వివిధ భాగములలో వరదలచే నష్టపోయి అనేక యిండ్లులకు లోనయిన ప్రజలయెడల యీ సభవారు తమ సానుభూతిని తెలుపుచున్నారు. వారి సహాయార్థము ప్రజలెల్లరు తమ శక్తివంచిన లేక ధన సహాయము జేయమని గోరుచున్నారు. బాధ తొలగించి నష్టములను సరిబుచ్చునట్లు సత్వరముగ ప్రభుత్వమువారు శ్రద్ధవహింపవలెనని గోరుచున్నారు.”

వైశిష్టాగారును ప్రతిపాదించుచు తణికాచలం చెట్టిగారిట్లు చెలిపిరి. ఎండకాలములో ఎండ తీవ్రతకు సహించి దత్త మండలములలో పరిస్థితుల నెరుంగుటకై గవర్నరుగారు సంచారముజేసియుండ మరల వెంటనే వారిశ్రద్ధ నావశ్యకముగా గోరునట్టి విషయపరిస్థితులు వేరొకచో ఏర్పడినవి. ఇదిగోమన చట్టమును ప్రవేశజెట్టి మాతనవం తెనలు, నీటిపనులు మున్నగునవి నిర్మించి అభివృద్ధి జేయవలెనని ప్రభుత్వమువారు తలంచుచుండ ఉన్నవి ఉడిపోయినవి. అనేక వంతెనలు, కాల్యగట్టు మున్నగునవి పునాదులతో సహా ప్రవాహమునందు కొట్టుకొనిపోయినవి. ఇట్టిసమయమున, అట్టిప్రమాదము సంభవించక తప్పిపోయి సురక్షితముగ నున్న మనము బాధనొందుచున్నవారికి సహాయముజేయుట మనవిధి. మదరాసుకార్యాలయమువారు దయచలచి యిచ్చిన రూ. 10000 విరాళమునుజూచి యితర స్వతంత్రసంస్థములవారు గూడ అట్టియ్యవలెను. ప్రభుత్వమువారు తగురీతిని సహాయము జేయవలెను. తమకు రావలసిన రాబడిని వరలుకొనియు, ఉచితముగ గ్రాంటుల నిచ్చియు ప్రజల రక్షింపవలెను. ఈ దురస్థము జూచిన రాయవలె కఠినమైన ప్రభుత్వమువారి హృదయమైన కరుగక మానవని ఆయన యుద్దేశము. అట్లు కఠిని బాధితులను విపాదసాగరమునుండి దరితేర్చుటకు శి కొట్ట రూప్యములైన యితరుని ఆయన భావించెను.

ఈతీర్మానమును జానము అట్టులహాకీము సాహేబుగారు అనువదించిరి.

ఎస్. సత్యమూర్తిగారు

ఎస్. సత్యమూర్తిగారు తీర్మానమును బలపరుచుటకు లేఖ తానుఅమితముయిన హృదయభారముతో నాపనికి గడంగితిని నుడివెను. బాధనొందుచున్నవారి జూచి జాలిపడు గుండెగల వారెవరైన నున్నచో వారు పహింపభాలవంతటి హృదయ చేదన కలిగించునంత దాహమైన ప్రమాదము సంభవించినది. ఎంతవరకు నష్టము కలిగినదో ఊహించుటకు భువన సాధ్యము

గాదు. వార్తలు వచ్చు ఏర్పాటులు చెడినవి మారుమూలలో నుండి యితరులకు తెలియకుండ ఎన్ని గ్రామముల ప్రజలు బాధనొందుచున్నారో మన కెరుకరాదు. ఏవత్తును వాడయినను జాలిపడి వెంటనే బాధితులకు సహాయార్థము ధనమొసంగుటకు మనకు తెలిసిన ఈవర్తలే జాలెను. మరేదేశములోనయిన యంత ప్రమాదము సంభవించినచో ప్రజలంత నిరాధారులుగా నుండి యుండరు. ప్రభుత్వమువారును ప్రజలు వారికి సహాయము జేయమన్నచో వారు దైవమేగాక మానవకోటిలోని తమసోదరులు గూడ తమ్ము విడచిజెట్టిరిని భావించెదరు.

ఈసమయమున మనరాష్ట్రమునందలి ప్రజలెల్లరుగూడ భ్రాతృప్రేమనునకు సహాయముజేయు అవకాశ మేతెంచినది. ఇప్పటివరకు ప్రభుత్వమువారు పేదప్రజలకు తగురీతిని సహాయము జేయగలుగుదురనియే ఆశను చలించెను. వారి సహాయము లేనిది ప్రజలీదృష్టినుండి కడతేరజాలరు. ఈవిషయమున ఉద్యోగితరులుగూడ తప్పక సహాయపడెదరని ఆయనకు నమ్మకముగలదు. తాను స్వరాజ్యపక్షమువాడయి, తన ప్రతిష్టార్థన కార్యక్రమమును విశ్వసించుచున్నను, ప్రభుత్వమువారి విషయమున ఏమి సహాయకార్యములను ఏర్పాటులను జేసిన వాటన్నిటికి తప్పక తోడ్పడెదమని కాసనసభలోని సంయుక్తజాతీయ పక్షమువారి తరపున మాటయిచ్చెను.

కాసనసభ్యులు కొందరు యిదివరకే ప్రభుత్వమువారు 10 లక్షలు గ్రాంటుచేయవలెనని గోరుచు తీర్మానముల నవచిరనియు, ప్రభుత్వమువారికి నెక్కువగా యిచ్చినచో పుచ్చుకొనుట కభ్యంతరము లేదనియు చెలిపెను.

తిరువనావల్లి శ్రీరంగములో జాడ్యములు వ్యాపించుచున్నట్లు తెలియుచున్నది గావున వెంటనే ఆస్థలములకు దైద్యులను పండులను బంపవలెననిగోరెను. మరియు సమయము జూచినిని కొందరు చిన్నవర్తకులు ఎక్కువలభములు దీసికొనవ్యాపారముజేయ సాహసించురు. వారిని వారింపవలెనని గోరెను. ప్రభుత్వోద్యోగులలో వేయిరూపాయల వేతనము లభికముగలవారందరు సగము జీతమును ఒక నెలలో సహాయకార్యముల కొసంగవలెనని గోరెను. సామ్రాజ్యమునందు శ్వేతరంగుజాతులు రెంటికీని సమన్వయము కుదురవలెనని, వానిగుర్చి అనేకవిషయములను పలువురు జెప్పుచుందురు. ఇట్టి అవసానసమయమున రంగభేదము పాటింపక ఉభయములను బాగుగ తోడ్పడినచో ఆయుద్ధేశము నెరవేరగలదని సత్యమూర్తిగారు చెలిపిరి.

గా|| జి. ఎ. నల్లేశనుగారు

తీర్మానము బలపరచుచు, గా|| జి. ఎ. నల్లేశనుగారు యీసమయమున అన్నిపక్షములవారును తమతమ శ్రేణిప్రాయములను వెనుకజెట్టి బాధనొందుచున్న మానవకోటిని సహాయము జేయబూనుకొనుట సంతోషవిషయమే యనిచెలిపిరి. ఇప్పటికే మనరాష్ట్రమున పలుతావులనుండి సానుభూతి లేఖలు పుచ్చు ధనసహాయము వచ్చినది. ప్రభుత్వమువారు గూడ తగురీతిని తోడ్పడెదరని దలంపవచ్చునని బలికిరి.

టి. ఎస్. రామస్వామి అయ్యగారు గూడా తీర్మానమును బలపరచిరి. తంజావూరు మిరాసీదారుల తరపున మాట్లాడిరి. రాష్ట్రమునందు ఎక్కువగా ధాన్యము పంటలుగలజిల్లాలే యిప్పుడు నష్టపోవుటచే యితర జిల్లాలవారు తప్పక సహాయము చేయవలెనని విన్నవించెను.

రా|| భి. డా|| నల్లేశనుగారు

ఇకముందిట్టి వరదల ప్రమాదము రాకుండ కావున ప్రయత్నముల జేయవలెనని నూచించెను. ఇట్టి వరద లింత కుముం చెన్నడును రాలేదు. ప్రమాద మతిదారుగా మైనది. నష్టమెంత గలిగినదో ఊహించుటకైన శక్యముగాదు. కన్నంబాడి డామువారు అడుగు లెత్తచేయవలెనని నీటి ప్రవాహము నకడ్డు గానున్నది. ప్రవాహమునకు వేరు తావులు లేక రైల్వేవంతెనలు మున్నగునవి కట్టుటచే అడ్డంకి గలుగుచున్నది. ఇప్పుడు మరల యీ వంతెనలన్నియు కట్టుటకు కొట్టకొలిదిసము చెచ్చింపవలెను. ఎంత డడ్డైన ఖర్చుజేసి కేళములో వివిధనదులను ఒక దానితో నొకటి కలుపుచు కాల్యుగట్టినచో వరదలు వచ్చునీరు విశాలముగా ప్రవహించి అప్రమాదకరముగ సముద్రమున గలియుటకు తావుండునని నూచించెను.

ఇండియా ప్రభుత్వమువారు యీసంసత్సరము పుచ్చుకొనవలసిన కట్టుబడిని పుచ్చుకొనకుండ, యికముందుగూడ మన కట్టుబడిని తగ్గించవలెననిగోరుచు మదరాసు ప్రభుత్వమువారు విన్నపమంపవలెనని డాక్టరుగారు కోరిరి.

తీర్మానము ఏకగ్రీవముగా నామోదంపబడినది.

లండనునుండి సహాయము

టి. వి. శేషగిరిఅయ్యగారు రిపిరున రెండవతీర్మానమును ప్రతిపాదించిరి:— “బాధితులకు ప్రజల సహాయార్థము లండనులో ‘మాన్వ సహాయసంఘం’ అననిదిని సహాయచేయించమని యీసభవారు లండను మేయరుగారిని కోరుచున్నారు. ఈతీర్మానమును శేరిలువార్త ద్వారా మేయరుగారి కంపమని గవర్నరుగారిని కోరుచున్నారు.”

తీర్మానమును ఉపపాదించుచు, అట్లుజేసినచో ప్రమాదముయొక్క దారుణత్వము ప్రపంచమంతట తెలియగలదని చెలిపిరి. వరదలచే విధులు పడువులు గృహములన్నియు కొట్టుకొనిపోవుటచే ప్రజలకు విత్తులను పంచిపెట్టుట, పశువులను గొనుటకు ధనము ఋణముగానిచ్చుట మున్నగు సౌకర్యములను ప్రభుత్వమువారు జేయవలెననిగోరెను ఇట్టి సమయమున లండనునగరము సహాయము జేయమన్న కార్యము నెరవేరవని ఆయన తలంపు. లండనువాకులు తప్పక సహాయపడెదరని ఆయన యుద్దేశము.

ఎ. ఎం. మాగ్డూగలు

వీరు తీర్మానమును బలపరచుచు గవర్నరుగారు తమ రాష్ట్రము సహాయమున గోరుచున్నదని నా ద్రవంపినచో లండను వారు తప్పక సహాయము జేయుదురనియూ, అందువలన యీ రెండు దేశములకుగల సంబంధము దగ్గరపడు ననియు నుడిపిరి.

సి. గోపాలమిననుగారు కూడ బలపరచిన తరువాత తీర్మానము ఏకగ్రీవముగా ఆమోదించబడినది. గవర్నరుగారు తీర్మానమును శేరిలువార్త ద్వారా పంపుటకు రెండుదినములు గడువు గావలెననిరి.

ఈదినవ మాడవతీర్మానమును డి. పి., డి. నారాయణస్వామిచెట్టిగారు ఉపపాదించిరి:—

“వై తీర్మానములను అమలు జరుపుటకుగాను యీ దినన వేర్కొనబడిన సభ్యులలో గవర్నరుగారు పోషకులుగాను, సర్. పి. త్యాగరాజు చెట్టిగారు అధ్యక్షులుగాను, పెరి పుగారు కన్వీనరుగను ఒక సంఘ మేర్పరచవలెను.”

హెచ్. సి. బాంసుందరముగారు, టి. వరదరాజులు నాయకుగారు మరికొందరు బలపరచిన పిదప తీర్మానము ఏకగ్రీవముగా నామోదంపబడెను.

గవర్నరుగారి ఉపన్యాసము

పిదప గవర్నరుగారు దుపస్సనించిరి. తత్సందర్భకు ఆహ్వానించి రాష్ట్రమునందలి ప్రజల బాధలనుగుర్చి ప్రభుత్వమువారికిగల మనస్తాపము నెరుకపరచుటకు అవకాశమిచ్చినందుకుగాను సంతసమును జెలిపిరి. అధ్యక్షత వహించిన ప్రథమబహిరంగ సభ యిట్టి మనస్సంతాపకరముగ విషయమును చర్చించునట్టి దయినందుకు చింతిల్లెను. జాతిమతస్థ భేదములు లేక యింతమంది వచ్చుట సంతోషకరమే. ఇది సాధారణసభ కాదు. వచ్చుట విధిగా భావించి మీరందరుచ్చి చేరిన సభగాదిది. ఈసభ తోడిమానివుల దుస్థితికి మానవహృదయముపడు సంతాపము సానుభూతిని తెల్లజెందుచున్నది.

ప్రభుత్వసానుభూతి

ప్రభుత్వమువారి విధినినూచించుచు కొందరు ఉపన్యాసకులు చెలిపిరి. ప్రభుత్వమువారు రేమి ఏర్పాటులు చేయనున్నారో అవన్నియు నిష్పక్షు కేసు చెప్పజాలనుగాని వారి పూర్తిసానుభూతిగలదని మాత్రము నేను చెప్పగలను. ప్రమాదముయొక్క ఉత్పన్నత్వము వారు ర్చించిరి. ప్రభుత్వమువారిని రెండుమార్లు విషయము లేదుగొన్నవి. మొదటిది నష్టపోయినజిల్లాలలో వెంటనే సహాయముజేయుట. రెండవది ప్రమాదమువల్ల కలిగిన వ్యయలనుసరిబుచ్చుట. ఈరెండును వేర్వేరువిషయములు మొదటిది సత్వరముగ జేయవలసియున్నది. ప్రభుత్వమువారు రప్పజేయుట బాధలోను, ధనముకావలెనని కలకర్తులు గోరినయితరజిల్లాలలోను ధనసహాయ మొసంగిరి. ఇతిరజిల్లాల కలకర్తులు గూడ కోరినచో వారికి కొంతవరకు ధనవిషయమున ఏర్పాటులు చేయడమగును. ప్రస్తుత మీమొత్తము చాలదన్నచో మున్నగుదు ఎక్కువధన మొసంగుటకు ఏర్పాటులుగూడ జరుగునని చెప్పగలను.

సత్వరసహాయ మొసంగుట నిరసినవిషయ చెలిపిరియిన వంతెనలు మున్నగునవి చాగజేయుట గావించవలెను. ఇది ప్రారంభించినచో రెండుకార్యములును నెరవేరగలవని రలంచెదను. రైల్వే, కోడ్లు, లెంతివార్తలు మరమ్మతు జేయుచున్న పూనుకొని పనులు జరిపించుచుండినచో పనులులేకయన్న ఆర్జనులకు పనికిచ్చించుట యగును. కావున సత్వరముగ ఈ కార్యములను మొదలు పెట్టవలెనని ప్రభుత్వము వారు దలచుచున్నారు. కోడ్లు వేయించుటజిల్లాబోర్డుల కర్తవ్యమే. ఆయనను ఇప్పుడు కలిగిననష్ట మపారమైన దగుటచే ప్రభుత్వమువారు సహాయము జేయుటవలెనని దలంచుచున్నారు. ఇదిగోమన అవసరమున సమయములో ఇదిగోమన వంతెనలు గట్టు ఛడిపోవుట చాల విచారికరము.

రెండువేల ధూమలను బాగుచేసికొనుటకు యూము లొంగవలెనని ఒక సభ్యుడు నూచించెను. ప్రభుత్వమువారు తప్పక ఆవిషయమున తోడ్పడెదరు. ఇంట్లపొయినవారికి కల వ ఉచితముగా నీయవలెనని ఒకరు చెప్పిరి. ఇట్టిసమయముల లో ప్రభుత్వమువారు తమఅదవులనుండి ఉచితముగా బలపనిచ్చి జరగటకు సందియము లేదు. (హర్షధ్వనులు)

ధూమిశిక్షలను తగ్గించవలెనని ఒకరునూచించిరి. ఈవిష యమున రివిమూల్కబోధవారు కలవలను విచారించెదరు.

చిన్నవర్తకులు అధికభారములను దీక్షింపకుండ జూడు డని వేరొకరు నూచించిరి. హాకివిషయము నేర్చు తెలిసినది. తగ్గితిని విచారించి శ్రద్ధపుచ్చుకొనెదను.

నేను మొదట జెప్పినట్లుగా యావిషయ మతిప్రాయఖ్య మైన దని ప్రభుత్వమువారు గుర్తించిరి. ఇట్టి దారుణప్రమాద ములు తుపానులవల్లనే, వరదలవల్లనే జాడ్యములవల్లనో యీ నేశమున కెప్పుడును సంభవించుచునే యుండును. మరరాసు నకు ఇంత గొప్ప విపత్తు సంభవించి చాల కాలమైనది. ఎప్పు డును ఇన్ని జిల్లాలకొక్కొక్కటిని నష్టము కలుగలేదు. అచ్చట ప్రజలు దైర్ఘ్యముతో ఈ విషాదమును భరించినందుకు ప్రశం సాగ్గులు. వారు మనసహాయమును గోరుటచే తప్పక మనము తోడ్పడవలసి యున్నది.

నేను ఈ రాష్ట్రము ప్రజలకే గాక, యితర రాష్ట్ర ములందున్న వారందరిని గూడ, గొప్ప వారిని పేదవారిని గూడ తమ శక్తివంచనలేక ధనసహాయముజేయవలసి విన్నవించుచు చున్నాను. ఎల్లర విరాళములు కృతజ్ఞతతో అంగీకరించబడును.

మదరాసులో మనమెల్లరము శివనిధిని ప్రోగుచేయ వలెనని నాయుడేశముని తెలిపి గవర్నరుగారు యీ దిగువవిగా శములను ప్రకటించు ఉపన్యాసము ముగించిరి. (తా కెంత యిచ్చుచదియు విశేషముగా చెప్పలేదు).

విరాళములు

శ్రీజమేనేరు జిజ్ఞాసాభాయి వాడిచూట్రస్థు బొంబయి	1000
క్రిష్ణదాసులూ	100
ఒక జమిందారుడు	500
ఒకరు	1000
జనాబు సి. ఆబ్దులు హాకిము	1000
సి. సి. రామస్వామిఅయ్యరు	500

భా. ౨, ఉస్మానుసాహేబుగారు గవర్నరుగారికి కృ తజ్ఞతాపదములు దోపిషిప సభిముగి నెను.

గవర్నరుగారి విరాళము

గవర్నరుగారు వరదలసహాయానికి రూ 1000 లిచ్చి నట్లు షెక్స్ పుగారు దోపిషియు అసోసియేటెడు ప్రెసువార్త డెలువుచున్నది.

బి. ఎన్. శర్మగారును ఆతని క్రింది ఉద్యోగులను రూ 1000 విరాళముసగడవని షెక్స్ పుగారిసభికు తలెవార్త వచ్చినది. (ఆ. ప్రె.)

ఎస్. వి. రామస్వామి మొదల్యారుగారు వరదల సహ యనిధికి రూ 500 విరాళ మొసంగినట్లు షెక్స్ పుగారు డెలువు చున్నారు.

ఎవరెస్టు శిఖరాగ్రహణము

ఎవరెస్టునక్క పూనుకొన్నవాకి నాయకుడైన లెఫ్టి నెంటి కల్చర్ నార్టన్ గారు జూలై 22 వ తేదిన యాటాంగ నుండవలసిన లేఖలో నిటల వివరించెను.

నిరుడు పరుగురు పోర్టర్ల చనిపోవుటవలనన తమవారే మెల్లారి బర్లిన్ గార్లు మృతికొనుటవలనన ఎవరెస్టు కెప్పు డైనా ఎక్కడ కలనాయని ప్రశ్న కడకాశము కలిగినది.

రాని మేము మొదటవట్టినవట్టు విశుమహాము కాము. మొదట అపజయము కలిగినను తరువాత జయముగొందుటలో మిగు గొప్పతేజవిగలవని మాయద్వందితే తెలుపుచున్నది. ఎ ప్పుటికైనా ఎవరెస్టుకెక్కుటకు విలుకలుగనా యను ప్రశ్నకు తప్పక విలుకలుగననియే జవాబు నిచ్చుచున్నను దాని నిదివరకు కొండకక్కియే యున్నారు. పోర్టర్లు కావలసిన సామగ్రులు 2700 అడుగుల ఎత్తువరకు తీసికొనిపోగలిగిరిని రుజువైనది. పరిశీలులు అనుమలముగనున్న 27300 అడుగులవరకు గాని 27500 అడుగులవరకు గాని పోవుము. ఆరోహకులు 27 00 అడుగుల ఎత్తునకుపైగా నిద్రించి మరుసటిదినమున మరల పై కెక్కుటకు తగిన ఉత్సాహాత్మిలో నుండినిగూడ పుష్టమైనది. ఎవరెస్టు ఆరోహణవిషయమున అభిప్రాయము లెట్లున్ననూ యాసంవత్సరము బయలుదేరిన మేము దానిని నెక్కగలమును నమ్ముముతో నున్నాము."

ఉరిశిక్షను ద్విపాంతర రాగముక్రింద మార్పుట

తెలంగారు మ్యునిసిపల్ ఆఫీసు గుమస్తా కృష్ణారావు. మ్యునిసిపల్ వార్డర్ నిధిని చంపి 5000 రూపాయల నపహ రించినని కేసు తేలిడినది. క్రిందికర్తవారు ఉరిశిక్షవేసిరి. అప్పిలు చేయగా పైకోర్టువారు ఉరిశిక్ష తీసివేసి ద్విపాంతర రాగమును విధించిరి. (ఆ. ప్రె.)

స్థానిక వార్తలు

ఆరోగ్య ప్రదర్శనము:—కార్పొరేషనువారు ఏర్పరిచిన ఆరోగ్యప్రదర్శనము రాయపురమునందు 2.8.24 తేదిన కాశీమోడు కుప్పయనందు కార్పొరేషను పాఠశాలలో పొరంభింపబడెను.

రాకపోకలు—గవర్నరుగారు నిన్న సాయంకా లము మేట్టుపాల్యంమెయిలలో ఉడకమండలము బోయిరి. గవ ర్నరు-జనరలు ఏజంటు కాలనుగారును, రివిమూల్కబోధు సభ్యుడు ఎ.కా. మాక్ మెకేలుగారును, పోలీసు నూనర్నెంటు లైటు గారును, సేదవయము వెల్లుూబోయిరి. ఎస్. అయ్యప్పస్వామి ఉడకూడు, శాసనసభ్యుడు నేడు చిన్న పురి విచ్చే సెను.

చెన్నపురి ఆరోగ్యము:—ఆగష్టు 2వ తేదీతో అంత మయ్యేవారమునందు మరణసంఖ్య సాలునకు, వెయ్యింటికి 40.1 చొప్పున యుండెను. అంతకు ముందువారము 36.0 చొ॥ 7 గురికి యుండెను. కలరా వచ్చి 8 రు మరణించిరి. 12 గురికి స్కాఫ్టుకు వచ్చి 7 గురుమరణించిరి. ఇతర జ్వరములవలన 24 రు చనిపోయిరి.

మదరాసు రైల్వే యూనియను:—ఈ సంఘ మువారి బహిరంగసభ నిన్న సాయంకాలము పెరంబూరులో జరిగినది. బి. చక్రలే, ఇ. ఎల్. అయ్యరు మున్నగువారు విచ్చేసిరి.

యూనియను కార్యదర్శి జ్ఞానముత్తు గారు ఏజంటుగారు రెండేడక్కిందట కంపెనీ ఉద్యోగులందరిని మర్యాదగాజూచి, ఏ విషయమునను బాధకలుగకుండ ఏర్పాటు జేసెదమని-ఒసంగి పరీక్షనను చదివి వినిపించి, యీ వాగ్దానము సరిగ మన్నింప బడుట లేదనియు, కొన్ని నాళ్లనుండియు పనులనుండి తొల గించుటయు శిక్షించుటయు అధికమగుచున్నవినియు నుడిచెను. పనినాయ ఫీర్యాదుజేసినచో యితరుల పోర్టులముచే జేసి రనియు నుడువురురని చెలిచెను. ఏజంటుగారు యూని యనులో కార్యనిర్వాహకులచేర్లను గోరుచు వారిని కంపెనీ ఉద్యోగుల గుర్తించనని చెలువును వ్యాసినలేఖను చదివెను. పనివారికి గిధించి నాజుగానాలను చెలిచెను.

సి. చక్రయ్యగారు, ఇ. యల్. అయ్యరుగారు, ఎం. ఎస్. సుబ్రహ్మణ్యయ్యగారు ద్వువన్యసింపిరి.

మదరాసు శాసనసభ

మదరాసు శాసనసభను వైకాంటు గోమతుగవర్నరు ఆగష్టు 18వ తేదీన తెరచెదరు. ఇప్పటివరకు ఆగనునుండి ఏమిలు వరకు ఒక సెషనుగా పరిగణింపబడుచుండెను. ఇకముందు ఆకాలమునందే మూడవసెషనులు జరుగునట్లు చెలియుచున్నది. ఆగ స్టు సెప్టెంబరు, అక్టోబరు మాసములు ఒక సెషనుగను, నవం బరు డిశంబరులు రెండవసెషనుగను, జనవరి మరొక సెషనుగను, ఫిబ్రవరిమార్చిమాసములలో నాలుగవసెషనులేక బడ్జటు సెషనుగ ను నట్లువిభజింపబడును. ఆగష్టు- అక్టోబరుసెషనులందు రిదిన ములు ఉద్యోగేతరవిషయములు చర్చింపబడుటకు వర్మటగారు ప్రత్యేకించిరి. అందు రెండుదినములు ఆగష్టులో వినియోగింప బడును.

కల్లికోటలో దోపిడివదంతులు

నిన్న (8 వ తేదీని) కల్లికోటలో పెద్దబజారులో బియ్య పు అంగడుగో దోపిడిలు జరుగునని వదంతులు తీవ్రముగ నుండుటచే చాల ఆలజడికలిగినది. రిజిస్ట్రుపోలీసులును బెనుపో లీసులు కంటనే అవటికిపోయి బజారువెంటగ స్తీతియగనాగిరి. దోపిడిజరుగునను వార్లు చాలమంది ప్రజలనటు ఆక్కించి సరి. అంగళ్లన్నియును మధ్యాహ్నము మూడుగంటలకే మూ యబడినవి. (ఆ. ప్రె.)

రైలుబాటల మర్రామములు

దనపన్న జిల్లాట్రాఫిక్ నూపరిం టెండ్ గారు యాక్రిండి తంఠిని పంపినారు. హోటల్స్ దేరాదీనపన్నలకు మధ్యను న్ను గండికాగైనది. యింకోక రెండుఫర్లాంగులగండిని బాసచే యబడియున్నది. ఇందులకు కొన్నిరోజులు పట్టును. అంతవర కు రాకపోకలు జరుగుటకష్టము. కొహాట్ థాల్ రెలకట్టు బాగైనట్లులున్నూ రాకపోకలు జరుగుచున్నట్లున్నూ రావో పిండినుండి జిల్లాట్రాఫిక్ నూపరిం డెటుగారు తంఠినిచ్చిరి. (ఆ. ప్రె.)

పంజాబుగవర్నరు

అమృతసరు, ఆగష్టు 4 —గవర్నరుయిచ్చుటకుండి సన్న రాత్రిమోటా లో లాహోరు వెళ్లెడు. అచ్చటినుండి రావో పిండి వెళ్లెను.

ఆంధ్ర సభలు

అక్టోబరు 10, 11, 12 తేదులందు జరుగును

ఆహ్వానసంఘసమావేశము
నిన్నటిదినము (4-8-24) సాయంకాలము చల్లా శేష గిరిరావుగారి ఆధ్వర్యతక్రింద ఆహ్వానసంఘపు ప్రథమసమా వేశము ఆంధ్రపత్రికాకార్యాలయమున కూడెను.

తీర్మానములు
ఈక్రింది తీర్మానములు కావించబడెను.

1. ఆంధ్రరాష్ట్ర ఆంధ్రమహాసభలు అక్టోబరునెల 10, 11, 12 తేదులందు జరుపుటకు తీర్మానింపబడినది. గోగడ ప్రకటించిన ప్రకారము సెప్టెంబరు, 6,7,8 తేదులను రద్దు పరచడముయినది.

2 గోనుగుంట వెంకటసుబ్బారావుకెట్టిగారు ఆంధ్ర రాష్ట్రముహాసభకు ఆహ్వానసంఘాధ్యక్షులుగా ఎన్నుకొనబడిరి.

3 నేలనూతుల సుబ్బారాయుడుగారు, పొన్నేరి రామకృష్ణయ్యగారు, శ్రీమతి గుంటూరు యామినీపూర్ణ తిల కమ్మగారును మహాసభకు కార్యదర్శులుగా ఎన్నుకొనబడిరి.

4 కాశీనాధుని నాగేశ్వరరావు పంతులుగారు ఆంధ్ర మహాసభకు ఆహ్వానసంఘాధ్యక్షులుగా ఎన్నుకొనబడిరి.

5 ఈసభకు కొదాలి శివరామకృష్ణరావుగారును, బి. యల్. శాస్త్రిగారును కార్యదర్శులుగా ఎన్నుకొనబడిరి.

6 ఈపై రెండుసభలకును వావిళ్ల వెంకేశ్వరశాస్త్రి గారు కోశాధిపతిగా ఎన్నుకొనబడిరి.

7 ఈ దినవసూ రాష్ట్రీయ ఆహ్వానసంఘమునకు, కార్యనిర్వాహకసభ్యులుగా ఎన్నుకొనబడిరి: చల్లా శేషగిరి రావుగారు, వేమవరపు రామదాసుపంతులుగారు, టంగు టూరు ప్రకాశంపంతులుగారు, చెదురుమూడి శేషగిరిరావు గారు, చల్లా జగన్నాథంగారు.

* * * * *
మదరాసులో సెప్టెంబరుమాసమున జరుగబోవు ఆంధ్ర రాష్ట్రీయ-మహాసభకు డా॥ శ్రీశ్రీ చంద్రరాయిగారిని అధ్యక్షులుగా నుంచవలెనని చిత్తూరుజిల్లా కాంగ్రెసుసంఘమువారు నూచించుచున్నారు.

వైకింసత్యగ్రహము

శ్రీలును పురుషులునుగూడ అనుదినమును నాలుగు విధులలోను సత్యాగ్రహ మొనరించుచునేయున్నారు. ఈ విరా ధ్వామి నాయకరుగావను శ్రీలుకొందరును తిరువాన్కూరు సంస్థానమున సంచారమొనరించి ధనమును శ్రీమలంటిరులను చేర్చజూచుచున్నారు సాధు ఎం.పి. నాయకరుసలిగారుగూడ నాయకరుగారిలో వెళ్ళుశ్రీలులో నొకరుగానుండురు.

విధులలో రాట్టుములపై నూలువడకును జాతీయ గీత ములను పాడినందులకు జలంటిరులలో నిద్దరిపైని న్యూసెక్స్ కేసుచేసి వారిని 8 రోజులు రిమాండులో నుంచి 9 వ తేదీని వి చారణ చేసి చె రి 5 రూపాయలు జా ర్కా నా చెల్లింపనిచో చె రి 5 యొక రో జ (విచారణ నాటి సాయంకాలమువరకు) శిక్షవేయగా వారు జార్కానా చెల్లింపమనిరి. వారిని సాయంకాలమువరకును కోర్టులోనుంచి మరీవేసిరి.

రామస్వామి నాయకరు గారిని ఎట్టుమనుారు మీ డుగా కొల్యాము పంపిరి. ఆ చట కొం త కాలముంచి త్రివేం డ్రము సెం ట్రలు జయలుకు తీసికొని పోయెదరు. కొట్టాయునుండి కాలినడకనే త్రివేండ్రము వెళ్లెనుగాని బండినెక్కినని నాయరుగారు పట్టుపట్టిరి. త్రివేండ్రమునుండి తంఠివార్త వచ్చినది.

వరదలవలన నవముకలిగిన తావులలో సంచారముచేసి యిండ్లను వాకిళ్లను గోల్పోయి నిరాధారులైనవారికి ధనసహ యము చేయుటకు సత్యాగ్రహ సంఘమువారు నీశ్చయించిరి అందులకు ధనసహాయమును కొరయ మహాత్మునకును రాష్ట్రీయ కాంగ్రెసు సంఘమువారి కార్యదర్శి తంఠివార్తనంపెను. (ఆ. ప్రె.)

నాగపట్నం రైల్వేకార్మికులసభ

నాగపట్నం, ఆగష్టు 4:—ఈసాయంకాలము జరిగిన రైల్వేకార్మికులసభలో, రైల్వేపనిసాండ్లను గురించయు వారి కష్టములను గురించయు జోషీగారు వచ్చేభారతశాసనసభలో ఉపపాదించబోవు తీర్మానమును బలపరచిరి. చైర్మన్ ఎన్ని కలకు నిలువబడవలసినదని కార్మికుసంఘాధ్యక్షు డగు బి. పి. పట్టిరిస్వామికిల్లె గారిని వేడుచు సభవారు, వారిని బలపదచు ట్లకై సభ్యులను వేడవలెనని తీర్మానించిరి. (ఆ. ప్రె.)

ఎం గు యిం డి యా ప త్రి క

(81-7-1924 నరసారము)

మ హాత్మ ని వ్యా స ము లు

మహాత్మదీయ ఖద్దరుసంఘము, నూలు వడకువారికి, విమర్శకునకు, గాంధీకా దేశమునకా? ముంద్రాజ వేయుట

మహాత్మదీయ ఖద్దరుసంఘము

"ఈసంఘ మిటీవలనే ఆహుదాబాదులో నేర్పరప బడెనని కార్యదర్శి ఎస్. హెచ్. ఉరైజీ గారు వాకు వ్రాసిరి."

"హజరతు మాలానా అజదుసుఖానీ సాహెబు (కా నూరు) గారును మరికొంతమంది మహాత్మదీయులును కలసి ఆహుదాబాదులో జూలై నెల 15 వ తేదీ నీసంఘము నేర్పరచిరి. మహాత్మదీయులలో ఖద్దరును వ్యాపింపజేయవలెనను యుద్దేశముతోనే యీసంఘ మేర్పరపబడెను.

ఈసంఘమునకు అధ్యక్షుడు-హాకింసమీరు ఆహుదు సాహెబు దేవాలాపీగారు, ఉపాధ్యక్షుడు-హాకింసమీరు సాహెబు సిద్దికుగారు, కాగ్యదర్శి-సయ్యదుహుస్సేను ఉరైజీగారు, కోశాధిపతి-నేటుమహమదుఖాయి రాజాఖాయి షేకుగారు సభ్యులు-మాల్వీసయ్యదు సజ్జదుహుస్సేను సాహెబు, హాకిం రహీముల్లాసాహెబు అజీజీ, మున్షీమంజరాల్ సాహెబా, నేటు నూరుమహమ్మదు మహమ్మదుఖాయి మున్నూరీసాహెబు, నేటు షీరుఖాయి ఆనంత మోదీసాహెబు, నేటుఅబ్దురురహీం, అబ్దులుకరీం సాహెబు, మాలానా సరఫ్ సాహెబు దేవాలాపీ గార్లు."

"ఈసంఘమునుగూర్చి ప్రతికలో ప్రకటించుట వాకు మామూలుపనిలోనిది కాదు. ఏలయునగా నిట్టివివరములను ప్రకటించుట వా కిష్టములేదు. ఇట్టిసంఘములు కుక్కగొడుగులవలె పుట్టి మరల నంతలోనే అంతరించుచుండుట వాకు చాలా అనుభవములోనున్న విషయమే. అవి కాగితములయందును ప్రతికల యందునుమాత్రమే కనబడుచుండును. కాని యీసంఘమును మాలానా అజదుసుఖానీగా కేర్పరచుటచే యిది తప్పక నెరవేరునను చాళతో నేను దీనికిప్రాధాన్య మొసంగితిని. ఖద్దరు పనికి పూను న్న మహాత్మదీయసంఘము లధికముగానున్నట్లు నేను వినియుండలేదు. ఖద్దరుపని అత్యవసరమైనదే యైనను దీని యందు శ్రద్ధగలవారిసంఖ్య మహాత్మదీయులలో నధికముగా కనబడదు. బ్రక్రీడపండుగ వాడు ఆహుదాబాదులో ఖద్దరును ధరించిన మహాత్మదీయులు మిక్కిలి అరుదుగానుండిరిని నా మిత్రులొకరు తెలిపిరి. భారతదేశపు మిల్లుబట్టలను కట్టినవారు గూడ హెచ్చుచుండి కనబడలేదు. అందును విదేశపునట్టలనే కట్టిరి. ఈసంఘమువారి ప్రయత్నమువలన నీసీతి మారగలవని ఆశించెనను. ఈ సంఘసభ్యులందరును నూలువడకుటకును ఖద్దరును కట్టుటకును పూనుకొనినవారే యని నమ్మెదను."

(మో. క. గాంధీ)

నూలు వడకు వారి కి

"ఏకులు, కదులు, రాట్టములు, ప్రత్తిగింజల రాట్టములు, మాడేకుల విల్లుంబులు, మున్నునని కావలెనని చాలమంది తేఖలను వ్రాయుచున్నారని సర్వాగ్రహక్రమ వ్యవస్థాపకుడు నా తెలిగించెను. అ. భా. కాంగ్రెసుసంఘమువారి తీర్మానమును ప్రజలు నెరవేర్చెదరనుట కిది శుభసూచనయేగాని కొంత హెచ్చరికమాత్ర మనవరము. ఇదివర కలవాలు లేకుండ క్రొత్తగా ప్రారంభించువారికి నేర్పరలనవోయ మనవరము. ప్రతి వారికిని దూరపుప్రదేశమునుండి ఏకులపంపువధితి కొనసాగు నట్టినికాదు. ఏకులు చాల మెత్తగానుండునుగావున ఒక లాపు నుండి యింకొక లాపుకు పట్టుటలో చాలాలో నలగి పొడైపోవు. వానిని లోహపుహాటిలో నుంచి పంపినచో సంతోగా నొక్కుకొని పోవు. అట్లులే చేయవలెనని ఏకులవలకంటె హాటిలవలయే హెచ్చును. కాన నూలు వడకుగోరువారు ఏకులను చేయుటకుగూడ నేర్చుకొనుటయే శుభపద్ధతి. అది సాధ్యముకావలెను 80 నుండి ఎక్కువ కాకుండ చేరి నూలువడకు (స్పిన్నింగ్ మిల్లు) సంఘముల నేర్పరప నను. ఆ సంఘసభ్యులలో నొకడు ప్రతినిధుని పూర్తిగా

మాది ఏక ఏకులను చేయుచునే యుండునలెను. దినమునకొక ఆరగంట మాత్రము నూలు వడకుచుండవలెను. అట్లులే రాట్టములు కదులు మున్నుననిని చేయించి సప్లయ చేయుటకు గూడ ప్రతిరాష్ట్రీయ సంఘమువారు నొకస్థానము నేర్పరప జగును. రాట్టములను రైలులో పంపుటకు చాల వ్యయముగను. మంచి నమోనానిచ్చినచో దానిని చూచి సామాన్యముగా ప్రతివడంగియును రాట్టములను చేయగలిగి యేయుండును. కావలసిన పరికరములను సప్లయచేయుటకు కాగ్ధానాలను, ఖద్దరు నమ్మటకు బట్టల దుకాణములను పెద్ద యెత్తున పెట్టించుట కాంగ్రెసువారి విధియనియే నా అభిప్రాయము. విదేశీ బట్టలను పూర్తిగా బహిష్కరించుటకు తగిన సాధనమును నిర్ణయించుటకు దీర్ఘాలోచనయు అత్యధికమును కృషియును గూడ నవసరమే. ఒక వ్యక్తిగాని ఒక తాలూకావారగాని ఖద్దరు ధరించినంత మాత్రమున, స్వరాజ్యము రాదు. దేశీయులందరు నటుల ధరించినచో తప్పక స్వరాజ్యమువచ్చును. అదియే సంప్రా బహిష్కరణము. దీనిని గూర్చి భాగుగా నాలోచించిన ఖద్దరునుగూర్చిన సంశయము లన్నియునుగూడ తొలగిపోవును. దేశీయులకు ఖద్దరునచ్చక పోవుట వేరువిషయము. దేశీయులు మనఃపూర్వకముగ ప్రయత్నించువరకు నటుల చెప్పగూడదు. గట్టినమ్మకముండినచో గాని మనఃపూర్వకముగా పనిచేయుటలకు. (మో. క. గాంధీ)

నాభోజన విషయము

"దేశీయులు నూలువడకుట మానివేసినను కాకణమున నేను నాభోజనమును తగ్గించిననువార్త నిజముకాదు. ఆరోగ్యమును మానకక క్షీని 2లపడుచుండు నేను భోజనమును తగ్గించితిని. నేనిపుడు మరల ముమ్మారు భుజించుచున్నాను. భక్తినిగూడ పుచ్చుకొనుచున్నాను. సయాముకవలలు ఆహుదాబాదులో నున్న పుడు నన్ను చాల ప్రేక్షతో బ్రతిమాలుచున్నాను భుజింపవలెననియు ఆహారము నిపుడు తినుచున్న దానికంటె మరి కొంచె మధికముగగూడ పుచ్చుకొనవలెననియు నన్ను కోరిరి. హిందూమహాత్మదీయమైత్రిని మీరు మరల తెలకొల్పి ఖద్దరును మరల వ్యాపింపజేసినచో నేనుటభుజించెదనని చలోక్తిగా నా రితో నంటిని దానిని వారు దూధివార్తగా భావించియుండురు. ఎట్లులేనను నాఅలవాటులను వాడుకలను భోజననియతములనుగూర్చి ప్రస్తావన చేయుట మంచిది గాదను విషయమున నేనుగూడ మీతో (మహాత్మునకు లేఖ వ్రాసినవారితో) నేకీభవించుచున్నాను. ఖద్దరు, హిందూమహాత్మదీయమైత్రి అనునీ రెండును చాలముఖ్యవిషయములుగాన వానియాపయోగమును బట్టి నిర్ణయింపవలెనేగాని వానియనుములనుబట్టి నిర్ణయింపవగదు. ఎపుడు దేశీయులు వీనినిగూర్చి మనతో నేకీభవించునటుల మనము చేయగలుగుదుమో అప్పుడే మనము నెగ్గుగలుగుదుము. (మో. క. గాంధీ)

గాంధీకొరకా దేశముకొరకా?

"ఇపుడు గాంధీకొరకు నూలువడకుటని విచార్యణలను పురికొల్పుట వాడుకయై పోయినది. అది న్యాయమునకా? అని యొకమిత్రుడు వాకువ్రాసెను. నేను ఎంతకాలము ఒక్క భారతదేశముకొరకే నాజీవితమును వినియోగించుచుండునో అంతకాలమును అటులప్రాత్యహాపయింపుట కొన్ని పరిస్థితులలో అనుచితము కాజాలదు. దేశముకొర కనుటకంటె న్యాయ కనుటవలననే కొంతమంది కథకును నాకర్మణ్య కలగవచ్చును. దేశీయులందరను దేశముకొరకు నూలువడకుటయే ఉత్తమపద్ధతి. ఇంకను బాగుగా నాలోచించినచో దేశముకొరకేయని చెప్పబడయే సమంజసమగును. దేశముకొరకు పనిచేయువారందరును తమకొరకుగూడ పనిచేయుచున్న వారేయగుదురు. ఒక్క దినకొరకే పనిచేయువారుమాత్రము ఆత్మహత్యకు లగుదురు. మనలాభము దేశలాభములో తీవ్రముకావలెను. లోకానందకొరకు కొంతకాలము మాత్రమే నూలువడకే మిగిలుట నాక కయవారు వట్టి వంచులు. (మో. హ. గాంధీ)

ముందంజ వేయుట

"నూలు వడకుటనుగూర్చి తీర్మానము ప్రకారము భారతఖద్దరు సంఘమువారి కప్పుడే నూలు చేరుచున్నది. ఇందు వింతలేదు. నేర్పరలు ఆరగంటకు 150 గజములనూలు గంటకు 800 గజముల నూలు దామాషాను వడకు గలుగుదురు. కాన చాలమంది 200 గజముల వపుడే పూర్తిచేసిరి. గంటలకు 500 గజములు వడకినవారుగూడ కలరుగాని యింతవర కంతకంటె హెచ్చుగా వడకినవారుమాత్రము లేరు.

శ్రీమతి అవంతికాబాయిగారును ఆమె స్నేహితురాండును ముందంజవేసిరి. మొనుల వారవంకిననూలె ఖద్దరుసంఘమునకు చేరినది. ఈ శ్రీమతులు కాంగ్రెసుసంఘములం దెవలను సభ్యురాలైదుగురు. ఈ దేశీయులను స్త్రీలును పురుషులును ఎల్లవారును ఏ పక్షమునకు చేరినను ఖద్దరుసంఘమునకు నూలు పంపుట వారి కందరికిని ముఖ్యకర్తవ్యమే యగునని నే నిదివరకే యీ ప్రతికద్వారా ప్రకటించి యుంటిని. కాన నీసోదరీమణులు నూలును పంపించుటకు నేను వారి నభినతి దించుచున్నాను. వారినూలును నిపుణు లెటుల పరీక్షించియో తెలిసికొనవలెనని వారుకొరకు సహజము. నాన్యము బాగుగా నున్నది. విడులపనిమాత్రము సరిగాలేదు. నూలును విడదీసి పరీక్షించుట కొకగంట పట్టినది. దానిని పరీక్షించినట్లుమట్టు కార్య విధి ప్రకటనాగము నా కీవిషయములను తెలియజేసెను.

1 పత్రికవాచనము తాము వడకిననూలులో పత్రిక విడిచిన ఒక కాగితము నువ్రాసి కట్టవలెను.

(అ) ఆపిడి లేక చిలప పొడుగుదానిలోనున్న పొగుల సంఖ్య.

(ఆ) తూనిక ఎన్నికులము.

(ఇ) ఎన్నోవంబక.

నేకవారి పేరు మున్నగు వివరములతో పాటు యీ వివరములనుగూడ వేరువేరుగా తెలుపుటవలెను.

(2) అన్ని పిడుల పరిమాణమును ఒక్కరితీచే యుండవలెను.

(3) ఒక్కొక్క చిలపలో చిన్నపిడు లుండవలెను. అనిగా 100 పోగుల కొక గట్టిదారమును కట్టిన ఒకచిన్నపిడి యగును. అట్టిని ఒకచిలపలో రెండుగాని మూడుగాని యుండవలెను. వానిని మరల మెలతవేయవలెను.

(4) ఏరకము ప్రత్తిని వాడించుచును గూడ వ్రాయవలెను. అందువలన ఆయాప్రత్తిములలో వాడబడిన ప్రత్తి రకములను గ్రహించుటకును, ఏ రకములో ఏ సంబంధ నూలు తీయవచ్చునో తెలుపుటకును విలచును.

బొంబాయిలోను మరికొన్నిచోట్లను మిల్లు ఏకులనే వాడుచుండును. అట్టి ఏకులతో తీయబడిన భారము నిరసనయొగము. నేతిరూలు వాడదలచుకొనినపుడు మిల్లుఏకులు నాపయోగించుట అనుచితము. మిల్లువాడిని మిల్లుఏకులకును కలకేస ము తీర్చుము. మిల్లుఏకులను వాడదలచుకొనినపుడు మిల్లునూలును మాత్ర మేలవాడగూడదు?

నేతములకొట్టకొలది ప్రజలు తమ యింట్లో మున్నుంకి పనిచేసి తీరింపవలెన సాధనము నేర్పూనుటయే ప్రధానోద్దేశము.

కాన మిల్లుఏకులు పనికిరావు. ఏకులనుగూడ చేతితోనే చేయవలెను, పం తెయట్టుకొలత ఏకరీతిగా నుండవలెను, అది నాలుగడుగులకు మించగూడదు. 375 పోగులొకచిలపయగును.

అనగా 500 గజములు అట్టిచిలపలనాలుగుచేరి 2000 గజములగును. దానినొకమును గుర్తించిన దానినంబును నతిముల భయగా కనిపెట్టవచ్చును. దురదృష్టము అనిపిస్తోర ముగ్ధిగానితో వాగులసంఖ్యను భాగించినచో వంబక (కొంటు) లోను 375 వాగులగుల చిలప 15 షాటిల (హుని)వచ్చును 375 ను 15 చే భాగించగావచ్చిన 25 వంబులు అని తెలుసు. ఈపం తెయట్టుములు మాత్రములలో రాట్టదక్కువకే అనుర్భవడినవి. అది చాలశాకర్మమేగాని చెదురుబద్దలతో పంబెలను సులభముగా చేయవచ్చును. ఏకకొలతగల 4 లేక 6 వంబులబద్దలను ముగ్గించి ఒకపేటమీదనాన్ని ధారముంి నియనగాకట్టినచో పంటియగును. ఇదిఅన్నియునుగూడ రాట్టమునకే చాలము లభ్యమైననె. ధారమును పంటిమీద నొకగంటయించవలెను. అప్పుడది బాగుగా ఆరును. జరిగెట్లును. (ఎం. క. గాంధీ)

10 వ మోహదీపతి

500 అకాలీలుగల 24వ మోహదీపతి ని సరుకులపై తెలుపుట వయలుదేరెను

ఆంధ్రపత్రిక

1924 వ సంవత్సరం ఆగస్టునెల 5 వ తేది
మంగళవారము

సర్ పాత్రోగారి బప్పుదల

గుంటూరు జిల్లా బోర్డు సమన్వించిన విజ్ఞానకు బదులు తెచ్చుచు. గాన సర్ పాత్రోమంత్రిగారు ద్వంద్వప్రభుత్వవిధాననిర్వహణముగూర్చి, ఇంతవరకును బయల్పడిన సంగతులను కొన్నింటిని వివరించిరి. మద్రాసురాజధానియందు, రిజర్వుడు శాఖయు ట్రాన్సుఫర్డు శాఖయు గలసి హాయిగా కుటుంబ శాఖయు సమన్వయించుచున్నట్లు ప్రకటించబడెను. చెన్నరాజధానియందు నలె ద్వంద్వప్రభుత్వస్థితి నుడియొకచోట విజయముగాంచలేదని, విల్లింగుడను ప్రభువుగారు విసుప్ర విరామము లేకుండ బెలుపుచుండిరి. ప్రజలకుమాత్రము, విజయ మెక్కడ గలదో తెలియదు. ఉభయ శాఖలను ఎట్టి పోరాటము లేకుండ సంసారమును గడుపుకొనిపోయి రని చెప్పవచ్చును. ఇదియే విజయ మయినచో, మద్రాసు ప్రభుత్వము నభినందింపవలసినదే. ఇతర రాష్ట్రములలో కొంతవరకయినను సంస్కరణము గలిగెను. సంయుక్త రాష్ట్రములలో పండిత జగత్ నారాయణ గారును, చితామణిగారును మంత్రివరులకు రాజీనామా నిచ్చిరి. బీహారులో దాసుగారు ద్వంద్వ ప్రభుత్వస్థితితో సరిపెట్టుకొనలేకబోయిరి. మద్రాసులో నటులగాక, మంత్రులు కార్యనిర్వాహక సభ్యులతో కలసి మెలసి పనిచేసిరి. మంత్రులు రిజర్వుడు శాఖవారు చెప్పినట్లు జేయుచున్నపుడు, సంస్కరణ మెట్లు గలుగును? కుటుంబశాఖమున కిదియే కారణమైయు దునని యిది వరకు తెలిపి యుంటిమి.

ట్రాన్సుఫర్డు శాఖాపరిపాలనమువలన ప్రజలకు గలిగిన మేలు అత్యల్పము. ఏవో కొన్నిచట్టముల గావించుట దప్ప, కేరువని జరుగలేదు. ఆచట్టములు గ్రంథములలో నుండవలసినవేగాని, అమలులోనికి రాదగినవి కార్య. కాని ప్రజలకు ప్రతికూలమగు పనులు జరిగినవి. మత ధర్మాదాయచట్టము ప్రజలలో విశేషముగ నలజడి గలుగజేసెను. పాత్రోమంత్రిగారి ఎక్సలెన్సీపాలనము అధికారవర్గసాంప్రదాయముల ననుసరించుచున్నది. రిజర్వుడు శాఖ వారసలించిన నిర్బంధవిధానమునకు ట్రాన్సుఫర్డు శాఖవారు చేయుత మెసంగిరి. ఈరీతిగ, ప్రజాశయములను నిర్బంధించి విషయములందు, ఉభయ శాఖలను చేతులగలిపి, సంస్కరణములకు పూర్వమునను పిమ్మటను పరిస్థితులలో భేదముగలుగలేదని నిరూపించుచున్నారు. స్థానికస్వరీపాలనాపరిపాలనమునందు, వెంకటేశ్వరి ఇప్పటికిని వ్యత్యాసము గనుపించుటలేదు. బల్లాబోర్డులకు అధ్యక్షుల నెన్నుట కింకరు దేశ మర్హత గడింపలేదని స్థానికస్వరీ పాలనా శాఖామంత్రి బెలుపుట ఎంత విచిత్రమో నుమోహింపవచ్చును. దేశాభివృద్ధికి భంగకరములగు ముందు ఉభయ శాఖలను ఏకీభవము

జాపుటవలన కుటుంబశాఖము గలిగినను, అయ్యది వాంఛనీయ మని ఎంచుటకు ప్రాజ్ఞ లంగీకరింపరు. పాత్రోమంత్రిగారు గుంటూరులో బెలిపిన సంక్షుల జూచిన, యీ కుటుంబశాఖము సయితము నామమాత్రమని తోచుచున్నది. మంత్రుల కుటుంబడి ప్రభుత్వమునం దత్యల్ప మని తెల్లమగుచున్నది. శాసనసభలకు మంత్రులు బాధ్యత వహించెద రనుట సత్యదూరమని పాత్రోగారింగీకరించిరి. మంత్రులు శాసనసభాత్రిానముల ననుసరించిన, జాయింటు కుటుంబశాఖము చెడును. సంస్కరణములు విజయము గాంచు నను నుద్దేశముతో, అధికారవర్గముతో మంత్రు లింతవరకును సహకారము జూపి రనియ, ఇందుములమున మరొకొంత యధికారము ప్రజలకు వెంటనే లభించునని తలంచిననియు, పాత్రోగారు బెలిపిరి. కాని, ఫలిత మేమయినది? రిజర్వుడు శాఖలలో జోక్యము కలుగజేసికొనుటకు మంత్రులకు నీలు గలుగలేదు. ఎక్కడు అధికారములు చేకూరవయ్యెను. అందుచే మంత్రుల దృక్పథము మారె నని, పాత్రోగారు బెలిపిరి. ఇట్టిపరిస్థితులలో మంత్రులు నిస్సహాయులుగ నుండి రనియ, ప్రస్తుతస్థితిలో పరిపాలనమును కొనసాగించుట దుర్లభమనియు, పాత్రోగారియద్దేశ్యము. అటులగుచో పాత్రోగారు తమ పదవికి రాజీనామా నిచ్చెదరా? తమ అసమ్మతిని కార్యరూపము బాల్పకేసెదరా? లేనియెడల, దీనికి ఫలముండదు.

పాపము, మంత్రు లింతవరకు అధికారవర్గమునకు జేసిన అమూల్యసహాయము, నిరుపయోగమయినది. మంత్రులు అధికారులకు లొంగుట తటస్థించెనుగాని అధికారులు మంత్రులకు తోడ్పడుట జరుగదయ్యెను. ఇట్టిస్థితి దేశాభివృద్ధిని గోరెడివారెవరి కయినను మిగుల విపాదము గలిగింపక మానదు. ఇయ్యది కుటుంబశాఖముగాక, కుటుంబ శాఖవ మీ త యనిపించు కొను ను. సత్య మెన్నటి కయినను బయల్పడక మానదు. విల్లింగుడను ప్రభువుగారు హిందూదేశమునందేమి ఇంగ్లండునందేమి, చాటిన ప్రగల్భము లన్నియు వర్జ్యములని, నేడు పాత్రోగారి ప్రసంగమువలన కరతలామలక మగుచున్నది. పాత్రోగారి లీకవల, లీకమీషను సూచనల నంగీకరించుచు, సర్విసుయద్యోగుల యావశ్యకతను నిరూపించిరి. కాని, వీరి గుంటూరు ప్రసంగమునందు, రిజర్వుడు శాఖలలో బనిచేసెడి సర్విసుఉద్యోగులు ట్రాన్సుఫర్డు శాఖలపట్ల ఉపేక్ష వహించుచున్నట్లు సూచింపబడెను. ఇందునుబట్టి సర్విసుసభ్యులు భావిస్వరీపాలనమునకు తోడ్పడుటకు మారుగ ప్రతిబంధకులుగ పరిణమించెదరని యూహింపవచ్చును. అట్టి సర్విసుయద్యోగులకు ప్రత్యేకసౌకర్యముల మెసగవలసిన యవసరము గనుపించదు. వివిధ శాఖల కార్యదర్శులును, డిపార్టుమెంటుల అధ్యక్షులును మంత్రులను లక్ష్యపెట్టకుండ సరాసరి గవర్నరుతో విన్నవించుచున్నారు.

అట్టి యధికారమును, సంస్కరణ శాసన మొనగుచున్నది. ఈయధికారము నిలిచియుండు వరకు, మంత్రులపరిపాలనము జరుగదని, పాత్రోగారు బెలుపుచున్నారు. సర్విసుసభ్యులు నిజసేవకు లుగ నుండవలయునుగాని, పాలకులపై స్వార్థిభేము

వారుగ నుండగూడదు గవర్నరు గారు సర్విసు ఉద్యోగుల విన్నపముల నంగీకరించి మంత్రుల యిచ్చను నిరాకరించుట పరిపాటి యయినది ఈ రహస్యము పాత్రోగారి ప్రసంగము మూలమున బయల్పడినది. వీ రనుభవపూర్వముగ బెలిపిన సంగతులను నిరాకరింప వీలులేదు. మంత్రులకుసర్వస్వాతంత్ర్యము గావలయు నని పాత్రోగారు గోర్చుచున్నారు. ఇంతియగాక, కేంద్రప్రభుత్వమునకు సంబంధించిన విషయములుకొన్నిగలవు. ఇండియా ప్రభుత్వమువారియంగీకారము లేనిది, వీనినిగూర్చి చట్టము గావించుటకు వీలుండదు. రాష్ట్రీయస్వాతంత్ర్యమున కిట్టి నిర్బంధము తోడ్పడదని, పాత్రోగారి తలంపు. మరియొకసంగతిని వీరు బయల్పరచిరి. పరిశ్రమలను ప్రజాయత్తము గావించినను, మంత్రి చేయగల మేలు మృగ్య మని, పాత్రోగారి యద్దేశ్యము. ఈసంగతిని మేము వెనుకనే సూచించియుంటిమి. పరిశ్రమలచట్టము నామమాత్రముగ నిలిచి యుండు ననుట కెట్టిసందియము లేదు.

ప్రస్తుతదుస్థితికి ప్రతిక్రియయేమి? రాష్ట్రీయస్వాతంత్ర్యమును వెంటనే ప్రసాదించుట యత్యవసర మని, పాత్రోగారు హెచ్చరించుచున్నారు ద్వంద్వప్రభుత్వము నిష్ఫలమగుటచే, రిజర్వుడు శాఖల నన్నిటిని ట్రాన్సుఫర్డు శాఖలలో జేర్చవలయునని పాత్రోగారు గోరుటవలన, ఒక్క విషయము స్ఫురింపక మానదు. సంస్కరణములు నిరుపయోగములని, జాతీయవాదులు మొదటనే ప్రచురించి యుండిరి. వారి వాక్యములను విశ్వసించక, మితవాదులు సంస్కరణములకు తోడ్పడి విజయము గాంచనెంచిరి. కాని, వారిప్రతిజ్ఞ విఫల మయ్యెను వారి వాంఛ లడుగంజెను. సత్వర స్వరాజ్యస్థితియే వాంఛనీయమని, మితవాదులకు సయితము దోచెను. శ్రీనివాసశాస్త్రిగారి ప్రకృతానుభవము బట్టి, పార్లమెంటు సభద్యారా చేకూరెడి లాభములు లేవని మరింత తేటతెల్లమయినది. జుష్టిను పక్షమువారి యాశి లింకను కొనయాపిరితో నున్నవని తలచితిమి. పాత్రోగారి ప్రసంగమువలన, నవియు అంతరించినవి. సంస్కరణములను నమ్ముకొనెడి పక్షమే కనుపింపలేదు. ఇంకను ప్రభువుల సభలో జేరి, ఒక యడుగయినను ముందుకు బోగూడదని ఇంపీరియలిస్టు లరచిన నేమి ప్రయోజనము?

పాత్రోగారు కోరినరీతిని, రాష్ట్రీయస్వాతంత్ర్యము సిద్ధించినను, హిందూదేశమునకు ముక్తి లభించునా? లా ఆర్డరుల రక్షణము విషయమునను, ఆర్థికవ్యవహారముల విషయమునను, గవర్నరునకు అసాధారణాధికార ముండవలయునని, పాత్రోగారు తలంచుచున్నారు. ఇతరదేశములం దిట్టి యధికారమును సామాన్యముగ నుపయోగింపక బోయినను, హిందూదేశమునం దటులగాదని అనుభవము బెలుపుచునే యున్నది. సర్దిఫికెట్టు అధికారమును రిజర్వుడు గ్రాంటుల పునరుద్ధరణమున కెంతతరుచుగ నుపయోగించుచున్నారో బెలుప నక్కరలేదు. అస్సాము శాసనసభవారు నిరాకరించిన 2½ లక్షల గ్రాంటులకు పైగ, గవర్నరుగారు పునరుద్ధరించిన వార్తలలో గలదు. ఇంతియగాక, వీరి చేల రూపాయల వ్యయము సప్లి మెంటరీ డిమాండులద్వారా, సంపాదించబడెను. ట్రాన్సుఫర్డు శాఖల వ్యయమును

పునరుద్ధరించుటకు, సప్త మెంటరీ డిమాండు లొక సాధన మయినది. ప్రభుత్వశాఖ లన్నియు ప్రజా యత్నము గావింపబడినను, గవర్నరుగారు తననిరం కు శాఖికారము నుపయోగించి దానిని నిరసయో గము గావింపగలుగును. కేంద్రప్రభుత్వము నిరంకు శముగ నుండునంతవరకు, రాష్ట్రములు స్వతంత్రపాలనము ననుభవించజాలవు. పరిపాలనపు మూలతంత్రము ఇండియా ప్రభుత్వము వారి హస్తగతమై యున్నది. ఇండియా ప్రభుత్వము గూడ ప్రజలకు బాధ్యతవహించినగాని, రాష్ట్రీయ స్వాతంత్ర్యము సాఖ్యదాయకము గానేరదు. స్వరాజ్యమును ఖండములుగ విభజింపవలెదు. స్వరాజ్యము నొక్కమారు సంపాదించుటయే, వాంఛ నీయము. ఇప్పుడు దప్పిన, నిట్టి యవకాశము మరి యొకరాయము లభింపజాలదు. అన్నితముల వారను తమ శక్తినంతను ఇందుకొరకు ధారబో యుట, యత్నవసరము.

ఆంధ్ర సత్రం

ఆంధ్రరాష్ట్ర, ఆంధ్రమహాసభలను అక్టోబరు 10, 11, 12, తేదీలుందు జరుపుటకు నిశ్చయింప బడెను. వెనుక నిర్ణయించిన తేదీలలో, చెన్నపురి యందు కార్యోద్యమపిన్నికలు జరుగగలవు. కాం గ్రెసుఅభ్యర్థి లీఎన్నికలలో పాల్గొనెదరు. అందుచే సభలను నిర్వహించుటకు కలుపురకు కష్టమగును. ఎట్టియాటంకము లేకుండుటకు వైతేద్య లను ఆహ్వానసంఘమువారు నిర్ణయించిరి. రెండు సభలకును ప్రత్యేక ఆహ్వానసంఘము లేర్పరచ బడెను. కార్యనిర్వాహకులు నియమింపబడిరి. ఆంధ్ర సత్రం ను జయప్రదముగ నిర్వహించుభారము, చెన్నపురి ఆంధ్రులపై నిలిచి యున్నది. చెన్నపురిలో పెక్కుసంఘము లున్నను, ప్రజాహితజీవితమునందు ఆంధ్రు లితరుల కెంత మాత్రము దీసిపోరని చూపుట ముఖ్యము. ఎట్టి విభేదములను పాటించక, ఎల్లరును చేతులు గలిపి సభావిజయమునకు తోడ్పడుట యవసరము. ఆహ్వానసంఘములందు సభ్యులధికముగ జేరుట వలన గానియిక్కార్యము సానుకూలము గానేరదు. ఇండియ గాక, సభావిజయమునకు సేవాదళము ముఖ్యము. ఆంధ్రయవకులు వాలంటీరులుగ జేరి, మాతృభూమి కనుబడువగోరెదము. మండల కాంగ్రెసుసంఘములనుండి ఆధ్యక్షుల నామినేష నులు నెమ్మదిగ వచ్చుచున్నవి. త్వరలో నివి ఆహ్వానసంఘము జేరినగాని, అంత్యస్థాయమునకు తగిన సావకాశ ముండదు. ఆంధ్రసభలు జయప్రద ముగ నిర్వహింపబడుగాక!

ఇరెండు: సరిహద్దుతగాదా

అల్పస్థు ప్రతినిధు లెట్లినమాధానమున కంగీ కరింపలేదని తెలియుచున్నది. ప్రతిష్ఠాప్రభుత్వము వారిని రెండునిధములగు చిక్కు లేదుగొనుచున్న వి. సరిహద్దును వెంటనే నిర్ణయింపకున్న, శ్రీశైలు ప్రభుత్వపు కలుకుబడి యంతరించును. ఇరెండులో విప్లవవత్తుమునకు ప్రాబల్య మేర్పడును. పోనీ, సరిహద్దును నిర్ణయించద మనిన, నిర్ణయసంఘము సంధు పాలొనుటకు అల్పస్థు నిరాకరించుచున్నది.

ఆంధ్రుల గాంధీ మహాత్ముని పుజానిధి

లక్షిరూపాయలు సమర్పించవలెను

5.8.24

యథాశక్తి ని తోడ్పడుడు

చందాలు	చందాలు
46433-9-5	ఇదివరకు
ఇదివరకు	ఇదివరకు

పూజానిధికి సామూహికంగా దండనామా:—కా. నాగేశ్వరరావు నె, 7 తంబు శైలినిధి మద్రాసు

తానే సభ్యుని నియమింపవలె ననిన, ఇంగ్లండుకు స్వతంత్రత క్తి లేకున్నది. అందుచే త్రొత్తచట్టమును నిర్మింపవలసివచ్చును. ఇందుకు కన్సర్వేటివులు చాల ప్రతికూలురు గ నున్నారు. లిబరలు వత్తుమువారి తోడ్పాటుతో నూతన చట్టమును నిర్మింప వీలయినను, అల్పస్థును బలవంతపెట్టుటకు సాధ్యమగునా? ఇరెండుకు హాంకూలు నిచ్చుటకు ఆప్టిమైజ్మెంట్ ప్రభుత్వమువారు వెనుక ప్రయత్నిం పగ, అల్పస్థుప్రముఖులు సివిలుయధ్యక్షమునకు సం సిక్కులయిరి. ఈమారయినను, వారు సామ్యముగ ప్రవర్తించెదరని దోచదు. పార్లమెంటుసభ ముగి యుచున్నతరి, ఇట్టి చిక్క గలుగుట విచిత్రము. మాడ్గనాల్గూరు దీనినుండి ఎటుల బయల్పడెదరో చూడవలయును.

నాల్గవ ఆగస్టు

నాల్గవ ఆగస్టుతేదీన, యూరపు మహాసంగ్రా మము ప్రారంభమయ్యెను. ఇప్పటికి పదిసంవత్సర ములు గడచినవి. యధమువలన ప్రపంచమునకు లాభముగలిగెనని చెప్పటకు వీలులేదు. 1914 వ సంవత్సరమునందు ప్రబలియున్న ద్వేషభావము నేటికిని నిలిచియున్నది. అప్పటి మనస్సుర్థలు నేటి కిని సమసిపోలేదు. స్వృజాతుల స్వాతంత్ర్య మిం కను సురక్షితము గా లేదు. ప్రపంచ పునర్నిర్మాణ మునకు సరియగు ప్రయత్నములు జరుగ లేదు. స్వయంనిర్ణయ ధర్మము అడుగంటినది. యధసాంవత్సరికోత్సవమును ఇంగ్లండు, జర్మనీ, ఫ్రాన్సు దేశములలో జరుపుచున్నారు. ఎవరి గొప్ప వారు చెప్పుకొనుచున్నారు. అంతియగాని, యధము నేర్చిన గుణపాఠమును గ్రహించి, మాన వాభ్యుదయమునకై పాటుపడవలయునను కోర్కె మాత్రము, ఎవ్వరిలోను పొడగట్టుటలేదు.

జర్మను సమస్య

సప్తదశహారము విషయమున, ఇంగ్లండు ప్రాన్సులమధ్య సమన్వయము గుదిరెనని తెలియుచున్నది. జర్మనుల కిపు డాహ్వాన మంపబడెను. రూరును ముందుగ విడిచి పెట్టవలయునని జర్మనుప్రతినిధులు గోరెదరు. మొద యనే జర్మనీతోగూడ సంప్రతించియున్నచో, అను కూలసమాధానము గుదురుటకు వీలయ్యెడిది. మిత్రమండలివారు తమలో తాము ఏర్పాటు జేసి

కొని, జర్మనీకి అంత్యసందేశము బంపుటవలన, వ్యవ హారము చెడిపోవుట కనకాశ ముండును. వెనుక నిట్టిపొరబాటు జరిగెను. ఈమారుగూడ అట్టిమార్గ ము నవలంబించుటవలన లాభ ముండునా యని సందియము గలుగుచున్నది.

తిరువాంకూరు మహారాజుగారు అన్వసముగ నుండుట

తిరువనంతపురం, ఆగస్టు 4:—కళ్యాణగారు కొద్ది రోజులనుండియు అన్వసముగ నుండిరి. ప్రజలు వారివిషయమై చాలకరుణగా నున్నారు. దర్బారుభివగ్ధుడుచికిత్సకేయుచు జాగ్రత్తగ జూచుచున్నారు.

ఒక సభ జడ్జికి సంవత్సరంశిక్ష

బొంబాయి, ఆగస్టు 4:—హోల్కారులో మొన్నటివర కును సభ జడ్జిగనున్న బి. య్. హబ్లికరుగారు ఒకపార్శ్వ వన్ లంచముపుచ్చుకొన్న నేరమునకై హోల్కారు నెవ.స్సుజడ్జి ఆ యన ఒకసంవత్సరము విడిశిక్షయు, వేయిరూపాయల జరిమా నాయవిధించెను. జరిమానాయానున్న యింక ఆరునెలలశిక్ష ననుభవించునటుల నుత్తరువుచేసిరి. (అ.ప్రె)

యన్. యన్. "నన్ హేతు" ఓడ

కరాచీరేవుకు 2 మైళ్లదూరమున అగిపోయినందుకు విచారణ

కరాచీ, ఆగస్టు 4:—యన్. యన్, సక హేతు ఓడ కరాచీ రేవుప్రవేశ ద్వారమునకు రెండుమైళ్లదూరమున అగిపోయినందులకు, కరాచీ సీటీమేజిస్ట్రేటు విచారణగారి అధ్యక్షతన, కాట్రెను వ్రాస్తూ, కాట్రెను ఫాబుసుగారలు స భ్యులుగల విచారణసంఘ మొకటి విచారణను శుక్రవారము ప్రారంభించెను. శుక్రవారమునాడు ఆ ఓడయజమాని యగు కాట్రెను మేకియెక్కుయు చీపు ఇంజనీరు నార్మను స్టీమ్బుగారి యొక్కయు సాక్ష్యముపుచ్చుకొనబడెను. శనివారమునాడు చీపు ఆఫీసు గ్రఫీత్ గారియొక్కయు, కరాచీరేవు హార్బరు మాస్టరు కత్ బద్లగారియొక్కయు కమాండరు పేజిలాయిడా గారియొక్కయు సాక్ష్యముదీసికొనబడెను. ఈవిచారణను స్థానిక ప్రభుత్వమువారు ప్రారంభించిరి. నేడుగూడ జరుగుచున్నది. (అ.ప్రె||)

సీమలుప్రసాద

బొంబాయి, ఆగస్టు 4:—పి.అండు 2. మెయిలుస్టేషనుకాలి దోనియా లండ్నులో క్రిందటివెల 24 వ తేదీని టప్పాతో బ యలుడేరి ఏడెను ఆదివా మనాడు విడచెను. బొంబాయికి శుక్రవారంరావచ్చును. పి.అండు. 2. మెయిలుస్టేషను (మోవా లండ్నులో శనివారముచేరెను. (అ.ప్రె)

యన్. సి. కేల్కారు గారు

ఆగస్టుమధ్యలో యన్. సి. కేల్కారుగారు కలకత్తాకు స్వరాజ్యపక్షసభకు పోయినపుడు కలకత్తాకొర్రెషనువారు యాయవలదిన సన్మానపత్రము నంగీకరించుటలేదని తిరస్కరించిరి.

గాంధీ పూజా నిధి

మదనపల్లె

శ్రీ గాంధీభక్తుడు 1.0.0, పి. ఆదివారాయయ్య 0.8.0, యం. ఎల్. రామసుబ్బయ్య 0.8.0, జి. సంతోష్ రావు 0.4.0, జి. అప్పలరెడ్డి 0.4.0, కదిరి శ్రీనివాసాచార్యులు 1.0.0, కదిరి కృష్ణాచార్యులు 0.4.0, కదిరి సుబ్బయ్య 0.4.0, పి. రామలింగయ్యశెట్టి 0.4.0, శాంతిప్రియుడు 0.4.0, నాక రామిరెడ్డి 0.8.0, యాదాళం లక్ష్మీనారాయణ గుప్త 1.0.0, పి. వెంకట్రమణారెడ్డి 0.4.0, పి. యల్. నర సింహారావు 0.4.0, ఇంతటి శ్రీకంఠేశ్వరరావు 0.4.0, నాక రామిరెడ్డిద్వారా వసూళ్లు 1.4.0, వై. పాపిరెడ్డి 0.4.0, ఆర్. తిప్పారెడ్డి 0.4.0, మాకం చిన్నకృష్ణప్పశెట్టి 0.4.0, టి. వెంకటరెడ్డి 0.4.0, పి. వి. సుబ్బరెడ్డి 0.4.0, ఇంతటి కితా రామరావు 4.0.0, బహుమత్ ఖాను 0.4.0, డి. సుబ్బరావు 0.4.0, టి. రామిరెడ్డి 0.4.0, చింతల రాఘవరెడ్డి 0.8.0, బద్దు వెంకటనారాయణ 0.4.0, గజాలక్ష్మిప్పశెట్టి 0.4.0, యశ. కే. నారాయణశర్మ 0.4.0, పి. చెంగల్ రావు 0.4.0, పి. బహురెడ్డి 0.6.0, వై. రామిరెడ్డి 0.4.0, జి. కృష్ణారెడ్డి 0.4.0, నాక వెంకట్రామి రెడ్డి 0.4.0, నాక రామిరెడ్డి ద్వారా 0.5.0, యం. సుబ్బరాజు 0.4.0, పి. చెంగల్ రావు 0.4.0, డి. వెంకటరంగారెడ్డి 0.8.0, పప్పిరెడ్డిపల్లె శేషగిరి రావు 0.4.0, టి. నరసురామశాస్త్రి 0.4.0, ఎ. సుబ్రహ్మణ్యం 0.4.0, కురవే కృష్ణయ్య 1.0.0, పి. అయ్యప్పరెడ్డి 0.4.0, రామచంద్ర శర్మారావు 0.8.0, జట్టి కృష్ణయ్య 0.8.0, జి. వెంకటస్వామి 0.4.0, ముళబాగల్ రామరావు 8.0.0, కే. ఎల్లరెడ్డి 0.8.0, ఆర్. రామచంద్రారెడ్డి 0.4.0, కే. వెంకట్రామయ్య 0.4.0, వి. వెంకటారెడ్డి 0.4.0, యం. నారదమునయ్య 0.4.0, జి. కోదండరామరావు 0.4.0, వి. శేషారావు 0.4.0, కే. నాటి వెంకటనారాయణ 1.0.0, గాంధీ సేవకుడు 0.4.0, బద్దు పాపయ్య 0.4.0, యం. వి. పాపయ్యగుప్త 0.4.0, నాక రామిరెడ్డి 0.4.0, నంబూరి వెంగన్నశెట్టి 0.4.0, భక్తుడు 0.4.0, బంగుటూరి గోపాల కృష్ణయ్యగుప్త 0.4.0, భక్తుడు 0.4.0, గట్టు చిల్లరవసూళ్లు 0.6.0, హెచ్. మార్కనారాయణరావు 0.2.0, వి. బి. రామయ్యశెట్టి 0.2.0, యశ. నారాయణశాస్త్రి 0.2.0, నాగచాళంకీమునస్వామిశెట్టి 0.2.0, వి. వి. శివయ్య 0.2.0, ఒకభక్తుడు 0.2.0, నాక రామిరెడ్డి 0.2.0, వి. కామేశ్వర శర్మ 0.2.0, పురాణం వెంకట సుబ్బయ్య 0.2.0, ఎ. వెంకట నారాయణరావు 0.2.0, తెట్టు హుండీవసూళ్లు 2.12.0.

(పెద్ద తిప్పసముద్రం)

తాళంకి వెంకటనారాయణ 1.0.0, పి. వేమారెడ్డి 1.0.0, చాపివేల సిలారుసాబ్ 0.4.0, పీలేరు ఆదంనాబు 0.4.0, దేవరి మల్లయ్య 0.8.0, క్రమధాటి నూరప్ప 0.4.0, వి. నంజుండశాస్త్రి 0.4.0, పి. నరసింహారెడ్డి 0.8.0, నిమ్మూరి కృష్ణయ్య 0.4.0, ఒకభక్తుడు 0.4.0, నంబూరిశెట్టి అక్కలప్ప 0.4.0, మునిపల్లె కితారామయ్య 0.8.0, భాస్కర శంకరశర్మ 0.4.0, గాంధీభక్తుడు 0.4.0, జామకాయల నారాయణప్ప 0.4.0, జనలి ఇమంసాబ్ 0.4.0, పి. నారాయణరెడ్డి 1.0.0, మట్టిమడుపుల ఆదివారాయయ్యశెట్టి 0.2.0, సాయబుర్రు 0.2.0, చిన్నూరి బడేసాబ్ 0.2.0, పాశ్వాసాబ్ (మిరాయి) 0.2.0, మత్తంసాబ్ 0.2.0, ఫకర్ద్దీన్ 0.2.0, కోదండ రామయ్య 0.2.0, మట్టిమడుగు లక్ష్మీనారాయణ 0.2.0, పట్నూల్ శక్తిరసాబ్ 0.2.0, మీనాక్షమ్మ 0.2.0, గోరల్ల రామయ్య 0.2.0, కొందరుశ్రీలు చిల్లరవసూళ్లు 0.8.0, కె. ఎల్లయ్యర్ 1.0.0, యన్. యన్. అప్పయ్యశాస్త్రి 0.8.0, గూరిగారి నారాయణప్ప 0.4.0, కాసిం కరీంసాబ్ 1.12.0, నుగు వెంకటాచలయ్య 1.12.0, మేడా వెంకటచలయ్య 0.12.0, నుగు రామసుబ్బయ్య 1.0.0, దేశి లక్ష్మీనారాయణ 1.0.0, దేశి శివరంగయ్య; అశ్వలీనారాయణగార్లు 1.0.0, నొల్లూరిని కోదండరామయ్య 0.4.0, పేక్ ఖాదర్ వలీసాబు 0.4.0, బొంతల వెంకట్రామయ్యశెట్టి 0.8.0, యం. రామకృష్ణారెడ్డి 0.4.0, కే. నరసింహారెడ్డి 0.4.0, యం. రామచంద్రారెడ్డి 0.4.0, పి. పుల్లారెడ్డి 0.12.0

సంక్రమణపత్ర

పి. రామిరెడ్డి 0.4.0, పేక్ ఆల్లూర్ గనీసాబు 0.4.0, పి. రంగారావు 0.4.0, గజాల నారప్పశెట్టి 0.8.0, గజాల రామయ్య 0.4.0, వెరక మొత్తం 0.10.0.

మునగాల యెట్టేలు - మాధవరము

మావిశ్లేషణ లక్ష్మీనరసమ్మ	0.4.0
కొండా చంద్రమ్మ	0.2.0
లొబ రంగమ్మ	0.2.0
కుమ్మరకుట్ట రామలక్ష్మమ్మ	0.2.0
కుమ్మరకుట్ట చూడమ్మ	0.2.0
కక్కిరేణి లక్ష్మీనరసమ్మ	0.2.0
తెడ్డ వెంకమ్మ	0.2.0
కందిమళ్ల పాపమ్మ	0.2.0
శ్రీ చన్నకృష్ణమాచార్యులు	0.2.0
చిల్లరచందాలు	0.4.0

మొత్తం. 1.8.0

అయ్యదేవర బాలాత్రిపురసుందరమ్మ.

తిరుచనాపల్లి జిల్లాకాంగ్రెసుసంఘము

వరదనహోయ సంఘము

తిరుచనాపల్లి, ఆగస్టు 4:—వరదలవలన బాధపడుచున్న వారికి సహాయము చేయుటకును ఆందుకొరకై నిధులను వసూలుచేయుటకును తిరుచనాపల్లి జిల్లా కాంగ్రెసు సంఘమువారు ఒకవరద సహాయసంఘమును నియమించిరి. నవ్వ మొత్త వచ్చినవో తెలిసికొని సహాయ మేధిమను చేసిన బాగుగ నుండునో నిర్ధారణచేయుటకు ఒక చిన్న విచారణసంఘము ఏర్పాటుచేయబడెను.

(ఆ. ప్రె)

పోస్టు ఆఫీసు ధనాపహరణము

బనారసు కౌంటర్ మెంటు సబ్ ఆఫీసు

బనారసు, ఆగస్టు 4:—ఈ నేరమును యన్. యల్. దారు జి. సి. యన్ గారు విచారించుచున్నారు. ఫిర్యాదు పక్షమున సాక్ష్యము చెప్పిన పోస్టు మాస్టరు జెనరలు పరసనల్ ఆఫీస్ మెంటు, బనారసు పోస్టు ఆఫీసు పోస్టుమాస్టరు, మిలిటరీ కాఫి సమాప్తాలయొక్క స్టేటు మెంటులను యన్. యల్. దారు వి. సి. యన్. గారు రికార్డు చేసియుంచిరి. సబ్ పోస్టు ఆఫీసుమని యార్డరు గుమాస్తాకుడ ముద్దాయితై సాక్ష్యము చెప్పెను. ముద్దాయయ్య సబు పోస్టుమాస్టరు బ్లాస్ ఫీల్డు గారి తరపున పాండ్యగారును మరియొక స్టేషను వచ్చిరి. ప్రభుత్వము వారి తరపున ఆఫీసు గు ప్రాసిక్యూటరు యి నన్నెక్కరే వాదించెను. నేరస్థాపన యేమనగా బనారసులోనున్న ఓ. సి. హైద్రాబాదు రైల్వే మెంటువారు పంపిన రు 16,000 ను జిల్లాబోర్డువారు పంపిన రు 1000 ను మొత్తము రు 26,00 ను సబుపోస్టుమాస్టరు బుద్ధిభూత్వముగా అపహరించి మనియార్డరులను పంపకుండ ఆలస్యము చేసి హైడ్లు పోస్టుఆఫీసుకు పంపవలసిన ఆకౌంటుపు ప్రకమలలో చెప్పడు తెక్కులు వ్రాసివాడని కోర్టులోనుండి ముద్దాయి సంతోషముతోనుండి సాక్షులు చెప్పుచున్నవూటలను ప్రాసిక్యూటరును.

(ఆ. ప్రె)

అహమదాబాదులో మిల్లుమాలలు

మిల్లుపనివాండ్ర భీతి

గజరతు జన్మిండుమిల్లులో ఒకభాగము పడిపోవుచున్న తక్కినమిల్లులలోగూడ నట్టిప్రమాదమే కలుగునని యితర మిల్లులపనివాండ్లందరూను పనిమానివేసిరి. ఒకమిల్లులో పనివాండ్రు దాదాపు ఒకపూట పనిమానుకొని యుండిరి. అన్ని పెద్దమిల్లుల భవనములను పరీక్షించి మరమ్మత్తుకావలసినవొట్ట బాంధ్యంబు వలెనని సహాత్తుడు సవతేననుపత్రికలో వ్రాసెను. అటుంటి దేదో ఒకటిజరిగినగాని ప్రస్తుతమున్న భీతి పోదని యింతటి స్థానిక కార్మికనాయకులు తలచుచున్నారు.

(ఆ. ప్రె)

బొంబాయి కార్మి రేషను

అధ్యక్షుడు

డాక్టరు సుఖయూ ఇంజంక్షనునావా

బొంబాయి, ఆగస్టు 4:— బొంబాయి కార్మి రేషను అధ్యక్షుడగు వి. జే. పటేలుగారిపై బొంబాయి హైకోర్టులో డాక్టరు సుఖయూగారు దాఖలు చేసిన ఇంజంక్షనుదావా విషయములో నేడు కార్మి రేషనుసభలో వచ్చెను. అప్పుడు పటేలుగారు తాము డాక్టరు సుఖయూగారి సాటిని బుక్కు పై న్యాయప్రకారము దీసికొనవలసినదిగ మ్యునిసిపలు సాటినిబుక్కుపై దీసికొనవలసినదిగ తెలియబరచిరి. క్రిందటిసభాసభ్యులమునునివేదించు పుస్తకములో సంతకము చేయవలసిన హైకోర్టువారి ఇంజంక్షనును ఉత్తరువును జేసి యున్నటులు డాక్టరు సుఖయూగారి సాటినిబుక్కు గు క్రాగివీటు కార్మిగారులు నోటిసునిచ్చివందులన సంతకము జేయలేదని అధ్యక్షుడు జెప్పెను. హైకోర్టువారు జేయవలసినది కార్మి రేషనుగావించిన తీర్మానములు కొన్ని నివేదిక పుస్తకమునుండి యేలతోలిగింపరాదో డాక్టరు సుఖయూగారి తీర్మానములు త్రోసివేయ బడినవి కొన్నియేల మరల ప్రవేశపెట్ట నీయగదో తెలుపవలసినదిగ నోటిసు జారీచేసియుండ వలసినది. హైకోర్టు వారు ఇంజంక్షను యిచ్చినని చెప్పుట శుభవత్స, కావున డాక్టరు సుఖయూగారి సాటినిబుక్కుపై తగినచర్యదీసికొన వలసినదిగ మ్యునిసిపలు సాటినిబుక్కు ఆయన ఉత్తరువు జేసెను.

(ఆ. ప్రె)

పంజాబు శాసనసభ

బద్ధులకు కమిటీనిగూర్చి ప్రశ్నలు

లాహోరు, ఆగస్టు 4:—నేడు పంజాబుశాసనసభలో ప్రశ్నోత్తరముల సమయమున క్రెయికుగారు బద్ధులకు కమిటీనిగూర్చియు సిక్కుపరిశ్రీతుల గూర్చియు నన్నప్రశ్నకు ప్రత్యుత్తరమిచ్చుచు, ప్రభుత్వమువారు జూను 31 తేదీని ప్రకటించిన దానియందు దెప్పినదానికన్న యెక్కువయేమియును దెల్పుటలేదనియు, కమిటీలో పనిచేయుటకు యెవరికోరినదియు ఆపేర్లనుగూడ జెప్పుటలేదనియు జెప్పిరి. పంజాబు ప్రభుత్వ ప్రతినిధులకును, సిక్కు ప్రతినిధులకును కొన్ని సంభాషణములు జరిగెను. ఈపుత్తర ప్రత్యుత్తరములు రహస్యములైన ననుటచేత నావినిషయమై యేమియుగాని జెప్పుటకు గాని వాని ని ప్రచురించుటగాని ప్రభుత్వమువారు సిద్ధముగ లేరు.

సిక్కుల కష్టములగూర్చి విచారించుటకును అకాలీఉద్యమముపై నివేదించుటకును కమిటీ నోకదానిని నియోగింపవలెననినూచించుచు భారత శాసనసభలో సర్దార్ గుబాలుసింగు గారి తీర్మాన మంగీకరింపబడెన దానిపైని భారతప్రభుత్వము నకును పంజాబు ప్రభుత్వమునకును యెట్టి ఉత్తరప్రత్యుత్తరములును జరగలేదని ఆసభ్యుడే మరియొక ప్రశ్నకు ప్రత్యుత్తరమిచ్చెను.

లీకమిషను నివేదిక

క్రెయికుగారు లీకమిషను నివేదికమును గూర్చిన మరియొకప్రశ్నకు ప్రత్యుత్తర మిచ్చుచు, భారతప్రభుత్వమువారు రాయలు కమిషను చూచవలెనై పంజాబు ప్రభుత్వాభిప్రాయమును గోరువపుడు రాష్ట్రీయప్రభుత్వముల ప్రత్యుత్తరము ఆశానసభల విచారణ నాధ్యులునుట్టి తేదికరాలసినదిగ కోరినట్లుదెప్పిరి.

(ఆ. ప్రె)

స్టేటుకొస్టు ఎన్నికలు

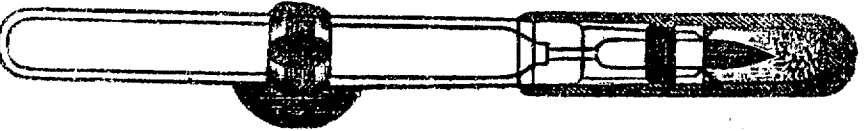
లక్నో ఆగస్టు 4:—స్టేటు కొన్ని సభ్యుడగు నవాబు ఆబ్దుల్ రజీదుగారు చనిపోవుచులర భారతీయైన స్థానపు యెన్నికలలో యామీనుఖానుగారికి 73 వోట్లును సుభాష్ అబ్దులగారికి 25 వోట్లును, సీ గులాఖానుగారికి 10 వోట్లునువచ్చెను. ఐదువోట్లు పనికి రావలెనై లెక్కింపబడెను.

(ఆ. ప్రె)

నెల్సన్ ఫిల్లింగు

ఆగెట్

ఫ్రెంచీస్ వేనా

బాకెట్ టేబి ప్రపంచమునందు, నూతనప్రక్తి అని చెప్పుదగు ఈ "ఆగెట్" కలము, ఆమెరికా ఆఫ్టి లియా, మొదల ప్రఖ్యాతములలో విరివిగా వ్యాపించియున్నది. ఇత్తుజీప్రదు మన హిందూదేశమునందు కూడ మిక్కిలిమనగా జనాదరణియగుచున్నది.

సాదారణమయిన "ఆగెట్" కలము

మామూలుగా ఉపయోగించబడు ఉద్దు-పాకి బరులు "ఆగెట్" గానానాటి నుండికొనియెట యద్భుతమగు నూతన కలము. ఒకగారి శిరాలో నుండియెడల అందుకు వివిధ మలలకల నక్క-గా ప్రయోగించుటకు సులభము.

2957

(2957)

ఆకాశీశ్శ్రుతుండి మామూలుదీపపాండి జ్వాలాహారి
త్యముగానుండుటకు ప్రతివగైకొని అఖండపాతకార్థము వాచ
కించుటకు అవ్యుత్పన్నమండి 500 ఆకాశీలగల 12 వ పాదీదీపత
తయిల్చుకు బయలుదేరినను. ఆప్రభు కొన్ని ఉత్సాహపూరిత
మగు ఉపన్యాసము లొసంగబడినను (అ. ప్రె)

దండ్యపరిపాలనా పరాజయము

మంత్రులకు స్వతంత్రాధికారము గావలెను

పాశ్చాత్యోగము నూతనవిశాసము

విశ్వవిద్యనమున విద్యాశాఖాంగ మంత్రులగు గౌ. ఎ. పి. పాశ్చాత్యోగము గుంటూరునందు జిల్లాలోని పాశ్చాత్యోగమునకు ప్రత్యుత్తరము నొసగుచు గావించిన యుపన్యాసము నుండి ఈ కింది భాగములు ముద్రితములు.

ఇటీవల ప్రభుత్వపు యందు భారతరాజ్యము పరిస్థితుల ముగించి చక్కబరిగినట్లును, ముగ్ధపరగజాలు, తెంగాలురాష్ట్రములందలి పరిస్థితులందలి తప్పు ఇతర రాష్ట్రములందుల సంస్కరణల ఆచరణమును గురించి ఏమియు వినిపించలేదు. పరిపాలనా శాఖలందు ప్రతివైపునను పనికేసి అనుభవమును సంపాదించుటయే సంస్కరణల యుద్దేశము. అట్టి సంస్కరణమున నెచ్చుటయైన సారథాటల నొనర్చుటయే సవరించుచు నుండ వచ్చును. మిగిలిన యన్ని రాష్ట్రములందును సంస్కరణలు బాగుగా పనికేయుచున్నది. గొన్ని రాష్ట్రములందు దెబ్బవేగము మడిగొన్న రాష్ట్రములందుంకెన్న కొంచెముతప్పునను జయప్రమును గాంచుచున్నవి. ప్రతిరాష్ట్రమును వేర్వేరుగా పరిక్షించి, ఆరాష్ట్రములందు పరిస్థితికేంద్ర పరిపాలనా బాధ్యతాపరమాణు ననుసరించి, రాష్ట్రీయ స్వపరిపాలనము నొనరుటకు భారత ప్రభుత్వశాసనమున నేర్పరచబడెను. ఈ రాష్ట్రీయ సంబంధించి సంశయ కిచ్చు చాలొప్పు అభివృద్ధికరములగు మార్పుల నొనర్చుటల సీయున్నదియు గత యనుభవమును, ఈ రాష్ట్రీయ ప్రజల ప్రతిభయు, అట్టి నాగ్న సత్వసవరముగగోగుచున్న పరిస్థితులను పరిపాలన ప్రతిరాజకీయ వ్యక్తియు సంగీకరించునని నాకు దృఢమనునట్లు గలదు. ఈ రాష్ట్రీయను, ప్రభుత్వసభ్యులను మంత్రులను అన్యోన్య భావముతో సద్దు కొనుచు పరిపాలనను సాగించు చున్నార. సంస్కరణలు చాల క్లిష్టములను ప్రారంభమయ్యెను. అయినప్పటికిని పరిచాల జయప్రముగ నిర్వహించబడెను. ద్వంద్వపరిపాలనా విధాన కొరతను నుంచి పరిక్షకు లొనర్చెను.

బాధ్యతాయుత స్వభావాభివృద్ధి కాటంకము

అయినప్పటికిని ద్వంద్వపరిపాలనాపద్ధతి నాచరణలో పెట్టుటలో చాలతీవ్రమును చిక్కులెదుర్కొనెను. ఈపద్ధతి క్రింద శాసనసభయు మంత్రులను చాలసందిగ్ధ స్థితిలో నుంచబడిరి.

ఈపద్ధతి శాసనసభలో బాధ్యతాయుత విమర్శనకు కారణముగాలేదు. సాధారణముగా నందులకు విపరీత ఫలితములకు కారణమయ్యెను. అందుచే, నిజమున అనుభవము భూస్వయ్యయ్యెను. ప్రభుత్వ ప్రజాతాత్పర్యము విభజనము జలన శాసనసభలో బాధ్యతా స్వభావాభివృద్ధి చాల దుర్బలమయ్యెను.

ప్రభుత్వము సంక్షేపతారాశీత్యము

ప్రభుత్వము సంక్షేపత్యమును సాగించుట అధికముగ కష్టతమయ్యెను. పరిపాలనమును సాధనముగా సాగించుటకు దెబ్బవేగ తోడ్పడుటలన ఎక్కువబాధ్యతలు తమకొసగబడ లేదను కారణముచే శాసనసభవారు చాలఅసంతృప్తి లగుచున్నారు. పన్నులవలన వచ్చునాదాయము ప్రభుత్వము త్రాఖలపై వెచ్చించబడు ననియు, ఆఖలపై తమ కట్టియధికారము నొసగబడలేదను కారణముచేతను, శాసనసభవారు, క్రొత్తపన్నుల నూతనల కేమాత్రమును అంగీకరింపక పోవుచుండుటచే పన్నులక్ష్యలను శాసనసభ యందంగీకరింపజేయుపని అసాధ్యమగుచున్నది. అందుచే, శాసనసభవారి అంగీకారముపై నిధింపవలసిన పన్నుల పనులు కేయుట అసంభవమయ్యెను. శాసనసభయందలి పరిష్కారముల గాంచినయెడల నన్ని పక్షములవారను తమ హక్కులను, ప్రభుత్వశాఖలలో నిజమున సభికారమును సంపాదించుటకు కృత నిశ్చయములై యున్నారని స్పష్టముగజెలయెను. ఈపోరాటము గనుకనుక చాల కష్టమయ్యెను.

మంత్రులపక్షమునకు ప్రభుత్వ తొలగింపు

సంస్కరణల జయప్రము మొనర్చుట కిది దానవసరమని యు, బాధ్యతాయుత పరిపాలనమార్గమునందెక్కువనాక్కులాసపడుననియు నమ్ముచుండే, మంత్రులపక్షమున గలంతవకత్తు ప్రభుత్వమువారితో సహకార మొనర్చిరి. కాని ప్రభుత్వశాఖలలో అట్టి అధిక హక్కు లొసగుటకు

ప్రభుత్వపూర్వకముగ ప్రయత్నములుగానింపకపోవుటచే వారి యభిప్రాయములలోగూడ మార్పుగలిగెను. ఈపరిస్థితులందే మంత్రులను పనికేయజాలదు. ఈపరిస్థితులలో నేమంత్రుల మైనను పరిపాలనను సాగించుటలోనిస్పృహయత నొందును.

మంత్రులకు స్వతంత్రము

ప్రభుత్వవిధానమున సాగించుటలో, అధికారాల సత్వ ప్రసారమున గల విషయసంకయంపజాలగు. ఈ రాష్ట్రీయ సభికారులు, తమధర్మములనుబాగుగ గుర్తెరిగి నిర్వహించుట చేతనే సంస్కరణ లింతవరకుజయప్రము లయ్యెను. కాని ప్రభుత్వము త్రాఖలలో పనికేయుచున్న ఉద్యోగశాఖలవారు ప్రజాతాత్పర్యమునందలి నిర్లక్ష్య భావమును గన్పరుచుచున్నట్లు చిహ్నములు గానించుచున్నవి.

శాసనమునందు, మంత్రులను స్వతంత్రాధికారులుగ నొనర్చుననినది. ప్రభుత్వము క్రింద శాసనసభాసభ్యులలో నూతన శక్తి కలిగి వచ్చిరి. ప్రభుత్వమునందు మంత్రులను ప్రభుత్వమునందు ఇది మిక్కిలి అనుభవము అట్లుగా నొనర్చుట నీకే శక్తిను, పరిపాలనను ప్రజారంజకముగ జరుపుట దుస్సాధ్యము. ప్రజాతాత్పర్య శాఖలవలనవచ్చుచుండు గవర్నరుగారు మంత్రులతోగలిసి పనిచేయుచు, సమస్యల సభికసంఖ్యాకాభిప్రాయమునబట్టి నిర్ణయింపవలెనని విధించినచో ప్రభుత్వమునకు పరిష్కారముగలదు.

గవర్నరు అధికారములు

వ్యవహారమును నిర్వహించు పద్ధతలను గురించి నిబంధనల నేర్పరుచు సభికారము, శాసనమునందు గవర్నరున కొసగబడెను. ఈ విధముగా మద్రాసునందొనర్చబడిన నిబంధనల ననుసరించి, కార్యచక్రమును, శాఖాధికారులను, కొన్ని కేసులను, సరాసరిగవర్నరువద్దకు దీసికొని వెళ్లినవేదించుసభికారముగలదు. అట్టిసందర్భమున గవర్నరు, మంత్రుల నిర్ణయమును గద్దకే యుంచును. ఈ నిబంధన క్రింద గవర్నరునకు గల అధికారములను, ప్రజాతాత్పర్య పరిపాలనను చాల కష్టపాత్య మగుచున్నది.

డిసల్ట్యులను రూల్స్ క్రింద 44 శాఖలు పెంటలు శాఖలుగా నిర్ణయింపబడెను. అవిగాక రాష్ట్రీయశాఖలు గలవు. ఇవి భారతశాసనసభల యధికారమున నుండును. ఈ విభజనముచే, కొన్ని ప్రజాతాత్పర్య శాఖలు కొంతవరకు కేంద్రప్రభుత్వమువారి క్రిందమన్నవి. అందుచే వారి అంగీకారము సాందవిది ముఖ్యము శాసనముల నొనర్చుటకు వీలులేక పోవుచున్నది.

రాష్ట్రీయ శాసనసభను, కేంద్రప్రభుత్వముపై సాధారణ పరియండుకుండ స్వతంత్రముగ నొనర్చుటయే సంస్కరణల యుద్దేశము. ఇంతవరకును, రాష్ట్రీయ శాసన సభల సంపర్కమున కేంద్రశాసనసభవారు గావించిన కొన్ని యుత్తరాలను, పైన జెల్లపబడిన స్వతంత్రతాభివృద్ధికి ఎంతమాత్రమును అనుకూలముగ లేవు. ముందుగా, కేంద్రప్రభుత్వముయొక్క అంగీకారమును సాందవలెనను సాంప్రదాయము, రాష్ట్రీయ శాసనసభల పనికి అంగీకారముగల్గించుట కుద్దేశింపబడెను.

శాసనములో 8 ఎ. (3) సమత్వమును సవరించి, అంగీకారము నొసగుటను గురించిన శాసనమును సవరించుటకు భారము ప్రభుత్వమువారు కుద్దేశించిరిని వినుట సంతోషదాయకము. గత మాడువత్సములలోను గలిగిన యనుభవములను, ప్రభుత్వశాఖలను సవరించి మరొకొన్నిటిని ప్రజాతాత్పర్యములపై అనుసరముని తెలియపయ్యెను. భారత ప్రభుత్వశాసనమునందు పాఠ్యధారమున జరిపినదానినిబట్టి సంపూర్ణ బాధ్యతాయుతపరిపాలనము నొనరుటగాను ముందు క్రమక్రమముగా దేశీయలకు పరిపాలనాధికారములను మార్పవలెను. రాజకీయభివృద్ధిలో మొదటి యంతరము గడచినది. భారతప్రభుత్వశాసనమున పల్లెకు సర్వముకమిషనును ఏర్పాటుకేయుటకు నిర్ణయింపబడెను. ఈమిషను సేవకరకు నేర్పరచబడకపోవుట వివాదకరము.

రాష్ట్రీయ కష్టములు

మద్రాసు రాష్ట్రీయ కేంద్రప్రభుత్వమునకు చెల్లించవలసిన గొప్ప కష్టము మద్రాసు ప్రభుత్వమువారియొక్కయు భారత ప్రభుత్వమువారియొక్కయు విచారణలో నున్నది. ఈవిషయమున నీరాష్ట్రీయమునకు వెంటనే తగ్గింపు నొనర్చిననే సత్వ, ఈశాసనముక్రింద నొసగబడిన అధికారములను హక్కులను నిర్ధారము లగుటయే గాక, పరిపాలన కపాయకారణములుగూడ నగును.

ఏమాత్రము ననుసరించి ప్రభుత్వ ప్రజాతాత్పర్య విభజన మొనర్చబడెనో చెబియుటలేదు. ఈశాఖలపట్టికను నిబంధనలను బాగ్ క్రమా పరిశీలించినయెడల రాష్ట్రీయప్రభుత్వములకు సంబంధించినంతవరకు ఈ విభజనయొక్క ఫలితములు అభివృద్ధికి భంగకరముగ నుండెనని స్పష్టమగును.

పరిశీలన శాఖ

ప్రజాతాత్పర్య మొనర్చబడెనని ప్రకటింపబడినంతలే ప్రజా తేలిలో యుగ్మంగిపోయిరి. కాని ఈ విషయమున ప్రభుత్వమువారు చాలవర కధికారమును తమకే నిలుపుకొని యుండుటచేత, పరిశీలనలందు ప్రజాపయోగకర మగు కార్యము నొక్కటియు నొనర్చజాలకున్నాడు.

ఆధికశాఖ ప్రజాతాత్పర్యమునయెడల ప్రభుత్వవిభాగములకును, శాసనసభకును ఒప్పేతికెగ్గి, శాసనసభలో బాధ్యతారహితములగు తగ్గింపుల సంఖ్యకొద్దము.

కులమునుబట్టి పక్షములు

ఈ రాష్ట్రీయలో, జాతిసమస్యలు, శాసనసభయందు అంతయుగలమైన గావు. ఇటీవలి ఎన్నికల తరువాత రాజకీయ సూత్రములపై పక్షముగ నేర్పరుచు సాంప్రదాయ సభికముగ అభివృద్ధిచుయ్యెను. శాసనసభలో ముఖ్యముగా విషయములందు కొంచెం పట్టును పరిశీలించినయెడల సాంఘికాభిమానములతో కొన్ని లాసలబడలేదనియు, నిర్ణీతమును సూత్రముల ననుసరించియే పోటీలను నొనర్చి మంత్రనియు చెయ్యగలదు. ఇంకను ఎక్కువమందికి ఎన్నికలహక్కు నొసగుటకు ప్రస్తుతపు నియోజకాధికారార్హతలందు మార్పునొనర్చ వచ్చును. ప్రజాసామాన్యమునకు వ్యవహారములలో నిజమున సభికార మొనరుటకు నియోజకవర్గమును వికాలమొనర్చుట సవరము.

రాష్ట్రీయ స్వపరిపాలన మావత్సకము

ప్రజాసామాన్యముయొక్క స్వభావమున కనుగుణ్యమైన ముందు ఒక్క రాష్ట్రీయ స్వపరిపాలనను మాత్రమే.

మద్రాసు రాష్ట్రీయను, ద్వంద్వపరిపాలనను సరిక్షించుటకు మంచి సదుపాయములు గలిగెను. కాని, నిజమున బాధ్యతాయుత పరిపాలనమును సంపాదించుటకు, ఈపద్ధతిలో గల లోపములు చాల యధికమని ఇప్పుడు జెలయపయ్యెను. అందుచే వెంటనే ఈ క్రింద మా మార్పు లొనర్చుట సవరము

(1) రాష్ట్రీయశాఖల సన్నిహితీని శాసనసభాధికారము క్రిందికి జేవలెను. ఆసత్వముయముల కొరకు, అడ్డరు శాల సంపర్కమును తుదియది యధికారము గవర్నరుకుండవచ్చును (సంయుక్త రాష్ట్రీ అభ్యుత్థానం). ఇంతకంటె తక్కువైన దేమియు నీరాష్ట్రీయ ప్రజలకు సంస్కృతికరముగ నుండదు (2) పెంటలుశాఖలను పరిపాలించుటకు డిల్లూట్ గవర్నరు అను పేరుతో నొక ప్రత్యేకాధికారిని నియమింపవచ్చును గవర్నరుగారు రాష్ట్రీయమునందలి పెంటలకు వెళ్లినపుడు, ఆతడు గవర్నరుసానమున వ్యవహరించును.

హిందూధర్మాదాయపట్టము

రాజప్రతినిధి ఇంకను విచారించుచుండుట

మద్రాసుగవర్నరును బిల్లింగ్డను ప్రభుత్వ శాసనసభలో పుటముందు అంగీకార మొనరింపించుకొని రాష్ట్రీయపట్టమునకు రాజప్రతినిధి ఇంకను అంగీకారమొసగ లేదు. తప్పక అంగీకార మొనరించని యందునుగూడ వీలులేదు. చట్టములోని వేర్వేరు విషయములగురించి, స్పష్టాపేక్షలచేటువారు చాల బాగ్ క్రమానింకను విచారించుచున్నారు అని మద్రాసు మెయిలుపత్రికకు నమ్మకమును వార్తాపత్రికలని ప్రకటింపబడెను.

ఆరెంటీనా వైమానికులు

వీడికి యింగ్లీషుభాష తెలియదు

కరాచి, ఆంధ్ర 4:—ఆరెంటీనా వైమానికులు మేజరు ఫిల్డోయిలో జన్మియ్యింజనీరును ఫిల్డ్ సి. బెక్రేము మెకానిక్కును యావారమున యిచ్చుటకేయుండి రాయల్ వైమానికవిమానమున సహాయమున వారియంత్రములో చెడిపోయిన భాగములను పరిశీలించుచుండిరి. శనివారము సాయంత్రము మేజరు జన్మినినిసూప్రవర్తనమునకు వెళ్లి అదివారమునాడు రాయల్ వైమానికవిమానమువారి యాహ్వానముపై పట్టామంటయొద్దకి కరాచి శంఖావ కరాచీబోటుకల్గుటకు పోయెను.

వైమానికులు చేపుడయము 6½ గంటలకు యెయింకెనకీరాబాదుకు వెళ్లి అచట పెట్రోలుకాకు కొంతసేపు నిలుతురు. అట్లుపెట్టాబాదు, కలకత్తా, ఆక్రాబా, రంగూను బ్యాంకాకులకు పోవుదురు. తరువాత మెక్లారనుపోయిన త్రోవనే పోవుదురు.

వైమానికు లిరువురికిని యింగ్లీషుమాట్లాడుటగాని అర్థము నొనరుటగాని తెలియదు. కాని ఇంచితభాషను ధారాళముగా మాట్లాడగలరు. రాయల్ వైమానికవిమానములోని యాహ్వానములను వైమానికులు సహాయము జేసేందుకు తనవనభూయ్యకమై కృతజ్ఞతను తెలుపవలెనని మేజరు జన్మినియచ్చయించుచున్నాడు.

(ఆ. 3)

జర్నీ పునర్నిర్మాణము

మిత్రమండలి ఆర్థిక సహాయము

లండన్ ఒడంబడిక - రైతులు తమ రాష్ట్రములను ఖాళీ చేయవలె ననుట.

రషియా బెదరింపు - ఇంగ్లీష్ ప్రాపంచికసాంగ్రామిక భయము

లండన్, ఆగస్టు 3 రాత్రి 9-35:—మిత్రమండలిని విడ

దీయుటకు ఎవరితరము గాదని మగ్డొనాల్లాగారు రన్నమాటనుబట్టి కొని ప్రేరేపకంగారి ఆటలు సాగవని ప్రెంచ్ పత్రికలు వాకొనుచున్నవి. లండనుసభ తీర్మానములను పెడర్శముజేయుటకు జర్మనులు ప్రయత్నించెనరని ప్రెంచ్ పత్రికలు ఘోషించుచున్నయవి. కాని మగ్డొనాల్లాగారు నిరోధముజూపెద రనుచున్నవి. ప్యారిసులో కొంత ఆశతోడను కొంత నిరాశతోడను ఉన్నారని ప్యారిసుగండి ప్రెస్సుపత్రికావిలేఖరి తెలుపుచున్నాడు. తుదకు నష్టపరిహారము లీయబడుచున్న పరాసులుగూడ క్షేత్ర సంచనలేక పొలుబడుచున్నారనియు అనుకొనుచున్నాడు. కాని సామాన్యజనులు డాన్ నివేదికమునుగూర్చి ఏమియు తెప్ప జాలకున్నారు. ఇప్పుడు డాన్ నివేదికమే ప్రధానస్థానమును పొందుచున్నదని పారిశ్రామికము, వర్తకసంఘమువారు అనుచున్నార. పోయింకేరు ఆభయములవిధానమును వదలిరి. దానిస్థానే జర్మనీ పునర్నిర్మాణమునిమిత్తము ప్రారంభముగ ఆర్థికవిషయములనుగూర్చి ఆలోచించుచున్నారు.

జర్మనులకోర్కెలు

లండన్, ఆగస్టు 3 రాత్రి 10/40:—ప్రెస్సుపత్రికా విలేఖరి బెర్లినునుండి ఇట్లు వాయుచున్నాడు. జర్మనీలో మరల సైనికదుండగములు బయలుదేరుటచే జర్మనురాయబారులు సంతోషముతో మరలెద రనుకొనుటకువీలులేదు. యుద్ధ వార్షికొత్సవమున పాల్గొనుటకు వీలుటకే జర్మనురాయబారులు ఆలశ్యమైనది.

జర్మనుప్రతినిధులను లండనుకు రమ్మనుటచే ఉత్సాహముగ నున్నది. జర్మను రాయబారులు యుక్తులతో కాలము గడుపక స్థిరచిత్తముతో చలంపక ప్రవర్తించెదరుగాక యని గోరుచున్నారు. మిత్రమండలి తీర్మానములతో సంబంధము లేకుండ ప్రతి తీర్మానములను జర్మను ప్రతినిధులు తెలియజేయవలె ననుచున్నారు.

పారిశ్రామికము ప్రభుత్వమువారు ధైర్యముతో ప్రవర్తింపవలె ననుచున్నారు. చరిత్రపరాదనుచున్నారు. లండను సలో నిపుణుల తీర్మానములను అంగీకరించగూడదని జర్మను జాతీయవాదు లనుచున్నారు. జర్మనుల కోర్కెలలో తమ రాష్ట్రములను ఖాళీచేయమని జర్మనులు కోరుచున్నట్లుల స్పష్టముగుచున్నది.

జనోపేక్షగారి బెదరింపు

లండను సభను ఖండించుట

లండన్, ఆగస్టు 3 రాత్రి 10:—ప్రెస్సుపత్రికా విలేఖరి రైగానుండి ఇట్లు తెలుపుచున్నాడు. సైనిక సిబ్బంది పట్టభద్రులకు ఉద్యోగము సాగకముని జర్మను ప్రతినిధుల ఆహ్వానమును గూర్చి తెలుపుచు లండనుసభను ఖండించుచున్నాడు.

వ్యవసాయదారుల పరివర్తనము లేకుండ శాంతిసమకూరునని రాంశే మగ్డొనాల్లా, హెరియట్టుగార్లనుకొనుటచే వారు ఆవిశేషులు.

ఇట్టి ప్రయత్నములు తప్పక మరల ఇంగ్లీష్ ప్రపంచ యుద్ధమును గలుగజేయక మానవనియు అందులో రషియావిప్లవ సైన్యములుకేరి పెట్టుబడిదారులను పొత్తిపెట్టునని జనోపేక్షగారు పిన్నవయస్కులను ఉద్యోగములలో నమృతముగ జెప్పిరి రషియా సైనిక యువజనులను పెట్టుబడిపద్ధతులు పెట్టుబడి దారులయందును ద్వేషమును బుట్టించవలెను. కండ్లు మిరుమిట్లు గొల్పునంతటి ప్రబల విద్వేషమును గలుగ జేయవలెను. ఇదే సమయమున ఈవారమున యుద్ధము కూడదను ఆక్షేపణ జరిగినపుడు రెడ్ సైన్యములు తమ మతము ఇతరప్రభుత్వములను గూర్చుటయేయని తెలియజేసిరి.

ఇంతయు ఉత్తేజపరింపా లేక నిజముగ తీవ్రపరిస్థితులుగ ఏర్పడునో యని ఇరుగుసూరుగు రాజ్యములవారు ఆశ్చర్యపడుచున్నారు.

ప్రెంచ్ విధానము

లీజ్, ఆగస్టు 2:—నేటియుద్ధమున ఆంతర్ముత్రమండలి నిండుసభ గూడెను. గతరాత్రి మూడవకొంతవారు తమ పనిని పూర్తిజేసిరి.

ప్రెంచ్ విధానములలో ముఖ్యముత్రములు ఏకగ్రీవము గ చాలవరకు అంగీకరింపబడినవి. కాని కొన్నివిషయములను నేటిసభయందు ఆఖరుసారిపరిష్కారము జేయవలెనని బ్రిటిషు ప్రతినిధులు కొన్ని పరతులను జేసిరి. బ్రాస్సుపరకుమిటీ మధ్య వర్తిత్వమునకు సంబంధించిన విషయములనుగూర్చి యుండవచ్చును. జర్మనులు అపరాధులగా నెంచువిషయమై మొదటి కమిటీవారినివేదికమును మూడవకమిటీవారిని వేదికమును నేటిసభలో అందరును జూపెదరు.

సభలో ఒడంబడిక

లండన్, ఆగస్టు 3:—అన్నివిషయములందును లండను సభలో ఒడంబడిక కుదిరినది. జర్మనులకు ఆహ్వానమునంపువిషయమై ఆలోచించుచున్నారు.

లండన్, ఆగస్టు 2:—అంతర్ముత్రమండలిసభకు జర్మను ప్రతినిధులను బంపవలెనని జర్మనురాయబారికి మగ్డొనాల్లాగారు ఆహ్వానము నంపిరి.

డొమినియనుప్రతిఃధి

లండన్, ఆగస్టు 3:—నేటి అంతర్ముత్రమండలిసభయందు డొమినియనులతరపున చలలుగారు ప్రాతినిధ్యమునన హించిరి.

మూడవసంఘమువారి సిఫార్సులు

లండన్, ఆగస్టు 3:—వర్తకపు ట్రాడంబడికలను పరిహారములను సరుకులరూపముగ ఇచ్చుటకును జర్మనులు నడుచుకొనునట్లుల జేయుటకు జర్మనులను అడుగవలెను. ఏర్పాటుజేయవలెను. దీనినిమిత్తము ఒక సూక్తును నేర్పాటుజేయవలెను ఇందులో సమానసంఖ్యగ జర్మనులు మిత్రమండలిసభకు బంపవలెను. సరుకులను ఇచ్చుటలో జర్మనులు మోసముజేయుటకు కనిపెట్టుటకుజర్మనులుసామ్యుఇచ్చు ఏర్పాటులోలోపము లేకుండ జేయుటకును ఒక ఏర్పాటును జేయవలెను. నష్టపరిహార విచారణ సంఘమునకు అమెరికను సభ్యునకు ఏర్పాటుజేయబడెను. డాన్ విధానమున అవసరముగు మార్పులను వీరు చేయుటకు అధికారము గలదు. ఎవరైన ప్రభుత్వమువారు మార్పుజేయగోరెదలెనీ జేయవచ్చును. ఈవిషయమై ఏకగ్రీవముగ అంగీకారము కుదురుచున్నను, భిన్నాభిప్రాయము ఏర్పడినను, మధ్యవర్తి సంఘమునకు తెలియజేయవలెను. జర్మను ప్రతినిధులు తత్క్షణము దూర ఆక్రమణనుగూర్చియు 4000 ప్రెంచి బెర్లియం ఇనుపదారి పనివాండ్రను ఉంచిన సంగతినిగూర్చి అడిగెదరనుచున్నారు.

మొదటికమిటీ సిఫార్సులు

లండన్, ఆగస్టు 2:—మిత్రమండలిసభవారు మొదటి కమిటీవారి సిఫార్సులను చర్చింపకనే అంగీకరించిరి. మూడవ కమిటీవారి నివేదికమును కొన్ని మార్పులతో ఒప్పుకొనిరి. నష్టపరిహార సంఘమువారి తీర్మానము ఏకగ్రీవముగ నుండవలెనో లేక బహుళసంఖ్యకులు అంగీకరించిన చాలునో నిశ్చయింపలేదు.

త్వరలో లండనుసభకు జర్మను ప్రతినిధులను బంపవలెనని మగ్డొనాల్లాగారు జర్మనులకు ఆహ్వానము నంపిరి.

జర్మనులు తమధర్మములను నిర్వహింపనిచో

లండన్, ఆగస్టు 3:—డాన్ నివేదికము ప్రకారము జర్మనులు ప్రవర్తింపలేదని మొదటిసంఘమువారు తీర్మానించిరని అమెరికను సభ్యునితో గూడుకొన్న నష్టపరిహార విచారణసంఘమువారి విషయమును నిర్ణయింపవలెననిరి. వీరు ఏకగ్రీవముగ అంగీకరించిరని ఇందులో ఎవరో ఒక కమిషనును అమెరికను అధ్యక్షుడుగల మధ్యవర్తి సంఘమువారికి ని ఇంకొక ఇద్దరు

రు స్వతంత్రము గల్గినట్టియు నిష్పాక్షికమైన సభ్యులుగల సఘమువారిలో ఆలోచింపవలెననిరి. వీరితీర్పు ఆఖరు తీర్పుగ నెంచబడును. నష్టపరిహారసంఘమువారి యేకాభిప్రాయముతో మధ్యవర్తిసంఘసభ్యులు 5 దేండ్ల కొకసారి నియమింపబడెదరు. వీరు చేయనిచో హేసులోనున్న ప్రాపంచికసంఘాధ్యక్షుడు నియమించును. ముందు జర్మనులు అపరాధులని నిశ్చయించినది యపరాధములను విధించుటకు వీలులేదు. ఒకమారు అపరాధమును నిర్ణయించితేని అప్పుడు ఏమిచేయవలెనని ఆలోచించెదరు. ముందు జర్మనులకు 40,000,000 పౌనుల ఋణమునుగూర్చి ఏర్పాటుజేయవలెను.

శాంతిని త్వరలో నేర్పరుచుటకు మిత్రమండలి వారు ప్రయత్నించుచున్నారు. వీలైనంతవరకు మధ్యవర్తులపరముగ భిన్నాభిప్రాయములకు పరిష్కారము జేయబడుకొంటిమి. దీనివలన అందరకును నైతికలాభ ముండును. కాన జర్మనులు తమ సదుద్దేశ్యమును దెలియజేయవలెనని హెరియట్టుగారునిరి.

మగ్డొనాల్లాగారి పలుకుబడి

లండనుసభ జయప్రదముగుటకు మగ్డొనాల్లాగారి పలుకుబడియే కారణమని హెరియట్టుగారు తెలియజేసిరి. మగ్డొనాల్లాగారు గొప్పరాజకీయకీర్తి సభలో జరిగిన తీర్మానములు గ్రేటుబ్రిటను లాభమునకే చెందక ప్రపంచకాంతికి సంబంధించినవి. సంపూర్ణమైతి ప్రబలుచున్నది. శాంతి ఏర్పడు ననిరి.

జర్మనుప్రతినిధులు

సామవారము లండనుకు బయలుదేరెదరు. హెర్ మాన్సు, ప్రెస్సుకల్యాణరు గార్లు వెంటబడెదరు. వీరితో ప్రషియా, బవేరియా ప్రతినిధులు మరియికర నిపుణులు చను తెంచెదరు.

లండనుపత్రికల సంతృప్తి

లండన్, ఆగస్టు 4:—మిత్రమండలి లండనుసభలో మైత్రితో ప్రవర్తింపగల్గినందులకు లండనుపత్రికలకు సంతృప్తిగ నున్నది. కొన్ని ఏర్పాటులు చాల చిక్కులతో గూడుకొన్నవి. ఇంకను జర్మనీలో చర్చించునపుడు ఎన్నియొకట్టులు నెదుర్కొనవలసియున్న దనుచున్నవి.

విరిషు సరిహద్దు తగాదా

మరల వ్యర్థముగుట

బ్రిటిషుప్రభుత్వమువారి చిక్కులు

లండన్, ఆగస్టు 2:—మరల ముందు సభ సేంట్టుల చేయకుండగనే విరిషుసభ వీలిపోయెను. సభాకార్యక్రమమును సభ్యులు అశిరహాస్యముగ నుంచుచున్నారు. కాని వీరుఒకరితో నొకరు అంగీకరింపలేదు. అందుచే ప్రభుత్వమువారు శాసనము జేయబూనెదరు.

నాయకుల సమావేశము

అధ్యక్షులను కాన్గ్రేవుగారు నేడిచుటకువచ్చిరి. తక్షణముడవునింగుబిళ్ల కేసిరి. భావనమగ్డొనాల్లాగార్లతో మాట్లాడిరి. 10 నిమిషములైన తర్వాత మగ్డొనాల్లాగారు నిండుసభ కన్యక్షతను పహించుట కేసిరి. అధినివేత కార్యాలయమున కాన్గ్రేవు భావనగార్లు ప్రస్తావించుచుండిరి. వీరితో ఉత్తర బ్లండు ప్రధానమాత్యుడు మంత్రివర్గము కార్యదర్శియు గలిసికొనిరి. ఏప్రిలులో చెడిపోయిన సభ మొదలు విరిషు నాయకులు కలిసి మాట్లాడుట కిదే ప్రథమము.

అల్పమరతులు

లండన్, ఆగస్టు 4:—సరిహద్దులో ఏనోతప్పలను, లోపములను సవరించుటకే యని విచారణ సంఘమువారి పనిలో మరతును జేర్చిరని సరిహద్దు విచారణసంఘమునియమించుట కిష్టపడుచుమని అల్పమరతురపున లండన్ డిర్క్రెఫ్టు తెలియజేసెను. కాని ప్రభుత్వమువారి రిజియరేషన్ నీయలేమనిరి. కాని ఈవిషయమును ప్రివికవున్నిలుజాడిమలు కమిటీవారికి తెలియజేసెదమనిరి. లండన్ డిర్క్రెఫ్టు ఇష్టపడలేదు. కాని కాన్గ్రేవుగారు ఇష్టముగ నున్నారు.

టెహరాన్ హత్య

అమెరికా కాన్సులు శేషమును అమెరికాకు సైనికగౌరవముతో గొంపొపుటకు యుద్ధనౌక నేర్పాటు చేసిరి.

ఇరాకు పార్లమెంటు

క్రొత్త మంత్రివర్గము - చాలబలమైనది

బగ్దాదు, ఆగస్టు 3:-

ప్రధానామత్తుడు - సామి ఆల్

రక్షకమంత్రి - హమీద్

దేశీయమంత్రి - అబ్దుల్ మజిద్ టెగాలుసదురు

వ్యాయామాభివృద్ధి - రషీద్ అలీగలసి

ఆర్థికమంత్రి - సర్ హెస్సలీసాన్సాన్

పరిశ్రామికమంత్రి - ఇబ్రాహిం ఆల్ ముయిసర్

రాకపోకలపనుల మంత్రి - ముజాహిం టెగా ఫంచీ

విద్యాభివృద్ధి - షేక్ రిఫా ఆలీహాబీబా

ప్రారంభ మంత్రివర్గముకంటే ఇది చాల బలమైనది. వీరు దేశమును శాంతిపరిస్థితులందు ప్రవేశపెట్టగలదు రనుచున్నారు. ఆంగ్లో - ఇరాకు ఒడంబడికను గృహపరపవలసి యుండును. రాజ్యాంగనిర్మాణమునకును, ఎన్నిక శాసనములకును రాజాంగీకారమును బడయకలసియున్నది. క్రొత్తపార్లమెంటు ఎన్నికలు నాల్గేండ్లవరకు సాగును.

విషాదవృత్తాంతము

మెక్సికోలో ఈనెలను అను నామెను ఎవరో విదేశీయవి ద్వేషభావముతో చంపిరిని తెలియుచున్నది. అమెరికా ప్రక్కనకాల్చిరి. బండినుండి పడిపోయెను. చక్రములలో ఆమె శరములు చిక్కుచుండెను. కొంతసేపము ఆమె శరీరము ఈడ్చుకు పోబడెను. ఆమె ముఖము చాలవరకు కోసుకుపోయెను. ఆమె వ్యవహారములను చక్కచెట్టు జర్మను వ్యవస్థాపకుడుగూడ తీవ్ర మనగాయములను బొందెను. సంతకులు 2000 డోలరుల జీతములపట్టితో పారిపోయిరి.

అంగ్లో-సోవియటు

రాయబారములు

లండన్, ఆగస్టు 3:- రాకోవిస్కిగారు లండనుకు తిరిగివచ్చిరి. రాయబారములు ప్రారంభమైనవి.

భారతదేశము

కామన్వెల్త్ లో ప్రశ్నలు

లండన్, ఆగస్టు 4:- సోమవారము 4 వ తేదీని కామన్వెల్త్ లోని ప్రశ్నల నడిగెదరు.

పేజీ బోనుగార్ల సంగతి

ఇటీవల కలకత్తాలో న్యాయయార్థి పేజీగారు బోను గారిని న్యాయస్థానమునుండి నెడలిపామన్న సంగతియు ఈ విషయమై ఆనమ్మతిని జూపుచు జరిగిన సార్వజనికసభను గూర్చియు తెలియునా య ని యు ఈ విషయమై విచారణ సల్ప ను ద్వేషించె ద రాయనియు కామన్వెల్త్ లో ఇండియా సహాయమంత్రిని తర్జిలుగా రడి గెదరు.

డెడ్ బెంగాలు కరపత్రములు

బెంగాలులో హోలీసుఉద్యోగులను రూపుమాపెదమని కలకత్తాలో డెడ్ బెంగాలు కరపత్రములను అంటించిన సంగతినిగూర్చియు, న్యాయమూర్తులకును ముక్తరులకును ఈ కరపత్రములను పంపిణీజేసిన సంగతినిగూర్చియు తెలియునా యనియు దీనికి కారకులగువారలను గనిచెట్టిరా యనియు వారిని అరెస్టుజేసిరా యనియు సర్ చార్లస్ ఏటుగా రడిగెదరు.

పంజాబుపత్రికలు సాంఘికకలహములు

పంజాబులో ఒకసంఘముపై ఇంకొక సంఘమువారికి ద్వేషమును బురిగొల్పువ్యాసములను వ్రాయుపత్రికలను శీక్షించుటకు పంజాబుప్రభుత్వమువారు పూనుకొనుటచే ఇండియా ప్రభుత్వమువారి ద్వేషముమై శాసనమును జేసెదరా యని రిచర్డ్సు గారిని ఏటుగా రడిగెదరు.

కొనెంటుపత్రిక

ను ఇండియాకు రాకుండ నిషేధించిన సంగతి తెలియునాయనియు ఇట్లు చేయుటకు కారణ మెద్దియో రాజప్రతినిధిని కనుగొనెదరా యనియు రిచర్డ్సు గారిని ల్యాన్సు బరీగా రడి గెదరు.

భారతదేశము

స్వరాజ్యమార్గమున నున్నది

కన్నాట ప్రభుని అభయము

లండన్, ఆగస్టు 1:- కార్మిక ప్రతినిధులు ఆలివీయరు ప్రభుని మరల సందర్శించిరి. లాన్సుబరీగారు రాచకీయశయములనుగూర్చి ప్రస్తావించిరి. వీరిసంభాషణ రహస్యముగ నున్నది. ప్రకటించుటకు వీలులేదు. కార్మికపక్షమువారికి ఆలివీయరు, ప్రభుత్వమువారు ప్రత్యుత్తరములు తృప్తికరముగ నున్నవి. కన్నాట ప్రభువొసగిన అభయములను నెరవేర్చెదమని ప్రభుత్వముతరపున ఆలివీయరు ప్రభువు తెలియజేసెను. ఇది కార్మిక ప్రతినిధులకు నచ్చినది.

భారతదేశము స్వరాజ్యమార్గమున బయలుదేరినదనియు భారతదేశమున తనగవ్యవస్థానమును జేరుటకు బ్రిటనుతోడ్పడుటకు కృతనిశ్చయురాలైనదనియు స్వేచ్ఛాప్రజలతోగూడిన బ్రిటిష్ కామన్వెల్త్ లో స్వేచ్ఛాసభ్యత్వము నిచ్చెదరనియు తెలియజేసిరి.

యుద్ధస్థానకసభ

జర్మనుల యుత్సవము

సందర్భమున జర్మనీదేశమును మరల బాగుజేసి యభివృద్ధిచేయవలెనని ఎబర్డు అధ్యక్షులు హెచ్చరించిరి. జర్మనులు తమ స్వీయరక్షణార్థము యుద్ధముజేయవలసి వచ్చినది.

కమ్యూనిస్టులు సభలో అల్లరిచేయుటచే పోలీసువారు అరెస్టుజేసిరి

ఇంగ్లండులోగూడ యుద్ధస్థానకసభ జరిగెను.

అమెరికను వైమానికుడు

వేడుగారు మరల క్రొత్తగ బయలుదేరుటకు కర్కములు కు వచ్చెద రనుకొనుచున్నారు.

నెల్సన్ గారు 8 గంటల 19 నిమిషములలో 500 మైళ్ళు పయన మొనర్చిరి.

భారతదేశపరిస్థితులు

కామన్వెల్త్ లో ప్రత్యుత్తరము

(ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రత్యేకతంతివార్త)

లండన్, ఆగస్టు 5:- పంజాబులో వార్తాపత్రికలు ఒక తెగవారికి ఇంకొక తెగవారిపై ద్వేషమును బురిగొల్పు సంగతిలను ప్రకటించకుండ ఇండియా ప్రభుత్వమువారు శాసనములను చేయ నాలోచించుటకు కారణము గనిపించదని ఏటుగారి ప్రశ్నకు రిచర్డ్సు గారు ప్రత్యుత్తరము నిచ్చిరి.

క్రొత్త ఢిల్లీని అలంకరించుటకు బొంబాయి చిత్రకళా పాఠశాలయందు ప్రత్యేక ప్రఖ్యాతిని గడించిన భారత చిత్రకారులకు ఏల పని ఇచ్చి నియమింపలేదని కామన్వెల్త్ లో థామస్ విలియంసు గారు తనకు తెలియదని ఇండియా సహాయమంత్రి ప్రత్యుత్తరము నిచ్చెను.

కొనెంటుపత్రిక

ను ఇండియాకురాకుండ జేసిరో ఇండియాప్రభుత్వము వారి చర్యను తెలియజేయమని యడుగుట సమంజసముగాదని ల్యాన్సుబరీగారికి రిచర్డ్సు గారు ప్రత్యుత్తరమునిచ్చిరి.

వైమానిక ప్రమాదము

విమానము నడుపువాడు చనిపోవుట

సిద్ధా, ఆగస్టు 4:- నెం 28 వ దశము లో ని ఒక డిప్లొమైట్ యాయుధయమున పిసావరువద్ద పగిలిపోయెను. టైలరు స్టేంకె ఆఫీసరు డి. యంగ్ మార్గిచనిపోయెను. విమానములో ప్రయాణికు లెవ్వరును లేరు. ప్రమాదమునకు కారణము ప్రస్తుతము తెలియదు. విచారణ జరుగుచున్నది.

(ఆ. ప్రె)

సంస్కరణ విచారణసంఘము

ప్రథమసమావేశము

సిద్ధా, ఆగస్టు 4 - సంస్కరణ విచారణసంఘము ప్రథమసమావేశము నేడుజరిగెను. సర్ అల్ఫ్రెడ్ గాండ్లరు ముఖ్యమంత్రిగారు అధ్యక్షత వహించిరి. సభ్యులందరూ వచ్చియుండిరి. కమిటీ వారు అనుసరింపవలసిన విధానమునుగూర్చి ప్రథమమున రెండు గంటలసేపు విచారణ జరిగెను. సాధారణముగా సాక్ష్యము బహిరంగముగానే తీసికొనబడుననియు పత్రికాసంబంధము గాని ప్రజలలోయెవరులుగోని యిష్టమైనవారునచ్చి మాడించుననియు తీర్మానింపబడెను. స్థానిక ప్రభుత్వమువారు పంపు బాలులను బట్టియు యిదివరకేవచ్చి సభ్యులకు పంచిపెట్టబడిన సాక్ష్యమును బట్టియు విచారణపవలసిన విషయము లేమైననో విచారించుటకును సాధారణచర్యను సాగించుటకును రేపు కలిసి కొనుటకు కమిటీవారు తీర్మానించిరి. ఇదివరలో మంత్రులుగా నుండి మన్యరాష్ట్రములనుండివచ్చిన యస్. యస్. చిత్తపీఠురావు బహదూర్ యస్. కె. కేల్కరుగార్లనుండి గురువారం శనివారములలో సాక్ష్యమును పుచ్చుకొనెదరు. (ఆ. ప్రె)

వాతావరణస్థితి

1924 ఫం ఆగస్టు నెల 5-వ తేది మంగళవారము

జిల్లా ముఖ్య నగరములు	అల్పభిక్షావస్థము 24 గంటలలో	అధ్యభిక్షావస్థము 24 గంటలలో	వర్షము 4	జూలై 1-వ తేదీనుండి వర్షము	సాధారణముగా సరిగ్గా పరియు మొత్తము
గోపాలపురం	82.9	74.6	0.42	8.85	44.96
విశాఖపట్టణము	81.8	76.2	0.68	4.88	0.00
కాకినాడ	81.5	75.3	0.28	6.84	89.09
మచిలీపట్టణము	83.2	74.1	0.58	9.91	41.59
కర్నూలు	86.7	72.6	0.24	8.29	26.01
బళ్లారి	87.1	75.9	...	2.89	20.51
కడప	92.5	81.2	...	4.94	81.28
నెల్లూరు	94.2	82.8	...	8.85	87.98
మద్రాసు	100.0	88.4	...	9.08	50.74
కడలూరు	101.5	82.2	...	2.88	52.94
సేలము	96.1	75.7	...	6.74	89.80
కోయంబత్తూరు	85.7	75.5	...	19.27	22.29
తిరుచనాపల్లి	98.0	80.9	...	0.18	88.18
నాగపట్టణము	97.6	81.8	...	0.67	54.98
మధుర	98.2	78.1	...	8.79	88.58
పాంబుర్	89.4	78.3	...	0.42	87.00
తిరునల్వేలి	...	...	...	2.23	28.84
తిరువేలూరు	82.1	76.8	0.02	48.58	64.51
కొచ్చిన్	85.6	78.9	...	95.72	114.51
కాలికట్టు	87.8	78.1	0.82	100.08	117.16
మంగళూరు	88.4	77.1	0.42	95.07	125.68
బెంగళూరు	81.8	65.4	0.01	8.54	86.87
మేర్ కార	10.0	62.6	0.05	16450	125.46
కొడైకనల్	68.9	52.9	...	17.65	62.18

సర్కారులు: - వర్ష పాతమంతటను గలదు. మచిలీపట్టణములో 0.98 విశాఖపట్టణములో 0.68 గోపాలపురంలో 0.42 కాకినాడలో 0.28 వర్షించెను. మేఘములు దట్టముగ నున్నవి. గోపాలపురంలో ఆర్ద్రత ఎక్కువ. పగటివేడిమి రాత్రివేడిమి రెండుండి 8 డిగ్రీలు చాల తక్కువ.

దక్కన్: - కర్నూలులో 0.24 వర్షించెను మేఘములు విస్తారముగ నున్నవి. కడపలో, ఆర్ద్రత తక్కువ. పగటివేడిమి 21 నుండి 4 డిగ్రీలు తక్కువ. కడపలో రాత్రివేడిమి రెండు డిగ్రీలు ఎక్కువ.

కర్నాటకము: - నెల్లూరులో ఆకాశము పలచగ మేఘములతో గూడుకొన్నది. తక్కినచోట్ల మేఘములు దట్టముగ నున్నవి ఆర్ద్రత అంతటను తక్కువ. శీతోష్ణస్థితులు రెండు నుండి 7 డిగ్రీలు ఎక్కువ.

ఉత్తరమధ్యదానుతీరమున వర్షము మరింతవచ్చును యస్. ఆర్. సామ్రా. వాతావరణ శాస్త్రజ్ఞుడు, మద్రాసు.

జూలై 20

ఆంధ్ర విశ్వవిద్యాలయము

సలహా యము

ఆంధ్ర విశ్వవిద్యాలయస్థాపన కీర్తనము యుక్తమైన దని నిర్ణయించబడవలసి యున్నది. ఒక నిర్ణయమునకు వచ్చుటకు పూర్వము సాధక బాధకముల చక్కగ నాలోచింపవలయును. కృష్ణాజిల్లావారు వారి జిల్లాలోను, గోదావరివారు రాజమహేంద్రవరముందును, ధనసహాయముకొరకు ప్రభుత్వమువారు విజయనగరమునందును నూచనలు చేయుచున్నట్లు ప్రతికలద్యారా తెలియుచున్నది. ప్రస్తుతము గవర్నమెంటు కొకకాల యుండుటయు, గౌరమానీతీరమున నుండి పూర్వ మొకప్పుడు ఆంధ్ర ప్రభువులకును పండితవర్గమునకును స్థాన మై యుండుటయు తప్ప, రాజమహేంద్రవరమును కొరవారికి వేరేచూలొచనలున్నట్లు కన్పడుటలేదు. మహారాజావారి ధన సహాయార్థము విజయనగరమును కొరవలయు సమంజసముగ కన్పింపట లేదు.

ఆంధ్ర రాష్ట్రమున గాని మరి యే యితరరాష్ట్రమున గాని ధనలోపముచేత నేసంస్థయు చెడియుండలేదని మన మెరుంగుదుము. ఆంధ్ర విశ్వవిద్యాలయము జాతీయవిద్యాపద్ధతు లైన స్థాపించబడునెడల ప్రతిహేంద్రుడును తనకు తోచిన రీతిని సహాయముచేయ నున్నట్లునుగ నుండునని చెప్పట సాధనము కాదు. నవీనవిద్యాపద్ధతుల ననుసరించనిదియు, ఆంధ్రుల వ్యక్తిత్వమును ప్రజ్వలింప చేయజాలనిదియు, ఆంధ్రభాషా నేపథ్య తోడ్పడజాలనిదియు, ఆంధ్రులబుద్ధిని వికసింపచేయ జాలనిదియు నగు విశ్వవిద్యాలయము ఆంధ్రదేశమున ప్రస్తుతము ధనమును చెచ్చించి స్థాపింపయత్నించి టనవసరమని చెప్ప సాహసించుచున్నాను.

అట్టి విశ్వవిద్యాలయము ప్రస్తుత కమయనున బెజవాడకంటె మంచిస్థలమున నేర్పాటు చేయజాలము. భాషాప్రయుక్తముగ రాష్ట్రాభివృద్ధి నుండెన్నడైన కలుగునో నయ్యది బెజవాడకంటె శ్రేష్ఠమును ముఖ్యపట్టణముగ నలంకరింపకొన జాలదు. ఉత్తరసర్కారులవారికిని నిజాంరాష్ట్రాధ్యక్షులకును, నెల్లూరు చిత్తూరుజిల్లాలవారికిని, పశ్చిమాంధ్రదేశీయులకును, బెజవాడకంటె నందు బాటు లో నున్న స్థలము మరియొకటి కానరాదు. పెద్ద వర్తకస్థానము. ఆంధ్రజిల్లాలకు నున్ననున్నది. కృష్ణానదీతీరము. తక్కిన ప్రాంతములకు యుక్తముల రైలుసౌకర్యములు కలవు. వరంగల్లునుంచి ఛాందా వరకు రైలుమార్గము పూర్తియగునో మద్రాసు శిల్ప మెయిలు బెజవాడనుగూడ బోవును. అన్నిటికంటెను ముఖ్యమైనది, ముఖ్యపట్టణమున నుండవలసిన లక్షణములు బెజవాడకు చాల కలవు. పర్యటకేసులు పట్టణమును కాపాడుటకు మంచి యోగ్యతరమైన స్థలము. మిలిటరీ యుద్ధోగస్థు లింతకంటె మంచిస్థలమును ఆంధ్రదేశమున దేర్చినజాలరు. చాల వేడి ప్రదేశముని చెప్పవచ్చును. కాని పంజాబు, మధ్యరాష్ట్రముల కంటె ఉష్ణప్రదేశముకాదని యనుభవమువలన చెప్పవచ్చును. ప్రకృతిని మానవస్వభావమున కుపయోగముగ మార్చుకొను నీరొజులలో ఉష్ణప్రదేశములలో నివసించుటకు తన సౌకర్యముల చేసికొన జాలకపోము. ఇన్ని యేర్పాటులు గల బెజవాడను విడిచి ఉత్తరముననుండి పశ్చిమాంధ్రుల కందుబాటు లోలేని ఏరాజమహేంద్రవరములోనో విద్యాపీఠమును స్థాపించుట సమంజసముగ కన్పడుటలేదు. ఆంధ్ర విశ్వవిద్యాలయ స్థాపన కేంద్రకాలమునుండియో మన మాందోళన చేయుచున్నాము. ఇంతవరకు ఫలితము దక్కలేదు. ఒక్క విశ్వవిద్యాలయనకే డబ్బూరకు వెళుట ప్రభుత్వమువారిని మరియొక విశ్వవిద్యాలయస్థాపనకు ప్రోద్బలము చేయజాలము. కాబట్టి స్థాపించబడు నొక్కటియైనను, అందరకును అందుబాటులోనుండుటకు వీలైన స్థలమున నేర్పాటుచేయుట నుంచిది. ఆ స్థలము బెజవాడయే అయిన బాగుండును. ఇదియే యాంధ్రరాష్ట్రముయొక్క ముఖ్యనగరముగనుండిన విశ్వవిద్యాలయము మరింతగ శోభిల్లును. కాబట్టి ఆంధ్రులందఱును ఏకగ్రీవముగ బెజవాడ విశ్వవిద్యాలయమునకు తగినస్థలముగ నిర్ణయించుదురని నా నమ్మకము.

పర్యవసేని నారాయణరావు చౌదరి, కవులవరము, కృష్ణాజిల్లా. 2.8.24.

తీర్మానం ప్రకారం భాగీస్థానములకు యెన్నికలు యీ నెల ఖరులోగా జరుగునట్లు చూడవలెను. వడ్లమూడి ముక్తేశ్వర ప్రసాదరావు జిల్లాసంఘకార్యదర్శి.

గుంటూరుజిల్లా కాంగ్రెసుసంఘసభ్యులకు విజ్ఞప్తి గుంటూరులో 2. 2. 24 జరిగిన జిల్లాకార్యనిర్వాహకసభలో చేయబడిన యాక్రిందితీర్మానమును జిల్లాసంఘసభ్యులందఱు ఆచరణలో పెట్టువాల్సింది:—

తీర్మానము

“జాంధిమహాత్ముడు త్వరలో ఆగ్రదేశమునకు రానున్నాడని గనుక, ప్రతిజిల్లా సంఘసభ్యులూ, యిదివరకు వరుసచేసిన గాక “నొక మాసం దినములలోగా కనీసముయేబడి “రూపాయలైనను గాంధీపూజానిధికి వందా” ఏనూలు చేయవలెనని యాసభవారు ప్రార్థించుచున్నాడు”

వడ్లమూడి ముక్తేశ్వర ప్రసాదరావు.

జిల్లాసంఘకార్యదర్శి.

విశాఖపట్టణముండుట వాస్తవ్యులకు విజ్ఞాపకము.

కళాభివృద్ధి జిల్లాబోర్డుకు సరికేరట్టు తాలూకాలో స్థానం నన్నొక భువ్విగా 26.7.24 తేదీని యెన్నుకొనబడినట్లుగా తాలూకాబోర్డుతో సుమారు నాలుగు సంవత్సరముల యనుభవము కలిగియున్నాను. నానుభావశక్తిగా పాటుబడితిని. నూతన యేర్పాటులన యింకా నెక్కువగా పనిచేయు నుత్సాహము కలిగి యున్నాను. మండలసభలందఱూ సహాయపడి భోగట్టా అందించుచుండిన గాని ప్రజలకు సుపైక్షరముగా పనిచేయ జాలను జిల్లాయొందెచ్చటి ప్రజలుగాని బోర్డుతో సంబంధించినవి. మయవలలో తమకిబ్బందులు గలవని తెలిపినవో నేను ప్రదేశము చూచిదరికించి ఉచితమునతోచినవిషయము లన్నియు బోర్డు యొడుట పెట్టుటకు సిద్ధముగా నున్నాను.

ఈసభ్యవ్యవహారములను గౌరవముని భ్రాంతి నొందక ప్రజలకు నిజమైన సౌఖ్యమున నేనే నమ్మకముతో పాటుండి పనిచేయుదునని మండలవాస్తవ్యులందఱకు ఇందుములముగా ఖరారుచేయుచున్నాను.

ఈఅవకాశము నానుగలుగజేసిన సరికేరట్టుతాలూకా బోర్డుసభ్యులకు నా పృథవిపూర్వకమందగము లర్పించుచు మిగులకృతజ్ఞుడనైయున్నాను.

ప్రజాక్షేమముగరిగానుండుకొని ప్రజా సేవచేయుటకు నులయుననోభ్యుమును యుత్సాహశక్తిని పెంపొందించి తరీర్రాముఘ్యము గూడదయచేయుమని స్పష్టమ ప్రరతనగు జగదీశ్వరుని పృథవిపూర్వకముగా ప్రార్థించుచున్నాను.

చోడవరం, 2.8.24. లే.పా. భీమశంకరం.

గుంటూరుజిల్లా కాంగ్రెసు సంఘమునకు ఎన్నికలు

గుంటూరుజిల్లా కాంగ్రెసు కార్య నిర్వాహకసంఘము వారు 20-2-24 న గుంటూరులో జరిగినసభలో ఎన్నికల విషయమై చేసిన సెం 20 రు తీర్మానమును అందరికిని తెలియగలందులకు ఈక్రింద ప్రకటించడమైనది:—

తీర్మానము

“జిల్లాసంఘసభ్యుల యెన్నిక నిబంధనలలోని 2 న నిబంధనలో నిర్ణయించబడిన స్కేలు ప్రకారం, జూలై ఆఖరు వరకు ఏర్పడు సంఘములనుబట్టి, యేభీర్కాలో వైనను సభ్యత్వ స్థానములలో ఖాళీలున్నయెడల, ఆభీర్కాలో యిది వరకే యెన్నుకొనబడిన సభ్యులు ఒకరికంటె యెక్కువయున్నయెడల, సదరు ఖాళీ స్థానములకు సభ్యులను వారే యెన్నుకొనవచ్చును. ఆభీర్కాతరపున యిదివరలో నొకరు మాత్రమే సభ్యులున్న గాని, అసలే సభ్యులు లేకపోయినగాని, ఆభీర్కాకు యెన్నుకొనవలసిన కొరడలా సభ్యులను ఆతాలూకాలో లోగడ యెన్నుకొనబడిన సభ్యులందఱును కలిసి యెన్నుకొనవలెను ఈయెన్నికలు భీర్కా లేక తాలూకాలవారు ఆగను నెలఖరులోగా జరిపి, జిల్లాసంఘమునకు తెలియజేయవలెను. కార్యదర్శులు 20-2-24 న చేసిన ప్రకటనలో జిల్లాసంఘసభ్యుల యెన్నికలను గురించిన భాగమును రద్దుచేయవలెనని

పై తీర్మానములో చెప్పబడిన 20.2.24 న తేది ప్రకటనప్రకారం జిల్లాసంఘసభ్యులమునకు అభ్యర్థులుగ నిలువదలచినవారు జిల్లాసంఘమునకు దరఖాస్తులను పంపవచ్చునట్లేదు. అట్టివారు తమ తమ భీర్కా, లేక, తాలూకాలోని జిల్లాసంఘసభ్యులవలన ఖాళీస్థానములకు యెన్నుకొనబడుటకు ప్రయత్నించవచ్చును. తాలూకావార్డులను, ప్రచారకులున్నా పై

వృత్తాంతలేఖలు

పార్వతీపురం

(ఒకవిలేఖరి)

తెలకుగ రి నిర్వాహదినము

శ్రీయుతులు మల్లావర్ణుల రామమూర్తి పంతులుగారు, సాలూరునుండి తెలకుగారి నిర్వాహదినమునకు ముందుగా మాడు దినములయి వచ్చి యీ గ్రామంలోఉండి వర్తకసంఘము వారిని ఇతరులను ప్రోత్సహింపగై నిర్వాహదినమున ఉదయము భజనలలో ఊరేగింపు కావించి బీదలకు అన్నదానము జరుగునట్లు ఏర్పాటు చేసి 201 మంది బీదలకు అన్నదానమును అన్నదానము ముగిసినపయిన స్వరాజ్య మయిగానంబద్ధ బహిరంగసభ గావించి. ఈ సందర్భమున బ్రాహ్మణులకు 10 మందికి అన్నదానముగూడ జరిగించిరి. ఇందున అయ్యే సామగ్రి పప్పు ఉప్పు బియ్యము వంటివెవలెనైరాలు వైశ్యసంఘమువారు సప్లయచేసినారు. బహిరంగసభాసంతరమున తిరుగా గ్లాసులయిట్లతో ఊరేగించి స్వరాజ్య ఆశ్రమమునకు చేరిరి. ఈకార్యము నడుపుటకు శ్రీ కర్తి రామకృష్ణారావుగారు (యెలమంచిలి) శ్రీ టంకాల వెంకట్రాజుగారు, శ్రీ రామాయణం వెంకట్రావుగారు, శ్రీమంత్రాల లక్ష్మీవరసింహం గారు, వారి సతీమణి, శ్రీ రామనీతమ్మగారు శ్రీ కలబలి లక్ష్మీవర్మగారు ఈపనిని పూర్తిచేసిరి. — బహిరంగసభలో శ్రీ మల్లావర్ణుల రామమూర్తిగారు మంత్రాల లక్ష్మీనరసింహం గార్లు తెలకు మహాశయుని జీవితచరిత్ర సాంత్వముగా నుపన్యసించి ప్రజలకు నచ్చబలికినారు.

విజయనగరము

(ఒకవిలేఖరినుండి)

ఖద్దరుప్రచారము

ఆగస్టు 2:—గత రెండుమాసములనుండి ఈయూర ఖద్దరువ్యాపకము అభివృద్ధిలో నున్నది. కాంగ్రెసుతరపున నియమింపబడిన ప్రచారకుడు విశిషిఖిరి బయలుదేరి అమ్మటలో విశేషముగా బట్టలు చెల్లుబడి కాబడుచున్నది. నెలకు రూ 500 పైమొత్తము విలువ గల బట్టల ఒక్కకాంగ్రెసు వారిచే నమ్మబడుచున్నది. ఇంకా వర్తకులగర్గర మాడ పూర్వముకన్న హెచ్చు విక్రయింపబడుచున్నది.

ఆంధ్ర భారతీరులు

వీరియాజమాన్యముక్రింద శ్రీయంత ఆచంట వెంకటరా యసాంఖ్యాతన తర్కగారు దేవీప్రాసాదములూ నాలుగు ఉపన్యాసములు, నాటకరససభిషయమై ఒసంగిరి. ఇంకను నాలుగైదుసార్లు ఈవిషయము ముచ్చటించవలచిరి. పురజనము ఖ్యలు ఈసభలకు దయచేయుచుండిరి. పూర్వకాలమున నాటకరచన, రసములు, భావములు, వాటిపాఠ్య, ప్రాంధములలో రసప్రస్థి, రసాభాసములు, ఎట్టిరసములు అంగీఅంగములుగా నుండనోవనో మున్ననవిషయముల తెలియబరచిరి. పాశ్చాత్య నాటకములే చగువు మనవిద్యాధులకు మనపూర్వుల కళాకాశల్యము తెలియజేయుటకు ఇట్టి ఉపన్యాసములు జరగుట సమంజసముగా నున్నది.

వాణివిలాస సభ

30.7.24 రాత్రి వైసభవారు ‘చింతామణి’ నాటకమును ప్రదర్శించిరి. వర్షము వలుపుర కుత్సాహభంగము గా వించినది. కాని పదిగంటలకు పెండాలు చాలమట్టుకు ప్రేక్షకులచే నిండియుండెను. భనానీశ్వరునిపాత్ర ధరించిన కె. చంద్రశేఖరముగారు సుష్టి నెట్టిపాత్రధరించిన శ్రీ రామమూర్తిగారు ప్రేక్షకుల మెప్పునవలసిరి. ఈశ్రీరామమూర్తిగారు విమానకుడుగానూడ తరుచు పనిచేయుచు జనమును రంజింపజేయుచుండును. చంద్రశేఖరముగారియొక్క నటనాకాశల్యమునకు మెచ్చి పురజనుల శరపున, కంపెనీ తరపున కెయిటి సినిమా మేనేజరుగారు ఒక బంగారు పతకము బహుమానముగా నొసంగవలసిరి.

కాకినాడ తాలూకా కాంగ్రెసు సంఘము

తీర్మానములు
(స్వీకరించినవి)

జూలై 20:—ఈనెల 28 వ తేది మధ్యాహ్నము 2½ గంటలకు కాకినాడ తాలూకా కాంగ్రెసు సంఘముయొక్క సాధారణ సమావేశము 19 వసతి సభ్యులతో ప్రారంభింపబడినది. సమావేశమైన సభ్యుల రానందున శ్రీయుత బులుసు సాంబ మూర్తిగారు సభాధ్యక్షులుగా నెన్నుకొనబడిరి. ఈక్రింది తీర్మానములు చేయబడినవి.

అచ్యుతరామరాజుగారి కుటుంబమునకు సానుభూతి

1. సహాయనిరాకరణోద్యమ ప్రారంభమునుండియు కాకినాడ తాలూకా కాంగ్రెసు సంఘసభ్యులుగా నుండి వేత నేవదీసిన శ్రీ బుద్ధరాజు అచ్యుతరామరాజుగారి ఆకాల బల వస్త్రధారణకు చింతిల్లుచు వారి కుటుంబమునకు సానుభూతి వేలబుచ్చుచు వారికి ఆర్థికాంతి నొసగగాక యని యాసభ వారు పరమేశ్వరుని ప్రార్థించుచున్నారు.

ఏకగ్రీవముగా ఆమోదించబడినది.

నూతన సభ్యుల రాండు

2. శ్రీమతి బాలాంత్రపు శేషమ్మగారిని, మాడభూష చూడమ్మగారిని తాలూకా కాంగ్రెసు సంఘములో సభ్యుల రాండుగా నెన్నుకొనడమైనది. ఏకగ్రీవముగా అంగీకరింపబడినది. ఆడిటరు బోర్డు

3. శ్రీయుత గుణపూడి కామేశ్వరరావుగారిచేత యీ సంఘముయొక్క 1923 సం॥ కడపటిమాసముల లెక్కలు తేలి ఖరీదయబడి నివేదిక పంపబడినది. అంతకు పూర్వపు లెక్కలు ఆవిర శేత తిరిగిచేయబడి ఆమోదించబడినది. ఈ 1923 సం॥ లెక్కల నివే దిక సభవారే నంగీకరింపబడినది. అందు యియ్యబడిన సలహాల వైసభ వారి తీర్మానము తేలిరి:—(అ) తిరిగిచేయబడిన సలహాలు సాధ్యమైనంతవరకు అమలులో పెట్టబడినవి. (ఇ) ప్రస్తుత మున్న ప్రాపంచికాన అనుసరించి భిక్షుసత్తా ఆవర్ణ మనుపటి కంటె పూర్తితీరినట్లు తెలియపరచుచు ఉంచుటకు ఏర్పాటు చేయబడినది. (ఉ) శ్రీలకాంగ్రెసు సంఘముయొక్క ఆస్తిని గురించి కాకినాడ తాలూకా కాంగ్రెసు కార్యదర్శి శ్రీల కాంగ్రెసు కార్యదర్శినితో సంప్రతించి వివరములను నివేదింప నియమించబడినారు.

4. తిక్కనవిషయములు అనగా లిల్లు, దరఖాస్తులు, జమాఖర్చులు కార్యనిర్వాహక కర్మలవారి యెదుట పెట్టుటకు తీర్మానింపబడినది. వారికి అధికారమియ్యడమైనది.

రాజనామాలు

మహ్మద్ సాలార్ పెరిష్ సాహేబుగారు తమ సంసా ధ్యక్షతవపమ కిచ్చిన రాజనామా అంగీకరించడమైనది.

5. శ్రీయుత నేత్రకంటి శ్రీనివాస కోనేటిరావుగారి యొక్కయు, లక్ష్మరాజు సుబ్బారావుగారి యొక్కయు కాంగ్రెసు సంఘ సభ్యత్వములకు యిచ్చిన రాజనామాలును అంగీకరించడమైనది.

6. కాకినాడ తాలూకా కాంగ్రెసు సంఘముయొక్క కోశాధిపతియగు శ్రీయుత నేత్రకంటి శ్రీనివాసకోనేటిరావు గారు తమపదవికి యిచ్చిన రాజనామాను అంగీకరించడమైనది.

7. పాపపూడి సత్యనారాయణగారి కార్యదర్శి పదవికిని సభ్యత్వమునకును యిచ్చిన రాజనామాపై గుమారు రెండుగం టలకేపు సభలో చర్చజరిగెను. తీర్మానము లేదియును లేకుండ సభ 9.15 గంటలకు ఆపుచేయబడినది.

కార్యనిర్వాహక వర్గముయొక్క సభ

ఇది 5 వసతి సభ్యులతో 29 వ తేది 2½ గంటలకు కావించబడినది. ఈక్రింది తీర్మానము చేయబడినది.

శ్రీయుత పాపపూడి సత్యనారాయణగారు కార్యదర్శి పదవికిని, సంఘాధ్యక్షత్వపదవికిని యిచ్చిన రాజనామాను అంగీ కరించుటకు సంఘమువారికి సిఫార్సుచేయుచున్నారు.

విదవ సత్యనారాయణగారు సభనుండి వెళ్లిరి.

సాధారణ సమావేశము

విదవ సాధారణ సమావేశము జరిగెను. హాజరు 12 వసతి.

రాజనామా

1. శ్రీయుత పాపపూడి సత్యనారాయణగారు కార్య

దర్శి పదవికిని, సంఘాధ్యక్షత్వపదవికిని యిచ్చిన రాజనామాను అంగీకరించడమైనది.

నూలుపడకుట, బహిష్కారములు

2. అహ్మదాబాదు కాంగ్రెసు సంఘ సభలో జరిగిన ట్టియం ఆంగ్రెస్ రాష్ట్ర సమావేశములోను గోదావరి జిల్లా సంఘ సభలోను ఆమోదించబడిన ట్టియం నూలుపడకుట తీర్మానమును బహిష్కార తీర్మానమును యీ సంఘమువారు అంగీకరించుచు సంఘసభ్యులనందరను ఆ తీర్మానములను ఆచరణలో పెట్టుటకు కోరుచున్నారు.

3. అఖిల భారత కాంగ్రెసు సంఘమువారు అహ్మదా బాదు సభలో చేసిన తీర్మానము ననుసరించి ప్రతి తాలూకా కాంగ్రెసు సభ్యుడున్న తాను స్వయంగా పదికిన 2000 గజ ములకు తక్కువగాని దారము ఆగట్టు 10 వ తేదీలోపుగా కాకినాడ కార్యాలయమునకు పంపప్రార్థించుట.

ఆదారము సరాసరిగానుండి చక్కని పురిగలిగిన 10 నెంబరుకు తక్కువకానిదయి యుండుటకు ప్రయత్నము చేయ వలెను. నాలుగడుగుల చుట్టుకొలతగల విచ్చిలలో దారమును పంపగోరుచున్నారు.

అనారోగ్యమువలనను నిరంతరము సంచారముచేయుట వలనను తప్ప ప్రతిదినమును అరగంటకు తక్కువగాని కాలమున మీరు స్వయంగా నూలుపడకువలెను.

ఖాళీలకు ఎన్నికలు

4. (క) శ్రీయుత బులుసు సాంబమూర్తిగారిని యీ సంఘాధ్యక్షులుగా నెన్నుకొనడమైనది.

(చ) శ్రీయుత మండపాక రంగయ్య నాయుడుగారిని కార్యదర్శిగా నెన్నుకొనడమయినది.

(ట) కార్యదర్శియగు శ్రీయుత మండపాక రంగయ్య నాయుడుగారిని కోశాధిపతిగా గూడ ఎన్నుకొనడమైనది.

(థ) కాకినాడ తాలూకా కాంగ్రెసు సంఘపు సభ్యులు గోదావరి జిల్లా కోఆపరేటివ్ బ్యాంకింగ్ యూనియన్ కి మిటెడు సంఘములో యీ సంఘముచేర డిపోజిటు చేయుటకును అసల రము వెంబడి విడుదల చేయుటకును (తీయుటకును) కోశాధి పతియగు శ్రీయుత మండపాక రంగయ్య నాయుడుగారికి అధికారమియ్యడమైనది. ఉల్లి గుణపూడి కామేశ్వరరావుగారు, చి గరిమెళ్ల సత్యవీరభద్రరావుగారు. ఏకగ్రీవముగా అంగీకరించడ మైనది.

5. కార్యనిర్వాహక కర్మలలోని ఖాళీలకు యీక్రింది వారిని యెన్నుకొనడమైనది:—(1) గుమ్మడిపల్లె సుబ్బారావు (చూ నాం) (2) కోటపల్లి చిర్రుపల్లిపల్లిరావు (3) వేమగంటి సాపాయపల్లి (కాకినాడ) (4) దున్నా కమలనాథయ్య (యా నాం) గారు.

కార్యనిర్వాహక కర్మలలో అధికారసభ్యులుగాక అసభ్య కార్యదర్శులు 18 గురు ఉండుటకు తీర్మానించడమైనది.

6. కాకినాడ కార్యదర్శులగు నందూరి నరసింహారావులు గారిని దుర్గబుద్ధ కార్యదర్శులగు నందూరి అచ్యుతరావుయ్య గారిని సామాన్య సమితి సభ్యులుగా నెన్నుకొనడమైనది.

నూలుపడకు యోర్పాటు

7. (I) కాకినాడ మ్యూనిసిపాలిటీలోనున్న తాలూకా గ్రామములలోనున్న నూలుపడికించుటకు 200 రాట్లలను నిధి ముచేయించి యోర్పాటుచేసి నూలుపడికించుటకు యోర్పాటు చేయబడినది.

(II) ఈ దిగువనవారికి రాట్లములు ఎడవుగా నివ్వవచ్చును:— కాంగ్రెసు సమితియగు నూలు ఉచితముగా వడికియిచ్చేవారు (చ) కాంగ్రెసు నిమిత్తము పీసె 1 కి రూ 0.12.0 మొదలు కొని రూ 1.0.0 వరకు రకమువారీగా కూలిని పుచ్చుకొని నూలుపడికియిచ్చేవారు. (ట) బహిష్కార ప్రకారం కాంగ్రెసుకు వారమునకు పంపుటకు తక్కువగాకుండ అమ్మేవారు. (థ) తప్ప కంటా ప్రతిదినము నూలుపడి కేటట్టు అగ్గిపుడు కార్యదర్శి నిర్ణయించు ధీమతు. (ప) కాంగ్రెసు సంఘముకు వచ్చు వస్తుకు నూలు సేయించి నిమిత్తము శ్రీల కాంగ్రెసు సంఘములోని వ.గ్గులు వెంటనే పనిచేయుటకు యోర్పాటు చేయ వలెను. ఆపాక మరమ్మతునిమిత్తము రూ 40.0.0 లు కాంగ్రెసు చేయబ డినది. (క) దుర్బావరి ఒక నూలు కేర్మగారిని డిసెంబరు నెలా రువరకు నెల 1 కి రూ 3 రెలు వేతనమువీడ స్థానిక ప్రచార కమిటీగా నియమించబడినది. (జ) అనవరము వెంబడిని నెల 1 కి రూ 20 లకు మించనివేతనముపైన ఒక ప్రద్రంగిని నియమించ బడినది.

భిక్షువుల వ్యాపి

8. గమ్మడిపల్లె వెంటనే బ్యాంకు గారు కోరిన ప్రకారము యీ నాం చుట్టుపట్ల భిక్షువులను నిమిత్తము రూ 200 లు ఆపవగా యిచ్చుటకు తీర్మానించడమైనది. ఈసామ్యు డిసెం బరు నెలాఖరులోపున తీర్చుటకు కోరుచుచున్నారు.

భిక్షురములు

9. ప్రచారకుల పనిజరచుట నిర్ణయించుకొని పనిచే యిందుకొనుటకు అగ్గిపుడునీకి, కార్యదర్శికి, పూర్ణాధికార మియ్యడమైనది.

10. తాలూకా కాంగ్రెసు సంఘము సమావేశము అయిన రోజుల తప్ప మిగిలిన సమయములందు తాలూకాపనిని పూర్తి గా నిర్వహించుటకు కార్యనిర్వాహక కర్మలనునకు పూర్ణాధికార మియ్యడమైనది.

విదవ 20 వ తేదిని మధ్యాహ్నము రెండుగంటలకు కార్య నిర్వాహక కర్మ మిగిలినవిని యావత్తు పూర్తి చేయుటకు సమావేశమునకు సభ ఆపుచేయుటైనది. కాని కార్యనిర్వాహక సమావేశము అనూన పంఖ్య లేక పోవుచేత కావించబడలేదు

పంజాబు శాసనసభ

మాల్వీ సభక ఆలీఖానుగారి విడుదల తీర్మాన మ గీతరించబడుట

ప్రభుత్వ ప్రాతికూల్యము

లాహోరు, ఆగస్టు 4:—నేడు పంజాబు శాసనసభ 99 వ సమావేశము ప్రారంభమయ్యెను. అప్పుడు అసభకార సభ్యులు లాహోరులో జమీందారుల ప్రతిఘటనలను వ్యవస్థాపకులు నగు మాల్వీ జభక ఆలీఖానుగారిని విడుదల చేయునలెనని దెన్నిన తీర్మానమునకు ప్రభుత్వమువారు ప్రతిపక్షముగ నున్నను రిర మంది అనుకూలముగను 20 మంది ప్రతిపక్షముగను నుండుటచేత అంగీకరింపబడినది. సర్ జాన్ మేనార్డుగారు, క్రెయిగుగారును ప్రభుత్వముచర్యను సమర్థించు తీర్మానమును ప్రతిపక్షించిరి. తీర్మానమును బలపరుపకుండు కోట్ల న్యాయ ప్రతిపక్షులు కా పాక నుని వారు సభవారిని కోరిరి. 1920 ఆగస్టులో మాల్వీ జ భకు ఆలీగారు ఉపన్యసించినందులకు శిక్షింపబడినది. అసమ యమున సరిహద్దు ప్రాంతములలోను రాష్ట్రములోను పరిశీలన లేంత యువప్రచురముగనుండెనో సర్ జాన్ మేనార్డుగారు నూచిం చిరి. అప్పుడు పంజాబు శిక్షి చాల ఉపప్రసంగిలో నుండెను. వేల గంటల వహిష్కారములు వారిముఠా కి చేతములో రక్షణ ములేదనియు వాదయ్యుచున్న జేయలెను లేదా చేతమును విడచియైన పోవలెనని నమ్మునటుల జేయబడినది. అంతట సర్ జానుగారు ముసాబీయు యీ చేతమునడిచి ఆప్టిని సానము బోయి ఉడుమ్మ అవస్థలను గూర్చి చెప్పిరి. ఆట్టితీవ్ర పరిస్థితు లలో మాల్వీ జభకు ఆలీఖానుగారు సరిహద్దు ప్రాంతముల వద్దనున్న హజ్రోపట్టణములో మహమ్మదీయుల కుపన్యసిం చుచు వారి నీదేశమునడిచి పోవలెననిదగినను, మహమ్మదీయుల పక్షిలస్థలములు బ్రిటిషువారికింద నన్నననియు, పరిశ్రమశ్శు ఫ్థ లములగు మెక్కా మోడీనాలపై బాంబులు వేయబడిననియు, బ్రిటిషువైసకులు తురక్కు యువజన శ్రీల మానభంగమును గావించిరినియు, భారతదేశ ముప్రచుర హితముగ నుండజాలవ నియు జెప్పెను. ఆట్టి పరిస్థితులలో భారతదేశమునందు శాంతి, క్రమముల గాపాడుటకై మాలానా అట్టి యువ న్యాయ మిచ్చి నందులకు విచారించి శిక్షింప వచ్చురకమందురా యని సర్ జానుగారు రిడిగ్. మాలానా జభక ఆలీగారు అట్టిపనిని ముం దుజేయుట లేదని హామీపైన యాయిలేదు.

ఈ తీర్మానమును బలపరచిన అసభకార సభ్యులు జభకు ఆలీగారి విడుదలముల కిచ్చెనును రెండుమాసములలో పూర్తి యను గాన పంజాబు ప్రభుత్వమువారు నడుచుచి మిగిలిన శిక్షికాలమును ట్టికేసి వెంటనే విడుదల చేయవచ్చునని ప్రభు త్వమువారిని గోరిరి. ఇందువలన ప్రజల హాసములయందుగూడ సంతకప్రాయ మేర్పడునని చెప్పిరి.

సభ అంతట ఆపివేయబడినది. మరల రేపు సమావేశ మున.

(ఆల్ ప్రెస్)

మాలానా మోక తాలీగారు

మోసారం ఆర్యేనగరుకు మాలానా మోక తాలీగారు కాధియవాడు ప్రయాణమును మానుకొనిరి.

అమృతాంజనము

కపహరి

సీసా 1-కి రూ. 1-0-0 వి. పి. సహాయ 1-6-0

దగ్ధ శ్వాసకోశములందు బలహీనతలన వీర్చుచును. ఇది ఆశ్మకవిధములు శైత్యములన వీర్చుచును. శీతకాలమున ప్రబలింప దగ్ధ శ్వాసకోశముల మాడ్చు వాశములందు వీర్చుచున్నది. ఉబ్బసము, క్షయశ్శ్మ దగ్ధకు సేవిచలవనీ. హంతు దగ్ధ విధమును బట్టి యుండును.

దంతచూరము

దబ్బి 1-కి వెల రూ 0-2-0 డబ్బా 1 కి 1-4-0

కాదంతచూరముతో పండ్లతోముటుగలన చిగురు గట్టిపడును. చిగుళ్లనుండి గక్తము కారకుండును నోటనుగంధము లేక యుండును. పండ్లముత్త్యములకలె శెల్లగా నుండును. సర్విసామాన్యముగ వాడుటకు దగియున్నది.

కలరామాత్రలు

దబ్బి 1-కి 12 పాకము వెల రూ 0-6-0.

కలరా వ్యాధిని తగ్గించుటకు ముఖ్యమైన అంతుబాధ్యము. కలరా తగ్గిన వెంటనే మందును తీసుట అవశ్యకము. అమృతాంజనం డిపో, మదరాసు - బొంబాయి

(1398)

ధనవంతులకు మాత్రమే ?

అనంగప్రభయాకాలి

వాటిని విశేషకవ్యము, భగ్యలేకయే బాగుచేసి, కాశ్యోతయవ్యము నిప్పును, కాస్త్రసమృత్తముగా తయారుచేసిన ఈవిద్య వ్యయము నిరపయోగమైకట్టి శితులలో కూడ క్రొత్తనుగుతునమును పుష్టినియిచ్చుచు యింద్రబాలముల నూతనమార్పును కలిగించును. పూర్తిగాల వివరములకు వ్రాసిన యినామముగా పంపబడును. 50 గురికలు గల బుడ్డి 1 కి రూ 10 మాత్రమే

కందర్పనాజీవని తైలవ

ఒకతులము బుడ్డి 1-కి ధర రూ 10-0-0. ఇతరవివరములకు వ్రాసిన మాక్యాటలగు ఉచితముగా పంపబడును. రాజవైద్య నారాయణజీ, కేళవజీ, నెం. 49 బందరువీధి, మదరాసు.

కామినియానూనె

వెంట్రుకలేఅందము. రాలిపోకుండ జాగ్రత్తపడుదు.

వెంట్రుకలు దువ్వివపుడు ఊడకమున్నే త్వరపడకపోయిన ఊడ మొదలుపెట్టి పూర్తిగా పాడగును. అట్లుకాకుండా

నేడే కామియానూనెను వాడి సత్వరముగా శిరోజముల గాపాడుకొనుదు. వెంట్రుకల కేజాడ్యమున్నను మాన్చి ఈ విద్యవధము వానిని మొత్తముగా పట్టువలె నెదుగునట్లుచేయును. ఒకపరీక్షవల్లమీకే తెలియగలదు. మీ శిరోజముల నతిశుభ్రపరచును. బుడ్డివెల 1 రూపాయి. 3 బుడ్లభరించు రూ 2-10-0.

ఆటోదిల్ బహారు

(రిజిష్టరు చేయబడినది)

మీకు ఏ సువాసన ద్రవ్యము లేక అత్తరు కావలసియున్న ఆటోదిల్ బహారుకు వ్రాయుదు.

1/2 అవున్సు బుడ్డి ధర రూ. 2-0-0 } మీ చేతిరుమాలునందు చుక్కలు వేసికొన్న సరిమధ }
1 ట్రాం బుడ్డి 0-12-0 } మన్నిదిశలను వ్యాపించును.
1/2 ట్రాం బుడ్డి 0-8-0 }

పై కామినియానూనె, ఆటోదిల్ బహారు మందునరకులమ్ము ప్రతిచోటను విక్రయించబడును. లేకున్న సాలుపజెంట్లగు,

ఆంగ్లో ఇండియన్ డ్రగ్స్ అండ్ కెమికల్ కంపెనీ,

155 జమ్నామగీడు, బొంబాయి అని వ్రాసిన బడయగలరు.

కౌటిల్లు ని అర్థశాస్త్రము

గృంథకర్తలు:—మూడిపూడి. వేంకట రంగయ్య, ఎం. ఎ., ఆకుండి. వేంకటశాస్త్రి

చంద్రిగుప్త చక్రవర్తికి ప్రధానమంత్రియు చాణక్య డనుసామాంతరముగలిగినట్టియు కౌటిల్లునిచే రెండువేల సంవత్సరములకు పూర్వము వ్రాయబడిన సంస్కృతగృంథమునకు సరిమైన తెనుగు. పరిపాలనవిధానమునుగురించి మనపూర్వులు వ్రాసిన గ్రంథములన్నిటిలో సగఖగ్రము. వీనివాధారము చేసికొనియే కామండకాదులు వారిగ్రంథములరచించిరి. పాశ్చాత్యులు సహిత మిట్టియుగృంథములేదని పోడియున్నారు. పూర్వీచిన కాలమందలి మనజేతములోని రాజ్యము లెట్లు పాలింపబడుచుండెనో తెలిసికొనగోరువారికిని చారిత్రపరిశోధకులందఱికి నిదియ మూల్యమైనది. గ్రంథమును వ్రాసినవాడు కౌటిల్లుడోనా కాదా, గ్రంథకర్తకాలమెట్టి, గ్రంథమందు వర్ణింపబడిన రాజ్యాంగము యొక్క ప్రధానలక్షణము లెవ్వి-అనువిషయములను విమర్శించిన యుపోద్ఘాతము చేర్చబడియున్నది. 500 పుటలగ్రంథము. కాళి కోడెందు. ఖరీదు రూ 4-0-0 మాత్రము.

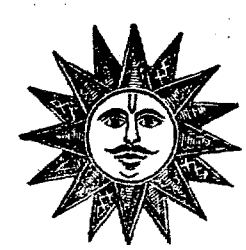
మూడిపూడి వేంకటరంగయ్య.

(1463) మహారాజాకాశేజి, విజయనగరం.

లేక, అభ్యుదయపు స్తకనిలయును, కాకినాడ.

కుంకుమపువ్వు

పువ్వు కుంకుమపువ్వు

వ్యచ్చమును నిర్మలము నగు కుంకుమ పువ్వు మావద్ద దొరకును. కొనువారు నూర్య మార్చును గమనింపుడు.

కరస్పాకడెచ్చ మొదలగునవి ఇంగ్లీషున వ్రాయవలయును — 1490

ఎస్. నారాయణ డి కంపెనీ, 21, హామం వీధి, బొంబాయి.

BORAX - LEMON SOAP.

బోరక్సు నిమ్మనబ్బ

శరీరమునకు మృదుత్వము, చల్లకడనమునిచ్చును. సువాసనగలదు.

10 తులముల బిళ్లే 1 కి ఖరీదు 0-2-0

80 తులముల కోపు ఖరీదు 0-5-8

1 డబ్బా 15-0-0, గ్రోసు 15-0-0

కర్పూరపు సబ్బు 0-3-0, కార్పూరిక 0-3-0

Agents Wanted. ఏజంట్లు కావలెను. (1548)

R Venkatappiah, Proprietor.

కృష్ణాసబ్బు కంపెనీ, మచిలీపట్నం.